

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

OLAY YERİ İNCELEME POLİSLERİNE YÖNELİK DÜZENLENEN
OLAY YERİ İNCELEME VE KİMLİK TESPİT TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
UĞUR MERAL

Danışman
Doç. Dr. Ahmet MAHİROĞLU

ANKARA-2006

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

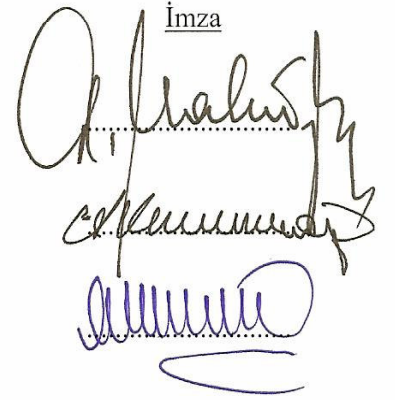
Uğur MERAL'in Olay Yeri İnceleme Polislerine Yönelik Düzenlenen Olay Yeri
İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programının Değerlendirilmesi başlıklı tezi
15./12./2006 tarihinde, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında
Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

Üye (Tez Danışmanı): Doç.Dr. Ahmet MAHİROĞLU

Üye : Prof.Dr. Ayten ULUSOY

Üye : Prof.Dr. Zeki KAYA

İmza

ÖNSÖZ

Bu araştırma, Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü'nde (SASEM) düzenlenen “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı”nı öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüşleri doğrultusunda değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları, araştırmada yer alan temel kavramların tanımları ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir. İkinci bölümde; araştırmanın modeli, çalışma evren ve örnekleme, verilerin toplanması ile analizi yer almıştır. Üçüncü bölümde; araştırmada elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir. Dördüncü bölümde ise, araştırmanın sonuçları ve önerileri yer almıştır.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde büyük emeği geçen ve her aşamasında destek veren danışmanım Doç. Dr. Ahmet MAHİROĞLU'na, yüksek lisans eğitimim esnasında ilgi ve katkılarını esirgemeyen değerli hocalarım Prof. Dr. Ülker AKKUTAY, Prof. Dr. Leyla KÜÇÜKAHMET ve Prof. Dr. Çağatay ÖZDEMİR'e, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün bütün çalışanlarına özellikle Ceylan KONUK'a teşekkür ederim.

Bu alanda yüksek lisans yapmam için beni teşvik eden Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkan Yardımcısı Sayın Mustafa AYDIN'a, araştırmanın her aşamasında yardımlarını benden esirgemeyen Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı SASEM personeline teşekkür ederim.

Yüksek lisans ve araştırmam esnasında çalıştığım birimde desteklerini benden esirgemeyen başta Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanı Sayın Mustafa ÇANKAL ve Eğitim Dairesi Başkanlığı personeline teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca, sabır ve anlayış içerisinde yüksek lisans hayatım boyunca desteğini esirgemeyen sevgili eşim Serap'a, onunla geçirmem gereken vakit konusunda fedakarlıkta bulunan ve hayatımda bana umut veren biricik kızım Buse'ye ve sevgili aileme teşekkür borçluyum.

Uğur MERAL

ÖZET

OLAY YERİ İNCELEME POLİSLERİNE YÖNELİK DÜZENLENEN OLAY YERİ İNCELEME VE KİMLİK TESPİT TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Meral, Uğur

Yüksek Lisans, Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ahmet MAHİROĞLU

Eylül – 2006, 145 Sayfa

Araştırmada; Olay yeri inceleme polislerine yönelik düzenlenen “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı”nda görev alan öğretim elemanları ile eğitim programına katılan kursiyerlerin görüşlerine göre, söz konusu eğitim programı değerlendirilmiştir.

Araştırmanın evrenini, Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü’nde düzenlenen Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programlarında görev alan tüm öğretim elemanları ve eğitim programına katılan kursiyerler oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminde ise, Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğünde 19/01/2004 – 02/04/2004 ve 05/04/2004 – 11/06/2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı”nda görev alan 55 öğretim elemanı ve eğitim programına katılan 92 kursiyer yer almaktadır.

Bu araştırma kapsamında, öğretim elemanları ve kursiyerler için ayrı ayrı hazırlanan anket formları kullanılmıştır. Anketler yoluyla elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. Öğretim elemanları ve kursiyerlerin kişisel bilgileri frekans ve yüzde olarak ortaya konulmuştur. Öğretim elemanları ve kursiyerlerin programa ilişkin görüşleri frekans ve yüzde dağılımlarına göre, geliştirme önerileri ise kategorilendirilerek frekans dağılımlarına göre değerlendirilmiştir. Öğretim elemanı ve kursiyer görüşleri arasında fark olup olmadığı ki-kare testi ile kontrol edilmiştir. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Araştırma sonucunda;

- 1) Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programının amaçları, olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun ve kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir.
- 2) Eğitim programının içeriği, olay yeri inceleme polisliği için gereken bilgi, beceri ve tutumları kazandıracak ve kursiyerleri görevlerine hazırlayacak şekilde tasarlanmaktadır.
- 3) Programdaki temel derslerden “Laboratuvar” ve “Mevzuat” dersleri, “Hukuki ve Sosyal Dersler” ile “Adli Toksikoloji” konferansı içerikleri kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamamaktadır.
- 4) Programın öğretim süreçleri boyutunda, uygulamalı derslere ayrılan süre ile eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yetersizdir.
- 5) Eğitimin gerçekleştirildiği sınıflardaki kursiyer sayıları fazladır.
- 6) Eğitim programının değerlendirme süreçleri kapsamında yapılan sınavlar yeterli ve uygundur.

Araştırma sonunda ortaya çıkan sorunlara dayalı olarak araştırmacı tarafından ortaya konulan önerilere yer verilmektedir.

ABSTRACT

EVALUATION of the CRIME SCENE INVESTIGATION AND IDENTIFICATION BASIC TRAINING CURRICULUM FOR CRIME SCENE INVESTIGATION POLICE

Meral, Uğur
Master, Curriculum and Instruction Program

Thesis Supervisor: Doç. Dr. Ahmet MAHİROĞLU
September, 2006, 145 Pages

The aim of this study is to evaluate of the Crime Scene Investigation and Identification Basic Training Curriculum for crime scene investigation police by the opinions of the instructors and participants.

The population of this study is the all instructors and participants, having attended Crime Scene Investigation and Identification Basic Training Curriculum at the General Directory of Security, Department of Public Order, Training Center of Crime Research and Investigation. The sample population of this study is 55 instructors and 92 participants, having attended Crime Scene Investigation and Identification Basic Training Curriculum at the Training Center of Crime Research and Investigation on 19/01/2004 - 02/04/2004 and 05/04/2004 - 11/06/2004.

Two different questionnaires have been used for instructors and participants in this study. The data, obtained through the questionnaires, has been analyzed in the SPSS (Statistical Package for Social Sciences) program. Personal knowledge of instructors and participants has been given by using frequencies (f) and percentage (%). Proposals of instructors and participants about curriculum have been evaluated by using frequencies (f) and percentage (%). Improvement proposals about curriculum have been categorized and evaluated by using frequencies (f). Test of k square (X^2) has been used to check on difference between proposals of instructors and participants. Level of significance has been accepted 0.05.

Result of this study;

- 1) The aim of Crime Scene Investigation and Identification Basic Training Curriculum is agreeable for duty of crime scene investigation police and qualified for training necessity of participants.
- 2) The content of curriculum is planned to have knowledge, skill and attitudes for duty of crime scene investigation police and to make ready participants for their duties.
- 3) The contents of "Laboratory" and "Current Law" lessons, "Judicial and Social" lessons, "Forensic Toxicology" lecture are not enough for training necessity of participants.
- 4) Regarding instruction process, time of practical lessons and social activities during training are not enough.
- 5) Number of participants is too many in training class.
- 6) Concerning evaluation process of curriculum, all examples are enough and sensible.

It is explained that proposals of researcher which is obtained from result of this study.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLOLAR VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	viii

I. BÖLÜM

GİRİŞ	1
Problem	4
Eğitim	4
Eğitim Programı.....	5
Eğitimde Program Geliştirme	7
Eğitimde Program Değerlendirme	8
Eğitimde Program Değerlendirme Modelleri.....	13
Polis.....	17
Polis Eğitimi.....	18
Olay Yeri İnceleme	20
Olay Yeri İnceleme Eğitimi	22
Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü (SASEM)	26
İlgili Araştırmalar	28
Amaç	32
Önem	32
Varsayımlar	33
Sınırlılıklar	34
Tanımlar	34

II. BÖLÜM

YÖNTEM.....	37
Araştırma Modeli	37
Evren ve Örneklem	37
Verilerin Toplanması	38
Öğretim Elemanı Anketi	38
Kursiyer Anketi	39
Verilerin Analizi.....	41

III. BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR	42
Öğretim Elemanlarının Kişisel Bilgilerine İlişkin İstatistikî Veriler	42
Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı	42
Öğretim Elemanlarının Yaşa Göre Dağılımı.....	43
Öğretim Elemanlarının Rütbe/Unvanlarına Göre Dağılımı	43
Öğretim Elemanlarının Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	44
Öğretim Elemanlarının Meslek Kademine Göre Dağılımı.....	44

Öğretim Elemanlarının Eğitim Programında Görev Alma Süresine Göre Dağılımı.....	45
Öğretim Elemanlarının Eğitim Programındaki Öğretim Alanına Göre Dağılımı.....	46
Kursiyerlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin İstatistikî Veriler	47
Kursiyerlerin Cinsiyete Göre Dağılımı	47
Kursiyerlerin Yaş a Göre Dağılımı	47
Kursiyerlerin Rütbelerine Göre Dağılımı.....	48
Kursiyerlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı.....	49
Kursiyerlerin Meslek Kıdemine Göre Dağılımı.....	49
Kursiyerlerin Görev Yaptıkları Birimdeki Görev Süresine Göre Dağılımı	50
Kursiyerlerin Eğitim Programına Katılma Şekline Göre Dağılımı.....	51
Kursiyerlerin Eğitim Programındaki Bölümlerine Göre Dağılımı.....	51
Öğretim Elemanlarının Programa İlişkin Görüşleri.....	52
Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler	52
Programın İçeriğine İlişkin Görüşler	54
Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler	55
Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler	57
Öğretim Elemanlarının Programın Geliştirilmesine Yönelik Önerileri.....	59
Kursiyerlerin Programa İlişkin Görüşleri.....	64
Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler	64
Programın İçeriğine İlişkin Görüşler	65
Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler	70
Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler	72
Kursiyerlerin Programın Geliştirilmesine Yönelik Önerileri.....	74
Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin Programa İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması	82
Programın Amaçlarına İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması	82
“Programın amaçları açık olarak ifade edilmiştir” Maddesine İlişkin Görüşleri	82
“Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	83
“Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri	84
“Programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri	85
“Programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri	86
“Programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri	87
Programın İçeriğine İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması.....	89
“Programın içeriği olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	89
“Programın içeriği kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	90
“Programın içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri	91
“Programın içeriği günceldir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	92

“Programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	93
Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması.....	94
“Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri konu alanının özelliğine göre seçilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri	94
“Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri	95
“Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri	96
“Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri	97
“Derslerde kullanılan görsel-işitsel araçlar yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	98
“Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri	99
“Teorik derslere ayrılan süre yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri	100
“Haftalık ders programı süresi yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	101
“Eğitimin toplam süresi yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri	102
“Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri	103
“Eğitimin uygulama zamanı uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	105
“Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri	106
Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması.....	107
“Eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme yapılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri	107
“Eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	108
“Eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	109
“Sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkarmak şeklinde hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	110
“Sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri	111
“Sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	112
 IV. BÖLÜM	
SONUÇ ve ÖNERİLER	113
Sonuç.....	113
Programının Amaçlarına İlişkin Sonuçlar.....	113
Programının İçeriğine İlişkin Sonuçlar	114
Programının Öğretim Süreçlerine İlişkin Sonuçlar.....	115
Programının Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Sonuçlar	116
Öneriler	117
Uygulayıcılar İçin Öneriler	117
Araştırmacılar İçin Öneriler	119
KAYNAKÇA.....	120
EKLER	124

TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1	Eğitim Programı Basit Modeli	16
Tablo 1	Örnekleme Durumu	38
Tablo 2	Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı	42
Tablo 3	Öğretim Elemanlarının Yaşı Göre Dağılımı.....	43
Tablo 4	Öğretim Elemanlarının Rütbe/Unvanlarına Göre Dağılımı.....	43
Tablo 5	Öğretim Elemanlarının Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	44
Tablo 6	Öğretim Elemanlarının Meslek Kıdemine Göre Dağılımı	45
Tablo 7	Öğretim Elemanlarının Eğitim Programında Görev Alma Süresine Göre Dağılımı.....	45
Tablo 8	Öğretim Elemanlarının Eğitim Programındaki Öğretim Alanına Göre Dağılımı	46
Tablo 9	Kursiyerlerin Cinsiyete Göre Dağılımı	47
Tablo 10	Kursiyerlerin Yaşı Göre Dağılımı	48
Tablo 11	Kursiyerlerin Rütbelere Göre Dağılımı.....	48
Tablo 12	Kursiyerlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı.....	49
Tablo 13	Kursiyerlerin Meslek Kıdemine Göre Dağılımı.....	50
Tablo 14	Kursiyerlerin Görev Yaptıkları Birimdeki Görev Süresine Göre Dağılımı.....	50
Tablo 15	Kursiyerlerin Eğitim Programına Katılma Şekline Göre Dağılımı.....	51
Tablo 16	Kursiyerlerin Eğitim Programındaki Bölümlerine Göre Dağılımı.....	52
Tablo 17	Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler	53
Tablo 18	Programın İçeriğine İlişkin Görüşler	54
Tablo 19	Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler	56
Tablo 20	Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler	58
Tablo 21	Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler	64
Tablo 22	Programın İçeriğine İlişkin Görüşler	66
Tablo 23	Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler	70
Tablo 24	Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler	73
Tablo 25	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları açık olarak ifade edilmiştir” Maddesine İlişkin Görüşleri.....	82
Tablo 26	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri İnceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri	83

Tablo 27	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	84
Tablo 28	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri	85
Tablo 29	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	87
Tablo 30	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	88
Tablo 31	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri	89
Tablo 32	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri	90
Tablo 33	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	91
Tablo 34	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği günceldir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	92
Tablo 35	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır” İfadesine İlişkin Görüşleri	93
Tablo 36	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri konu alanının özelliğine göre seçilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri	94
Tablo 37	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	95
Tablo 38	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-ışitsel araçlar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri	96
Tablo 39	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri	97
Tablo 40	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan görsel-ışitsel araçlar yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	98
Tablo 41	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	99
Tablo 42	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “teorik derslere ayrılan süre yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	101

Tablo 43	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “haftalık ders programı süresi yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri	102
Tablo 44	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitimin toplam süresi yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri	103
Tablo 45	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	104
Tablo 46	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitimin uygulama zamanı uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri	105
Tablo 47	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri	106
Tablo 48	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri	107
Tablo 49	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	108
Tablo 50	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir” İfadesine İlişkin Görüşleri	109
Tablo 51	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	110
Tablo 52	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	111
Tablo 53	Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri.....	112

BÖLÜM I

GİRİŞ

Toplumsal dinamizm ve çevresel etmenlerin oluşturduğu hızlı değişim süreci daha nitelikli eğitim ve daha nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi konusunda toplumları sürekli bir arayışa yöneltmektedir. Bir toplumun varlığını ve gelişmesini sürdürmesinde eğitim önemli faktörlerden biridir. Eğitim bir yandan toplum düzenini, sosyal ve kültürel değer ölçülerini bireylere benimseterek onlarda ortak davranışların oluşmasını, dolayısıyla toplumun birlik ve bütünlüğünün korunmasını ve devamını sağlar. Diğer yandan da bireylerin ilerleme, gelişme ve keşfetme arzularını yönlendirir. Bu yönüyle eğitim devamlı bir süreçtir.

Günümüzde eğitim kavramı yalnızca örgün eğitimle sınırlı kalmamakta, bireyin doğumundan ölümüne kadar olan yaşam sürecinde edindiği; kişisel, mesleki ve toplumsal gereksinimlerini karşılayacak bilgi ve becerileri kazanmak amacıyla katıldığı her türlü öğrenme etkinliğini kapsamaktadır.

Bilim ve teknikte yaşanan hızlı gelişmeler sosyal, iktisadi ve kültürel sahalarda değişmelere yol açmaktadır. Bu değişmeler nedeniyle bireylerin öğrenmesi gereken bilgi ve becerilerde de büyük artışlar olmuştur. Bu bilgileri yalnızca örgün eğitim sistemi ile bireye kazandırmak mümkün olmamaktadır. Bu nedenle, çeşitli eğitim kademelerinden geçerek meslek hayatına başlayan bireylerin öğrenimleri sırasında edindiği bilgi ve becerilerin eksikliği ile yeni değişiklikler ve bu bilgilerin meslek alanlarında yetersiz kalmalarına sebep olması nedenleriyle bireylerin yaşam boyunca eğitilmeleri zorunluluk arz etmektedir.

Bireylerin meslekleri ile ilgili yeni bilgi, beceri ve teknikleri kazanmaları, mesleki sorunlara çözümler getirebilmeleri, dolayısıyla çalışmakta olduğu kuruma uyum sağlamaları ve başarılı olmaları bireylerin meslek yaşamlarında sürekli eğitilmeleri yani hizmet içi eğitim etkinlikleri ile mümkündür.

Hizmet içi eğitim, özel ve tüzel kişilere ait işyerlerinde belirli bir maaş veya ücret karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylere görevleri ile ilgili bilgi, beceri ve tutum kazanmalarını sağlamak üzere yapılan eğitimidir (Taymaz, 1992, s.3). Hizmet içi eğitim personelin süreç içerisinde eğitilmesine dayanır. Hizmet içi eğitim; kişilerin yeni koşullara kolaylıkla uyum sağlamaları için yeni bilgiler vermek, kişilerin mesleki eksikliklerini gidermek ve mesleki niteliklerini arttırmak için ilave bilgiler vermek, kişilerin meslek düzeylerini yükseltmek ve meslekte eskimişliği gidermek amacıyla düzenlenebilir.

Bir kurumda çalışan personele verilen hizmet içi eğitim, sürekli eğitimin bir parçasıdır. Bu bağlamda, Taymaz (1992, s.3) hizmet içi eğitimi yaşam boyu eğitim içinde yer alan bir alt süreç olarak açıklamaktadır. Özellikle yaşamın uzunca bir bölümünü geçirdiği meslek hayatında kendinden beklenen hizmeti yerine getirecek durumda olmayan kişilerin, eksikliklerinin derhal giderilmesi gerekmektedir. Bunun tek yolu bu kişilerin hizmet içi eğitimden geçirilmeleridir.

Çünkü, belli bir göreve atanan kişiler işe başladıkları günden emekli oluncaya kadar mesleklerinin gerisinde kalmamak ve etkin bir hizmet sağlamak için sürekli bir şekilde eğitim görmek zorundadırlar.

Meslek öncesi eğitimde bireyin kazanmış olduğu bilgi ve beceriler, alanlarındaki değişme ve gelişmeler karşısında yetersiz kalmaktadır. Bu yetersizliğin ortadan kaldırılması hizmet üretiminde istenilen verimin sağlanmasında en büyük rolü üstlenen bireyin istenilen niteliklere sahip olabilmesi eğitimin sürekliliği ile elde edilir. Bireylere mesleklerindeki yenilikler ve gelişmeler hizmet içi eğitim yolu ile kazandırılabilir.

Nitelikli yetişmiş insan gücünün kalkınmadaki yeri ve önemi son derece açıktır. Hızlı değişme ve gelişmeler, yetiştirilecek olan insan niteliğinin önemli ölçüde değişmesine sebep olmaktadır. Artık dünün yaklaşımları ile bugünün ve yarının sorunlarına çözüm bulabilmek giderek güçleşmektedir. O halde bugünün ve yarının ihtiyaçlarına cevap verebilecek nicelik ve nitelikte insan gücünün

yetiştirilmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Özellikle toplumla yakın ilişki içerisinde bulunan kişi ve kurumlar için bu daha da önem arz etmektedir (Gökçe ve Semiz, 1999, s.4).

Bir toplumsal kurumu ya da örgütsel yapıyı oluşturan bireylerin sahip olduğu nitelikler, o kurumun başarı ya da başarısızlığında en belirleyici etmen durumundadır. Diğer bir anlatımla kuruluşlar sahip oldukları insan gücünün kalitesi oranında hizmet sunabilirler. Kurum ve kuruluşların görevlerini etkin bir biçimde gerçekleştirebilmesi büyük ölçüde bünyesindeki insan gücünün nitelikli eğitilmesine ve sürekli geliştirilmesine bağlıdır.

Aynı hususlar Türk Polis Teşkilatı için de geçerlidir. Toplumla sürekli iç içe ve etkileşim halinde bulunan polislerin, can ve mal güvenliğinin sağlanması gibi çok kritik ve hayati önemi olan görev ve işlevleri vardır. Bu rollerin gerçekleştirilmesinde polisin sahip olduğu bilgi, beceri ve davranışlar toplumla kurulacak olan etkileşimin düzeyini belirleyecektir. Polisin nitelikli davranışlar göstermesi, hem ona duyulan güvenin artmasını hem de mensubu bulunduğu teşkilatın güçlenip gelişmesini sağlayacaktır. Bu da büyük ölçüde polisin hem meslek öncesinde hem de meslek içinde sürekli eğitilmesini ve ortaya çıkan toplumsal gelişmelere göre yeni davranışlar kazanmasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Ancak böylelikle güçlü ve güvenli bir polis teşkilatının oluşturulması ve toplumun ihtiyaç duyduğu hizmetlerin kaliteli bir biçimde gerçekleştirilmesi sağlanabilir.

Bir ülkenin gelişmesinde, çağdaş ve demokratik bir anlayışın oluşturulmasında ve kamu düzeninin sağlanmasında polis teşkilatının çok önemli bir yeri vardır. Polisin toplumsal yapıdaki beklenti ile gelişmeler doğrultusunda eğitilmesi ve geliştirilmesi, hem polisin ürettiği hizmet kalitesinin artmasını hem de toplumun beklentilerinin karşılanabilmesini sağlayacaktır.

Problem

Eğitim

Hızla değişen şartlar ve giderek artan ihtiyaçlar toplumların ve buna bağlı olarak bireyin yaşamını doğrudan etkilemektedir. Bütün bu gelişmeler toplum yaşamını etkilerken diğer bir taraftan da bireyin sahip olması gereken nitelikleri de sürekli değiştirmektedir.

Eğitim, geniş anlamda, kişinin toplum davranışlarına, ahlak ve estetik ölçülerine, inanış ve yaşama anlayışına sağlıklı uyumuna yardım eden bir süreç olarak görülebilir (Varış, 1996, s.57).

Eğitim; bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istenilen değişikliği meydana getirme veya yeni davranışlar kazandırma süreci olarak tanımlanabilir (Ertürk, 1982, s.12).

Başaran (1978, s.19) ise eğitimi; eğitilen kimsenin sürekli değiştirilmesi çabası olarak tanımlamaktadır.

Eğitim, bireyin toplum hayatına hazırlanması amacıyla onun gerekli bilgi, beceri ve tutum kazanmasına ve kişiliğini geliştirmesine yardım etme sürecidir (Taymaz, 1992, s.2).

Bilgi çağında bireylerin; kazandıkları bilgi ve becerileri uygulayabilme, karar verebilme, sorumluluk alabilme, iletişim kurabilme, ekip halinde çalışabilme gibi yeterliklerini geliştirmeleri gerekli görülmektedir. Bu yeterlikler, bireylere ve toplumlara eğitim yoluyla kazandırılmak istenen niteliklerdir.

Drucker (1992, s.251)'e göre eğitim, insan yaşamını kolaylaştırmak, güzelleştirmek ve nitelikli hale getirmektir. Gerçekten eğitilmiş insan, hem kaliteli bir hayat sürmek, hem de hayatı kazanmak için gerekli donanıma sahip kişidir.

Eğitim, bireyin sosyalleşmesini sağladığı gibi, mevcut durumu ile olması gereken durumu arasındaki farkın azalmasına da yardımcı olur. Yaratıcılığını geliştirir, hayatta daha verimli yaşamasını sağlar, düşünme süreçlerini geliştirir ve zamanı daha iyi kullanmasını sağlar. Eğitim bireye, bu ve bunun gibi burada sıralanması mümkün olmayan kazanımların yolunu açar.

Eğitim Programı

Eğitim kurumlarının temel amacı, bireylere istenilen davranışları kazandırmaktır. Bu amacın gerçekleşmesi, nitelikli programlar ve bu programların uygulamaya konması ile mümkündür.

En geniş anlamda **eğitim programı**, bir eğitim kurumunda çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağlanan milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Daha açık bir ifadeyle, eğitim programı, öğretim-öğrenme süreçlerini kapsayan öğretim programı ve öğretim programı dışındaki faaliyetlerin programlarının tümüdür (Küçükahmet, 2000, s.8).

Demirel, eğitim programını; öğrenene okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak tanımlamaktadır (Demirel, 1999, s.5).

Tanner ve Tannere (Oliva, 1988, s.6, Aktaran Taşpolatoğlu, 1993, s.3) göre eğitim programı "... öğrenciye bilgi ve deneyimlerinin kontrolünü artırma olanağı veren, okulun himayesi altında sistematik olarak geliştirilen bilgi ve deneyimlerin yeniden yapılandırılması" dır.

Taba (1962, s.11)'ya göre eğitim programı, hedefler, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme öğelerinden oluşur ve bu öğelerin aktif etkileşimiyle şekillenir.

Doll (1986, s.8), eğitim programını; okul sorumluluğunda öğrencilerin değerlerini, tutumlarını, tavırlarını değiştiren, becerilerini geliştiren, bilgi ve anlayış kazanmalarını sağlayan, hem süreç hem de içerik olarak tanımlamış ve okulun kontrolünde öğrencilerin tüm yaşantıları düzeni olarak görmüştür.

Eğitim programları, yetiştirilecek bireyin özelliklerinin belirleyicisidir. Bu nedenle, eğitim programlarının niteliği, eğitimin niteliğini etkilemektedir. Çünkü nitelikli bir eğitim nitelikli eğitim programları yoluyla gerçekleştirilebilir.

Bir ülkenin, bir kurumun eğitim programlarına bakılarak bu programların uygulanması sonucunda ortaya çıkacak eğitim çıktıları konusunda yordamalar yapılabilir (Gözütok, 2001, s.177).

Öğretimin, bireyin ve toplumun gerçek eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirilmesi temin etmek amacıyla bugün öğretimde sistem yaklaşımı yaygın olarak kullanılmaktadır. Sistem kavramının eğitime uygulanmasının başlıca nedeni, bilginin hızla artması, sosyal ve ekonomik nedenlerle eğitimdeki bugünkü verimliliğin sorgulanmasıdır. Program ve öğretim tasarım sistemi aşağıdaki boyutları kapsamaktadır (Doğan, 1997, s.1).

- 1) Programı planlama,
- 2) Eğitim ihtiyacını değerlendirme,
- 3) İçeriği analiz etme,
- 4) İçeriği seçme ve düzenleme,
- 5) Öğretim stratejisini belirleme,
- 6) Öğretim kaynaklarını ve öğretim yöntemlerini geliştirme,
- 7) Değerlendirme ve geribildirim sonuçlarına göre gerekli düzenlemeleri gerçekleştirmedir.

Program tasarımıda yukarıda sıralanan aşamaların her biri birbirini tamamlayıcı özelliğe sahiptir. Her bir aşama titizlikle organize edilmelidir. En son aşama olarak belirtilen değerlendirme ve geribildirim sonuçlarına göre gerekli düzenlemeleri gerçekleştirme, program tasarımıda süreç yaklaşımını ve devamlılığı sağlar. Bu aşamada, planlanan ya da uygulanan her program, eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi amacıyla yeniden ele alınıp, düzenlenir. Böylece gerçekleştirilen program tasarısı dinamik bir yapıya bürünür.

Eğitimde Program Geliştirme

Program geliştirme, bilimsel yöntemlerle yapılan program değerlendirme araştırması bulguları doğrultusunda, programın amaç, içerik, öğretim süreçleri ve değerlendirme boyutlarının geliştirilmesine yönelik koordine çabalarının tümüdür (Gözütok,2001, s.177).

Yani program geliştirme, eğitim programı üzerinde değişiklikler yapmanın çok ötesinde, araştırma, uygulama ve geliştirme basamakları ile sürekli olarak eğitim programını değiştirip geliştirmektir.

Gerçekleştirilen eğitim sonucunda bir ürün elde edilmiştir. Bu ürünün niteliği ancak değerlendirme süreçleriyle ortaya çıkarılır. Eğer ürün istenilen nitelikte değilse program amacına ulaşamamış demektir. Programın amaçlarına ulaşamaması programın boyutlarında bir aksamanın olduğu endişesi yaratmaktadır. Bu nedenle programın her bir boyutu ve boyutların birbirleriyle ilişkisi program geliştirme ilkelerine göre incelenmelidir. Belki amaçlar ölçülebilir değildir, belki muhteva amaçlara uygun seçilmemiştir, belki de öğretim süreçleri yetersiz kalmıştır. Ya da değerlendirme sisteminde bir problem vardır. Bu ve benzeri soruların cevabı ancak operasyonel bir süreçle ortaya çıkarılabilir. Buna “**program geliştirme**” denir. Program geliştirme hazırlanmış programın uygulamada araştırma sonuçlarına göre devamlı olarak geliştirilmesidir.

Program geliştirme çabalarına okulun öğrenme koşullarının, öğrencilerin yaşantılarının, öğretim olanaklarının “zaman”, “mekân”, “araçlar” ve “gereçler” yönünden geliştirilmesi, öğretmenlerin ve diğer ilgililerin, bilgi yapısı, öğrenme, öğretim, değerlendirme vb. konularda sürekli biçimde bilgilendirilmesi, eğitim amaçlarının en üst düzeyde gerçekleştirilmesi için ilgililerin istekli hale getirilmesi vb. girmektedir (Varış, 1996, s.15).

Program geliştirme en genel anlamıyla eğitim programlarının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecidir (Erden, 1998, s.4).

Tanımdan da anlaşılacağı gibi, program geliştirme süreklilik isteyen bir çalışmadır, hemen hemen her aşamadan sonra yeni bir değerlendirme yapıp değerlendirme sonuçları programa yansıtılarak program en sorunsuz hale getirilmeye çalışılır.

Eğitimde program geliştirme, programın amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, öğrenme yaşantılarının şekillenmesi, içeriğin seçilmesi, içerik ve öğrenme yaşantılarının düzenlenmesi ve değerlendirme unsurlarından oluşur. Program geliştirme dinamik bir süreçtir. Bu süreç, program değerlendirme çalışmaları ile hazırlanan eğitim programlarının yeniden organizasyonunu sağlar.

Eğitimde Program Değerlendirme

Eğitim kurumlarının daha iyi ürün elde etmeleri için uyguladıkları programları sürekli gözden geçirmeleri, saptanan eksiklik ve aksaklıkları düzeltmeleri gerekmektedir. Bu da ancak program değerlendirme ile mümkündür. Oysa ülkemizde, örgün ve yaygın eğitimde uygulanan eğitim programlarının genellikle hiçbir değişikliğe uğratılmadan yıllarca uygulandığı ya da sağlam kanıtlara dayanmadan değişikliğe uğratıldığı gözlenmektedir.

Eğitim etkinliklerinin değerlendirilmesi oldukça eski bir geçmişe sahiptir. Çin İmparatorluğu'nda sarayda görev alacak kişilerin seçilme, eğitilme ve değerlendirilmelerine ilişkin kanıtlara rastlanmaktadır. Sokrates ve Platon'un öğretim sürecinde ve sonrasında sözel değerlendirmeler yaptıkları bilinmektedir. 1800'lü yıllarda program kavramının konu listesi gibi algılanmayıp, çok boyutluluk kazanması ve ölçme tekniklerinin gelişmesi sonucunda program geliştirme ve program değerlendirme anlayışlarının da geliştiği söylenebilir (Gözütok, 2001, s.176).

Rice'ın 1897-1898 yıllarında Amerika'da 30.000 öğrencilerin sözcükleri doğru yazma becerileri üzerine sistematik değerlendirme çalışmaları yapmıştır. Eğitim testlerinin babası kabul edilen Thorndike'in 20. yüzyılın başlarında yaptığı değerlendirme ile ilgili çalışmalar da bu alana büyük katkılarda bulunmuştur. 1933-1941 yılları arasında Amerika Birleşik Devletlerinde Tyler yönetiminde lise programlarının yeniden gözden geçirilmesi amacıyla yürütülen proje, program değerlendirmeye yeni bir bakış açısı kazandırmıştır.

Bloom ve arkadaşlarının hedef taksonomilerini ortaya koymaları; R. Mager'in 1960lı yıllarda hedef davranışları başarı ölçütü ve gerçekleşme koşullarıyla birlikte tanımlaması hedef dayanaklı testlerin hazırlanmasına yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu gelişmeler sonucunda, program geliştirme yaklaşımında değerlendirme, eğitim programlarının bir ögesi haline gelmiştir (Erden, 1998, s.10-11).

1960-1970 döneminde Maslow ve Rogers tarafından geliştirilen Hümanistik yaklaşımın eğitime yansmasıyla dikkatler öğrencilerin ihtiyaçları, ilgileri ve değerleri üzerinde toplanmıştır. Eğitim programlarında insan ilişkileri ve öğrencilerin ihtiyaçları önem kazanmıştır (Erden, 1998, s.11). Bu yaklaşımın bir ürünü olarak program değerlendirme sürecinde, programların öğrencilerin ilgileri, tutumları, değerleri güdüler vb. üzerindeki etkilerine de bakılmaya başlandığını görüyoruz.

Eğitimden niteliğin geliştirilmesi, eğitim kurumlarının en önemli işlevlerinden biridir. Eğitim kurumlarında bütün eğitim faaliyetleri önceden hazırlanan bir eğitim programı çerçevesinde yürütülür. Bu nedenle eğitimin niteliği büyük ölçüde

uygulanan programa bağlıdır. Nitelsiz eğitim öğretim programları ile nitelikli bir eğitim sağlanamaz. Uygulanmakta olan programların aksaklıkları ve eksiklikleri giderildikçe eğitimin niteliği de artacaktır (Çıplak, 2002, s.8). Programdaki aksak ve eksiklerin belirlenmesi ancak programın değerlendirilmesiyle mümkündür.

Bloom (1971, s.8)'a göre program değerlendirme; öğrencilerde hedeflerde belirlenen değişimlerin olup olmadığını, varsa yönü, miktarı ve derecesini belirleyen kanıtların sistematik olarak toplanmasıdır.

Bir eğitim programının en son aşaması “Değerlendirme Süreçleri”dir. Bir programın amacına ulaşıp ulaşmadığı “değerlendirme” sonucunda anlaşılır. Her tür programda uygun değerlendirme süreçleri seçilerek program sonunda elde edilenlerin belirlenmesi gerekmektedir. Bu değerlendirme hem biten bir faaliyetin son aşamasını hem de başlayacak olan bir faaliyetin ilk aşamasını oluşturur (Küçükahmet, 2000, s.19).

Program değerlendirme, gözlem ve çeşitli ölçme araçları ile eğitim programlarının etkililiği hakkında veri toplama, elde edilen verileri programın etkililiğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve programın etkililiği hakkında karar verme sürecidir (Erden, 1998, s.10).

Değerlendirme, uzmanların, genel olarak eğitim programında ya da özellikle bir ders kitabındaki bazı şeyleri kabul etmeleri, değiştirmeleri ya da çıkarmaları konusunda karar vermelerini sağlayacak verileri elde etme süreci ya da süreçler grubudur. Değerlendirmede, programla ilgili yargılanan konularla ilişkili değerlerin belirlenmesiyle ilgilenilir. Değerlendirmenin amacına uygun çıkarımlar yapılabilecek bilgiler toplanır. Değerlendirme, uygulamadan önce eğitim programının güçlü ve zayıf yönlerini ve uygulamadan sonra etkililiğini belirlemek için yapılır. Güçlü ve zayıf yönlerle ilgili veriler elde etmenin amacı, program geliştirmecilere, programı gözden geçirme, karşılaştırma, devam etme ya da devam etmeme imkânı tanımaktır. Değerlendirme, program geliştirmecilerin karar vermelerini, sonuç çıkarmalarını ve

programla ilgili kararlarına dayanak oluşturacak verileri elde etmelerini sağlar (Ornstein ve Hunkins, 1988, s.250).

Eğitim programının iyi tasarlanması ve uygulanması ne kadar önemli ise, programın uygun yöntemlerle değerlendirilip, değerlendirme sonuçlarının program tasarımına yansıtılması, bir başka deyişle geliştirilmesi bir o kadar önemlidir. Programın etkililiğinin sorgulanması ve değerlendirilmesi, programın geliştirilmesi için başlangıç noktasıdır (Gözütok, 2001, s.178).

Program değerlendirmesi önceleri öğrenci başarısının değerlendirilmesi olarak ele alınmıştır. Ancak zamanla bu yetersiz bulunarak kapsamı genişletilmiştir. Artık programın tüm boyutları ile ve çeşitli aşamalarda değerlendirilmesi görüşü hakimdir (Külahçı, 1995, s.5).

Her eğitim programında mutlaka bir değerlendirme yapılması gerekir. Bu işlem faaliyetin başarısı konusunda bilgi vermesi bakımından bir zorunluluktur. Ancak bir değerlendirmenin şekli programın amacına ve özelliğine göre değişiklik gösterebilir. Örneğin, hizmet içi eğitim programlarında genellikle iki tür değerlendirme yapılır. “Başarıya dayalı değerlendirme” ve “Program değerlendirmesi” gibi (Küçükahmet, 2000, s.20).

Varış’ın (1996, s.185) da belirttiği gibi, yürürlükte olan bir programı daha etkili hale getirmek için önce bunun etkinliğinin incelenmesi gerekir. Bu etkinliğin incelenmesinde, geliştirilen programın ait olduğu kurumun fonksiyonu, amaçları incelenir. Bu amaçların gerçekleşme derecesi değerlendirilir. Bu değerlendirmede kursiyerlerin ve öğretmenlerin niteliklerini ayrıntılı bir şekilde ortaya koyacak envanterler geliştirilir.

Erden (1998, s.9)’e göre; eğitim sürecinde değerlendirme genellikle iki amaca yönelik olarak yapılır. Bunlardan birincisi öğrencilerin başarısını değerlendirerek bir dersin hangi öğrenciler tarafından tekrar edilmesi gerektiğine karar vermek, ikincisi ise eğitim programının etkililiği hakkında yargıda bulunmak ve programdaki

aksaklıkların, programın hangi öge ya da öğelerinden kaynaklandığını belirleyerek gerekli düzeltmelerin yapılmasına olanak sağlamaktır. Bunlardan ilkinde değerlendirilen obje kursiyer, ikincisinde ise eğitim programıdır.

Ertürk (1982, s.3)'e göre program değerlendirme; eğitim hedeflerinin gerçekleşme derecesini tayin etme sürecidir.

Gerek örgün eğitim sisteminde ve gerekse kurumlarda uygulanan hizmet içi eğitim faaliyetlerinde uygulanan her programın değerlendirme aşaması, program uygulayıcılara söz konusu programın verimliliği hakkında ipuçları sağlar.

Eğitim literatüründe çeşitli eğitimciler tarafından geliştirilen hem niceliksel hem de niteliksel yöntemlere ağırlık veren program değerlendirme modelleri bulunmaktadır. Bu modellerin önemli bir kısmı geniş kapsamlı program değerlendirme projeleri sırasında ortaya konmuştur.

Değerlendirme yapmanın temel yararlarından birisi, ilgili gruplara programın hedeflerini ve etkinliklerini tanıtmaya sonuca ortaya çıkan karşılıklı fikir alış verişidir. Değerlendirme, öğretmenlerin ve program planlayıcıların gerçekçi olarak elde edilebileceğine inandıkları programla ilgili fikirlerinin açıkça tartışılmasını teşvik eder (Morris ve Gibbon, 1998, s.8).

Değerlendirmenin, program geliştirme sürecini tamamlarken yeni gelişmelere olanak sağladığı görülmektedir. Değerlendirmenin nasıl yapılacağı, süreçte ne tür verilen toplanacağı, elde edilen verilerin nasıl yorumlanacağı ve sonuçların programa nasıl yansıtılacağı değerlendirilen programın özelliklerine göre değişmektedir.

Bir program; hazırlama aşamasından (yansıtıcı-reflective) başlanarak, deneme uygulaması sırasında (biçimlendirici-formative) ve uygulama sonrasında (toplam-summative) çeşitli değerlendirme yolları izlenerek değerlendirilmelidir. **Yansıtıcı değerlendirmede**, amaçların tutarlılığı, davranışsal amaçların amaçları temsil edip etmediği, konuların ve öğrenme etkinliklerinin amaçları gerçekleştirme olasılığı,

öğretim araçlarının ve yöntemlerinin öğrenci düzeyine uygunluğu, değerlendirme araçlarının amaçları ölçme düzeyi üzerinde çalışılır. **Biçimlendirici değerlendirme** sürecinde, programla ilgili toplanan bilgiler doğrultusunda programın iyileştirilmesi amaçlanır (Gözütok, 2001, s.178).

Biçimlendirici değerlendirmenin, programa sürekli olarak dönüt sağlayarak iyileştirici önlemlerin alınması için bir kontrol sistemi oluşturduğu söylenebilir.

Toplam değerlendirmede, programla ilgili olarak öğrencilerin eğitsel tepkileri, öğretmenlerin öğretime ilişkin görüşleri, öğrenci çalışmalarının izlenmesi ve öğrenci başarısını ölçen araçların sonuçları kullanılır. Böylece toplam değerlendirme ile programı geliştirenler, eğitim programının öğrencilere amaçlanan davranışları kazandırma açısından yeterli olup olmadığı hakkında bir yargıya varabilirler (Gözütok, 2001, s.179).

Programı değerlendirmek amacıyla veri toplama ve toplanan verileri yorumlamada program değerlendirmeciler farklı yaklaşımlar izlemektedir. Değerlendirme çabalarını çıktılara odaklayanlar **bilimsel ya da denencel yaklaşımı**, program değerlendirme çalışmalarının doğal ortamda yapılması gerektiğini savunanlar **insancı yaklaşımı**, niteliğe dönük program değerlendirmeyi savunanlar **doğacı yaklaşımı** benimsemektedirler.

Eğitimde program geliştirme aslında program değerlendirmeyi de içine alan ve süreklilik gerektiren bir döngüdür. Bu nedenle geliştirilen her programın mutlaka değerlendirilmesi, program geliştirmeyi tamamlayan bir unsurdur. Değerlendirilmesi yapılmayan bir program tasarısı eksiktir.

Eğitimde Program Değerlendirme Modelleri

Program değerlendirme modelleri büyük ölçüde program geliştirme yaklaşımına göre farklılık göstermektedir. Program geliştirmedeki çeşitlilik

nedeniyle program değerlendirme için tek bir model önermek mümkün değildir. Program değerlendirme araştırmalarında araştırmacılar kendi amaç ve koşullarına en uygun modeli seçebilir ya da bu modellerden yararlanarak yeni bir model geliştirebilirler (Erden,1998, s.11).

Çeşitli eğitimciler tarafından geliştirilen ve program değerlendirmede birbirinden farklı görüşleri yansıtan başlıca değerlendirme modelleri şöyledir;

1. Tyler' ın Amaca Dayalı Değerlendirme Modeli
2. Stufflebeam'in Karar Verme (Çevre, Girdi, Süreç ve Ürün Değerlendirme) Modeli
3. Einser' in Eğitsel Eleştiri Modeli
4. Metfessel-Michael Modeli
5. Malcom Provus' un Farklar Modeli
6. Stake'in Uygunluk Olasılık Modeli

Program değerlendirme çalışmalarındaki çeşitlilik nedeniyle tek bir değerlendirme modeli önermek mümkün görünmemektedir. Değerlendirme çalışmasının niteliği ve amacına göre yukarıda özellikleri anlatılan modellerden biri veya birkaç modeli bir araya getirerek oluşturulan yeni bir model de kullanılabilir. Ya da bir modelin bir boyutu kullanılabilir. Bu modellerden hangisi veya hangileri kullanılırsa kullanılsın önemli olan programların izlediği bilimsel yolun takip edilmesi, araştırmanın titizlikle sürdürülmesi ve nesnelliğin korunmasıdır.

Eğitim programlarının genel ve özel hedefleri yanlış belirlenmiş olabilir ya da öğretim faaliyetlerinde öğrenci-öğretmen, öğrenci-öğrenci etkileşimi sonucu programın beklendi ürünlerinin yanı sıra beklenmedik ve istenmedik ürünler ortaya çıkabilir. Bu nedenle kapsamlı bir program geliştirme çalışmasında programın tüm öğelerinin ve uygulama sürecinin incelenmesi gerekmektedir (Erden 1998, s.22).

Program değerlendirme çalışmasında gözden geçirilecek iki temel unsur;

- Eğitim programı (öğretim programı, rehberlik programı vb.),
- Eğitim programındaki temel aksaklık ve eksikliklerdir.

Yukarıdaki unsurlardan birincisine yönelik yapılacak değerlendirme, ürüne ve erişiyeye bakarak gerçekleştirilir ve genel olarak erişiyeye bakarak değerlendirme olarak adlandırılır. İkinci soruyu yanıtlamak için ise programın öğelerinin tek tek incelenmesi gerekmektedir. Bu nedenle bu tür değerlendirme kısaca öğelere dönük değerlendirme olarak adlandırılmaktadır (Erden, 1998, s.20)

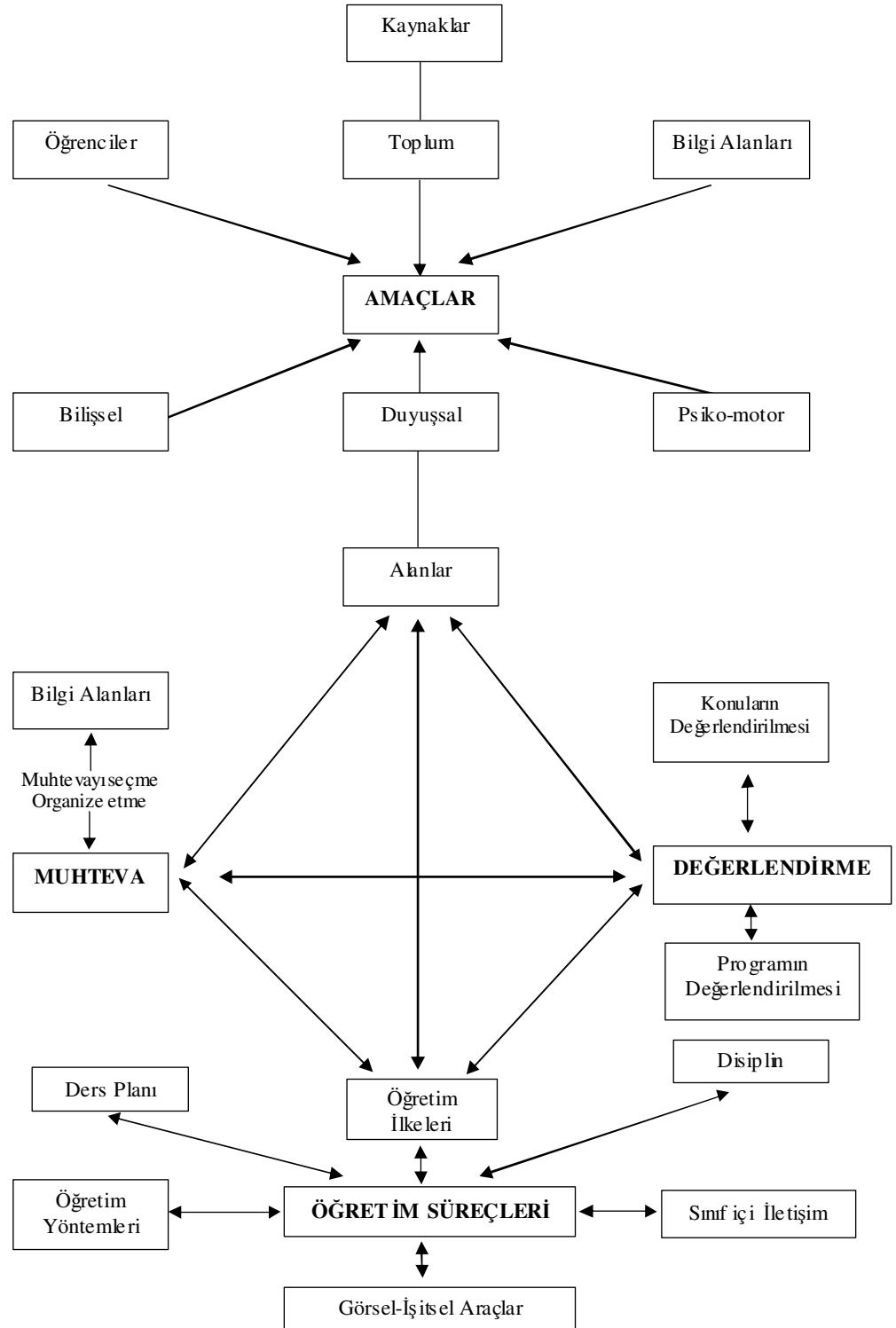
Erden (1998, s.22)'e göre eğitim programlarının öğelerine dönük değerlendirme yaparken tek tek değerlendirilmesi gereken öğeler vardır. Bunlar; 1. Genel ve özel hedeflerin değerlendirilmesi, 2. Kapsamın değerlendirilmesi, 3. Eğitim durumlarının değerlendirilmesi, 4. Sınama durumlarının değerlendirilmesi ve 5. Öğeler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesidir. Bu 5 öğe ile hem programın taslağında hem de taslağın uygulanması sırasında meydana gelebilecek olan hataların ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

Eğitimde program değerlendirme konusunda yapılan araştırmalar, program değerlendirme ile elde edilen veriler olmazsa program geliştirmenin eksik kalacağını göstermektedir.

Küçükahmet (2000, s.8)'e göre “Bir eğitim programı en basit anlamda ele alındığında en az dört boyutunun olması gerekir. Bir eğitim programında en azından; Niçin öğretelim? Ne öğretelim? Nasıl öğretelim? Ne kadar öğrettik? Bu tür soruların yer alması cevapları yer almalıdır. Bu soruların cevaplarını veren program boyutları; amaç, muhteva, öğretim süreçleri ve değerlendirmedir. Ancak basit bir program modelinde bile bu unsurların çok titiz bir çalışma sonucunda belirlenmesi gerekmektedir”.

Şekil 1’de programın dört unsurunun etkileşimi verilmektedir. (Küçükahmet, 2000, s.9). Bu çalışmada da eğitim programının değerlendirilmesi yapılırken amaç, muhteva (içerik), öğretim süreçleri ve değerlendirme unsurları dikkate alınarak program değerlendirmesi yapılmıştır.

ŞEKİL 1. Eğitim Programı Basit Modeli (Kerr ve Macchia'dan Uyarlama)

Program değerdendirildikten sonra ortaya çıkan sonuçlar, ilgilileri program konusunda düşündürür ve programın geliştirilmesinde başlangıç noktası olur. Bu nedenle, bu araştırmada, bir kurumdaki hizmet içi eğitim programının değerdendirme çalışması yapılacaktır.

Polis

Polis, kökeni Yunanca ve Latince'den gelen bir kelimedir. Latince “Politia” ve Yunanca “Politeia” kelimelerinden türemiş ve dilimize Polis olarak yerleşmiştir. Köken olarak eski Yunanca’da politika anlamında kullanılmıştır. Bu anlamda, site veya şehir devletlerinin tüm kamu hizmetlerinin karşılığı olarak kullanılmıştır. Polis kavramı, genel olarak “teşkilat, fonksiyon, personel olmak üzere üç anlamda kullanılmaktadır. Kökeni bunlar olsa da literatürde polis; güvenlik gücü anlamında kullanılmaktadır (Aydın, 1996, s.5).

Polisin yapmış olduğu görevin esaslarını ve görev sırasındaki yetkilerini belirleyen “2559 sayılı Polis Vazife ve Selāhiyetleri Kanunu (PVSK) ”nın 1. maddesinde “Polis; asayişi, amme, şahıs, tasarruf emniyetini ve mesken masuniyetini korur. Halkın ırz, can ve malını muhafaza ve ammenin istirahatını temin eder. Yardım isteyenlerle yardıma muhtaç olan ocuk, alil ve acizlere muavenet eder. Kanun ve nizamnamelerin kendisine verdiği vazifeleri yapar” şeklinde tanımlanmıştır.

Değişik kaynaklarda polis, kent içerisinde toplum düzenini, huzur ve güvenliği sağlayan örgüt ve bu örgütte yer alan memur olarak tanımlanmaktadır (zcan, 1985, s.627).

İnsanların bir arada yaşamaya başlaması ile birlikte, bir arada yaşamanın gereği olan huzurun ve güvenliğin, işbirliği ve dayanışmanın sağlanması ve kurulu olan düzene devamlılık kazandırılması amacıyla bir takım kurallar ortaya konmuştur. Toplumda bazı insan ya da grupların kurallara uymaması ve aykırı davranışlar

göstermesi suç olgusunu ortaya çıkarmıştır. Suç olgusuyla birlikte, kuralları toplum üyeleri adına koruma ve kollama gereksiniminin doğması sonucunda, bu görevi yapacak değişik isimler altında örgütler kurulmuştur (Dündar, 1987, s.1).

Avrupa Birliği'nin ortak polis tanımı ise şöyledir; "Polis; toplumda insan haklarına saygı göstererek asayiş sağlayan ve halkın güvenliğini koruyan kamu görevlisidir" (Aydm, 1996, s.6).

İlk kez polis deyiminin kullanılmış olmasından dolayı, 10 Nisan 1845 tarihi, Türk polis örgütünün kuruluşu olarak kabul edilmektedir. Cumhuriyetin ilanından sonra polis örgütü; yapılanma, örgütlenme, yasa çalışmaları ve hizmet alanları bakımından sürekli gelişme göstermiştir. 4 Haziran 1937 tarihli ve 3201 sayılı "Emniyet Teşkilâtı Kanunu" ile örgütün yeniden yapılanması hız kazanmıştır (Dündar, 1987, s.5).

Polis Eğitimi

Kabul etmek gerekir ki, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmeler ve toplumda meydana gelen çeşitli boyuttaki değişimler; devlet, hukuk ve insan hakları kavramları ile birlikte, özellikle polis ve güvenlik gibi kavramlarda da yeni anlayışlar ortaya çıkarmıştır. Toplumdaki sosyal gelişim ve değişimin farklı boyutlar kazanmasıyla, otorite ve otoritenin sembolü olan polise karşı bakış tarzı değişmiş ve halkın polisten beklentiler de artmıştır. Bu sebeple polis, eğitim düzeyi ve anlayış bakımından bu beklentilere cevap verecek durumda olmalıdır.

Polis eğitimi, genel eğitimin bir parçası olmakla beraber, mesleki bir eğitim olması sebebiyle genel eğitimden ayrılmakta ve kendisine özgü nitelikler arz etmektedir. Nitekim, stratejik önemi ve mesleğin özelliği dolayısıyla polis eğitimi bütün dünyada ve bu arada ülkemizde genel eğitimin dışında tutulmuştur.

Polis bir kanun uygulayıcısı olarak tanımlanmaktadır. Bilindiği gibi kanunlar ancak iyi uygulayıcıların elinde bir anlam ve hayatiyet kazanır. İyi kanunlar, kötü uygulayıcıların elinde topluma her zaman zarar verir ve insan haklarını zedeler. Zaten kötü kanun yok, kötü uygulayıcı vardır.

Polislik mesleği, yalnız suçlu yakalama mesleği değildir. Öteki mesleklerden farklı özellik, işlev ve sorumlulukları içeren çok yönlü bir meslektir. Bu nedenle polis eğitimi de çok yönlü olmak zorundadır. Buna göre polis eğitimi, polise gerekli bilgi ve beceri kazandırma yanında, mesleki şuur, mesleki ahlâk ve mesleki bir sorumluluk kazandırmalı, hem mesleki teknik bilgileri, hem de sosyal bilgi ve değerleri içermelidir (Fındıklı, 1996, s.463).

Polisin görevleri gün geçtikçe artmakta ve zorlaşmakta olup, gelecekte daha da artacaktır. Her mesleğin olduğu gibi polislik mesleğinin de değişen çağı yakalaması için polislerin en iyi şekilde eğitim görmesi gerekmektedir. Geçmişte yaşanmış olaylar polisin eğitimine verilmesi gereken önemi daha da artırmıştır. Güvenlik hizmetlerinin kalitesinin artırılması ile polisin eğitim düzeyinin yüksek olması doğru orantılı bir denklem gibidir. Çeşitli nedenlerle ortaya çıkan ve sürekli olarak gelişen toplumsal olaylara ve yeni suç türlerine karşı polisin etkin bir duruma getirilmesi, polisin çok iyi bir eğitim almasına bağlıdır.

Diğer taraftan polis, adaletin ilk kapısı veya başlangıç noktasıdır. Adalet ise, bir ülkede mülkün temeli olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla polis eğitime önem vermek, aslında adaletin çabuk gerçekleşmesine ve insan haklarına önem vermektir. Gerçekten, bir ülkede adli makamlar polisin yaptığı araştırma ve soruşturma sonuçlarına göre karar vermektedir. Bunlar görevlerini süratli ve ciddi yaptığı, gerekli bilgi ve belgeleri gerektiği yer ve zamanda sağlıklı bir şekilde adli makamlara sunabildiği ölçüde, yargı aha süratli ve isabetli karar verebilecek ve adalet daha çabuk gerçekleşecektir. Böylece, halkın hem araştırmalarını ciddi yapan polise, hem de süratli ve isabetli karar veren yargıya güven ve desteği artacaktır. Ama bütün bunların gerçekleşebilmesi, bir ölçüde polisin iyi eğitilmesine bağlı olduğundan, polis eğitimi önemlidir.

Çağdaş polis eğitimi, bir taraftan bilim ve teknolojinin imkânlarından yararlanmayı, diğer taraftan da, demokrasi ve insan haklarının uluslararası bir duyarlılık kazandığı dünyada insanî değerlere bağlı kalarak güvenlik hizmeti verebilmeyi amaçlamaktadır.

Kişiler, suçları ne olursa olsun her zaman insana lâıyk bir davranışla karşılaşmak hakkına sahiptirler. Polis, karşısındaki insanların onur ve şereflerini zedeleyici davranışlardan kaçınmalı ve kişilere özenle, dikkatli ve insanca yaklaşmalıdır (Cerrah, 2000, s.118). Suçu ne olursa olsun, suç failleri ya da zanlıların insan olduğunu unutmamalıdır. Bunun için de polisin eğitim-öğretimi önemlidir.

Polis eğitimi, genel eğitimin bir parçası olmakla beraber, mesleki bir yanı olduğu için genel eğitimden farklı olarak kendine özgü nitelikleri vardır. Dolayısıyla polis eğitiminde öncelik, bu mesleğin gerekleri doğrultusunda olacaktır. Polislik, sosyal bir hizmettir. Polis eğitimi çok yönlü olmak zorundadır. Hem ulusal hem de uluslararası bağlamda değerlendirilmelidir. Buna göre polis eğitiminin amacı, polise gerekli mesleki bilgi ve beceriyi kazandırma yanında, görgü ve kültürünü arttırma, mesleki disiplin, mesleki etik ve mesleki bir sorumluluk kazandırmaktır. İnsan haklarının evrensel bir nitelik kazanması ve bu konuya olan duyarlılığın her geçen gün artmasıyla, polis eğitimi ayrı bir önem kazanmıştır.

Olay Yeri İnceleme

Kamu düzeninin sağlanması, kişilerin can ve mallarının güvence altına alınması, suçların önlenmesi ve takibi, güvenlik teşkilatlarının öncelikli görevlerindendir. Alınacak tüm önlemlere rağmen suçların oluşumunu tamamen önlemek ne yazık ki mümkün değildir.

Ancak işlenen suçların sonrasında kamu düzeninin bozulması ve suçluların tespit edilememesi toplumsal düzen ve huzurun devamlılığına ilişkin güveni derinden zedeler. Bu güvenin sağlanması ancak suçu işleyen kişi ve kişilerin yakalanarak

adalete teslim edilmesiyle sağlanabilir. Bir sonraki aşama olan adli bir yargılamanın en önemli dayanağı ise kanunlara uygun olarak olay yerinden elde edilen maddi suç delilleri ışığında yapılan soruşturmadır (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2006, s.7).

Olay yerinin incelenmesindeki temel amaç işlenen suçun aydınlanmasına yardım edecek maddi delillerin bulunması, niteliğinin tespiti, korunması amacıyla yürütülen araştırmadır (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2002, s.6).

Hemen hemen her suç işlenirken, suçu işleyen kişi tarafından olay yerine bazı fiziksel deliller bırakılır. Bu konuda Fransız Kriminalist E.Locard'ın geliştirdiği “Değişim Prensibi” ne göre "Bir ortamı terk eden bir kişinin orada bulunduğu dair iz bırakmaması, yada üstünde o ortamdan bir şeyler alıp götürmemesi hemen hemen imkansızdır". Olay yerinin incelenmesi yapılırken değişim prensibinden yararlanılır ve bu çerçevede dahilinde olay yerine bırakılan delillerin olayı aydınlatır nitelikte olması, usulüne uygun toplanması ve değerlendirilmesi hususları gözetilir (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2002, s.59).

Olay yeri incelemesi sıradan bir inceleme olmayıp karmaşık bir problemi çözücü bir dizi faaliyettir. Bunlar özetle olay yerinin;

Koruma altına alınması,

Sistemli incelenmesi,

Tespit edilmesi,

Delillerin toplanması,

Ambalajlanması,

Değerlendirilmesi gibi temel aşamalardır (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2002, s.49).

Kamu vicdanını rahatlatacak bir yargı kararının temelini teşkil eden maddi delillerin tespit edilerek, bozulmadan ve değiştirilmeden adaletin huzurunda konuşturulması, yapılacak olay yeri incelemesi ile mümkün olacaktır.

Olay Yeri İnceleme Eğitimi

Emniyet Teşkilatının asli görevlerinden birisi de asayiş hizmetlerini yerine getirmektir. Asayiş hizmetleri ise suçun önlenmesine yönelik yapılan hizmetler ile bir suçun meydana gelmesinden sonra yapılan hizmetler olarak ikiye ayrılmaktadır. Olay yeri inceleme hizmetleri de, asayiş hizmetlerinin bir parçası olarak suç sonrası yapılan polisiye bir hizmettir.

Modern Türk Polisi, günümüzde delilden sanığa giden metotları uygulamaktadır. Delilden sanığa gidebilmek için delillerin bulunduğu olay yerlerinin en iyi şekilde korunması gerekmektedir. Çünkü sınırları iyi ve doğru belirlenmemiş olay yerlerinde kanıtların sağlam bir şekilde elde edilmesi ve suçluya ait ipucu bulunması hemen hemen imkansızdır (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2006, s.3).

Öte yandan, delilden sanığa gidebilmek ve Emniyet Teşkilatının adli kapasitesini arttırmak amacıyla 81 ilde Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlüğü, 388 ilçede Olay Yeri İnceleme Büro Amirliğinin kuruluşu tamamlanmış ve 3227 eğitilmiş uzman personel bu hizmetlerde görev yapmaktadır. Olay yerlerinden elde edilen maddi suç delilleri, bulunduğu il ve çevre illere hizmet vermek üzere 10 ayrı ilimizde konuşlandırılmış Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüklerince büyük bir titizlikle incelenmektedir (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2006, s.3).

Hizmetin verim ve kalitesi, bu hizmeti yerine getiren personelin bu konudaki eğitim düzeyinin yüksekliği ve niteliği ile doğru orantılıdır. Bu nedenle, olay yeri inceleme polislerinin sürekli eğitimden geçirilmeleri ve mesleklerinin ilk gününden son gününe kadar, en üst düzeyde eğitim almaları zorunludur.

Olay yeri inceleme birimlerinde gerek ilk kez görevlendirilecek, gerekse halen çalışmakta olan personelin eğitim gereksiniminin karşılanması için Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından çeşitli eğitim programları uygulanmaktadır.

Bu eğitim programlarının çoğunluğu, Ağustos 1998 tarihinden itibaren Asayiş Dairesi Başkanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü'nde (SASEM) düzenlenmektedir. Söz konusu merkezde düzenlenen eğitimler, Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimleri ile Geliştirme Eğitimleri olarak gruplandırılmaktadır.

Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimleri, olay yeri inceleme birimlerinde çalışmak için ön koşul olan temel branş eğitimleridir. Geliştirme Eğitimleri ise, olay yeri inceleme polislerinin, delil araştırma ve inceleme hizmetlerinde kullanılan cihazlar ve yapılan uygulamalar konusundaki bilgi ve beceri düzeylerinin artırılması amacıyla düzenlenmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre, Eylül 2006 tarihine kadar toplam 3227 olay yeri inceleme polisi Branş Eğitimlerinden geçirilmiştir. Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü'nde ise kuruluş yılı olan 1998 yılından Eylül 2006 tarihine kadar 33 dönem Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimi düzenlenmiş ve bu eğitimlerde 1869 olay yeri inceleme personeli eğitilmiştir. Yine bu eğitim merkezinde 69 dönem geliştirme eğitimi düzenlenmiş ve 562 olay yeri inceleme personeline eğitim verilmiştir.

Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimleri'nin temel amacı; toplumun ihtiyaç ve beklentilerinden hareketle olay yeri inceleme polislerinin gerekli mesleki bilgi, tutum ve davranışlara sahip olmalarını sağlamaktır. Bu eğitimler 2,5 aylık dönemler halinde, olay yeri inceleme ve kimlik tespit branşına aktarılacak personel ile olay yeri inceleme alanında çalışıp da bu eğitimlere katılmayan ve branşa aktarılmayan personele yönelik olarak düzenlenmektedir.

Eğitim, 2004 yılında "Olay Yeri İnceleme" ve "Kimlik Tespit" olmak üzere iki ana bölümde ve bu ana bölümlerin altında yer alan; 6 adet Temel Ders, 2 adet Branş Dersi, Hukuki ve Sosyal Dersler başlığı altında 4 ders ve Konferanslar başlığı altında 8 adet konferans olmak üzere toplam 51 işgünü yani 306 ders saati olarak verilmiştir. Eğitim bölümleri, dersler ve saatleri aşağıda belirtilmiştir.

Olay Yeri İnceleme Bölümü

Temel Dersler

- Olay Yeri İnceleme 30 Ders Saati
- Parmak İzi Temel Bilgileri 30 Ders Saati
- Teknik Fotoğraf 18 Ders Saati
- Laboratuvar 12 Ders Saati
- Mevzuat 12 Ders Saati
- Avuç İzi 6 Ders Saati

ARA TOPLAM 108 DERS SAATİ

Brans Dersleri

- Olay Yeri İnceleme 114 Ders Saati
- Teknik Fotoğraf 48 Ders Saati

ARA TOPLAM 162 DERS SAATİ

Kimlik Tespit Bölümü

Temel Dersler

- Olay Yeri İnceleme 30 Ders Saati
- Parmak İzi Temel Bilgileri 30 Ders Saati
- Teknik Fotoğraf 18 Ders Saati
- Laboratuvar 12 Ders Saati
- Mevzuat 12 Ders Saati
- Avuç İzi 6 Ders Saati

ARA TOPLAM 108 DERS SAATİ

Brans Dersleri

- Parmak İzi – Avuç İzi 114 Ders Saati
- Teknik Fotoğraf 48 Ders Saati

ARA TOPLAM 162 DERS SAATİ

Hukuki ve Sosyal Dersler

- İnsan Hakları 3 Ders Saat
- Halkla İlişkiler 3 Ders Saati
- Toplum Destekli Polislik 3 Ders Saati
- Polis Adliye İlişkileri 3 Ders Saati

ARA TOPLAM 12 DERS SAATİ

Konferanslar

• Su Altında Olay Yeri İnceleme	3 Ders Saati
• Çapraz Sorgu	3 Ders Saati
• Adli Palinoloji	3 Ders Saati
• Adli Entomoloji	3 Ders Saati
• Yangın Sonrası Olay Yeri İnceleme	3 Ders Saati
• Adli Tıp Konferansı	3 Ders Saati
• Olay Yerinde Alınacak Sağlık Önlemleri	3 Ders Saati
• Adli Toksikoloji	3 Ders Saati

ARA TOPLAM 24 DERS SAATİ

Eğitimlerde; kursiyerler 4 gruba ayrılarak, İl Emniyet Müdürlüklerinin ihtiyaçlarına göre 2 grup “Olay Yeri İnceleme”, 2 grup ise “Kimlik Tespit” bölümünde eğitim görecektir. Her grup kendi derslerini farklı sınıflarda görür sadece konferanslar tüm gruplara verilecek şekilde organize edilir.

Yukarıda görüldüğü gibi eğitim programı, “Olay Yeri İnceleme” ve “Kimlik Tespit” olmak üzere iki ana bölüme ayrılmıştır. Bu iki bölümde; temel dersler ve saatleri aynıdır, branş derslerinde ise teknik fotoğraf dersi ve saati her iki bölümde de aynı ancak “Olay Yeri İnceleme” bölümünde olay yeri inceleme dersi 114 ders saati, “Kimlik Tespit” bölümünde ise parmak izi – avuç izi dersi 114 ders saati olmak üzere farklılık göstermektedir. Hukuki ve sosyal dersler ve saatleri de her iki bölüm için aynıdır. Konferanslar ise konu ve ders saati olarak aynı ve tüm kursiyerlere aynı anda ve yerde verilmektedir.

Temel ve Branş Dersleri; Asayiş ve Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlıkları ve Ankara Emniyet Müdürlüğü bünyesinde görev yapmakta olan eğitim formasyonuna sahip uzman personel tarafından, Hukuki ve Sosyal Dersler; Asayiş Dairesi Başkanlığı’nda görevli eğitim formasyonuna sahip personel tarafından ve Ankara Adliyesi’nde görevli Cumhuriyet Savcıları tarafından, Konferanslar ise; çeşitli üniversitelerde görevli ve alanlarında uzman akademik personel tarafından verilmektedir.

Eğitim programı, Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü'nün eğitim ortamları ile eğitim ders araç ve gereçleri kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimleri için Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü'nde bulunan Konferans Salonu, Teorik Dershane, Parmak İzi Laboratuvarı, Parmak İzi Dershanesi, Fotoğraf Laboratuvarı, Olay Yeri İnceleme Dershanesi ve Olay Yeri Uygulama Dershanesi kullanılmaktadır. Söz konusu eğitim merkezinde; tepegöz, opak projektör, projeksiyon cihazı, slayt makinesi gibi ders araçları bulunmaktadır.

Eğitim programı süresince, her ders bitiminde ara sınavlar yapılmaktadır. Bu sınavların amacı eğitimin uygulanmasına yön vermek ve anlaşılmayan konuları tespit ederek, tekrar üzerinde durulmasını sağlamaktır. Bu sınavlarda kursiyerlerin almış oldukları not üzerinde durulmaz. Ayrıca eğitim sonunda, tüm ders konularını kapsayacak şekilde bitirme sınavı yapılır. Bitirme sınavı çoktan seçmeli test biçiminde yapılmaktadır ve Emniyet Genel Müdürlüğü Hizmetiçi Eğitim Yönetmeliğine göre geçme notu (100) puan üzerinden (60) puandır. Bitirme sınavından (60) puandan aşağı not alan kursiyerlere, sınav sonucu açıklandıktan iki gün sonra bir sınav hakkı daha tanınır. Bu sınavdan da geçer not alamayan kursiyer başarısız sayılır.

Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü (SASEM)

Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü (SASEM), 18 Ağustos 1998 tarihinde Kriminal Teknik Eğitim ve Araştırma Şube Müdürlüğü adı altında Asayiş Dairesi Başkanlığı'nın görev alanına giren birimlerde çalışan personele hizmetiçi eğitim vermek, modern ekipmanlarla donanmış, insan haklarına saygılı, nitelikli uzman personel yetiştirmek ve kriminal araştırma faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur.

Gelişen süreç içerisinde olay yeri inceleme, adli bilimler yanında suç soruşturmasında da uzman eleman yetiştirmek amacıyla Kriminal Teknik Eğitim ve

Araştırma Şube Müdürlüğü yeniden yapılandırılarak 11 Nisan 2002 tarihinden itibaren Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü (SASEM) olarak hizmet vermeye başlamıştır.

SASEM, Ankara'nın Keçiören İlçesinde 4 katlı ve toplam 1245 metrekare alan üzerine yapılanmış bir eğitim merkezidir. Eğitim Merkezinde 40 kişilik bir adet Konferans Salonu, 1 adet Toplantı Salonu, 10 kişilik bir adet Teorik Dershane, bir adet Parmak İzi Laboratuvarı, iki adet Parmak İzi Dershanesi, iki adet Fotoğraf Laboratuvarı, bir adet Olay Yeri İnceleme Dershanesi, bir adet Olay Yeri Uygulama Dershanesi ve bir adet Baskı Merkezi bulunmaktadır. Ayrıca sosyal imkanlar açısından; 26 kişilik Yatakhane, Kütüphane, Gazino, Yemekhane, Mutfak, Spor ve Kondisyon Salonu, Sauna, Çamaşır ve Ütü Salonu mevcuttur.

Eğitim Merkezinde; Üniversiteler, çeşitli Kamu Kurum ve Kuruluşları, Özel Eğitim Şirketleri ve Emniyet Teşkilatından sahalarında uzman ve deneyim sahibi öğretim elemanları hizmet vermektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre SASEM'de kuruluşundan 2006 Eylül ayına kadar 71358 Emniyet Teşkilatı personeline eğitim verilmiştir.

Gerçekleştirilen bazı eğitim faaliyetleri şunlardır;

- Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimi
- Olay Yeri İnceleme Geliştirme Kursu,
- Parmak İzi Geliştirme ve Laboratuvar Teknikleri Kursu
- Avuç İzi ve Eşkal Tespit Eğitim Kursu
- İleri Düzeyde Olay Yeri İnceleme Kursu
- Dijital Fotoğrafçılık Temel Eğitim Kursu
- Çocuk Polisi Kursu
- Ruhsat İhtisas Kursu
- Eğiticilerin Eğitimi
- Toplumsal Olay Polisliği Kursu
- Adli Soruşturma Kursu
- Polis Savunma Taktikleri Temel Eğitimi
- Asayiş Suçu Soruşturması Temel Eğitimi
- Suç Analizi ve Suçlu Profili Çıkarma Kursu

Ayrıca SASEM’de kuruluşundan 2006 Eylül ayına kadar güvenlik ve işbirliği antlaşmaları kapsamında; KKTC, Moldova Cumhuriyeti, Kırgızistan, Moğolistan, Filipinler, Bosna-Hersek, Arnavutluk, Tunus, Cezayir, Afganistan, Azerbaycan, Filistin, Sudan ve Suriye polis teşkilatlarından toplam 220 kişiye eğitim verilmiştir.

Uluslararası düzeyde verilen bazı eğitim faaliyetleri şunlardır;

- Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimi
- Olay Yeri İnceleme Geliştirme Kursu
- Polis Savunma Taktikleri Kursu
- Motosikletli Polis Timleri Kursu
- Toplum Destekli Polislik Kursu
- Çocuk Polisi Temel Eğitimi
- Adli Mülakat teknikleri kursu
- Operasyonel Atış Teknikleri ve Taktik Müdahale Kursu
- Suç Analizi ve Suçlu Profili Çıkarma Kursu
- Oto Hırsızlığı ile Mücadele Kursu
- İnsan Ticareti ve Cinsel Suçlar ile Mücadele Kursu
- İnternet Üzerinden Çocuk İstismarı Kursu

İlgili Araştırmalar

Yapılan literatür taramasında program değerlendirme, polis ve polis eğitimi gibi konularda birçok araştırmaya rastlanmasına rağmen, Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programının değerlendirilmesine yönelik olarak bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma bir program değerlendirme araştırması olduğu için literatür taraması sırasında incelenen bazı araştırmalara aşağıda yer verilmiştir.

Gürkan (1981) tarafından yapılan “Okul Öncesi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi” adlı doktora tezinde Okul Öncesi eğitim programlarını değerlendirerek, geliştirme önerilerinde bulunmuştur,

Babadoğan (1989) tarafından yapılan “Kamu Kesimindeki Hizmetiçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde kamuda düzenlenen hizmetiçi eğitimlerin değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çöker (1991) “Ankara İlkokullarında Beden Eğitimi Derslerinin Etkililiğinin Değerlendirilmesi” adlı doktora tezinde öğretmen ve yöneticilerin görüşlerini esas alarak, ilkokullarda uygulanan Beden Eğitimi dersinin etkililiğini değerlendirmiştir.

Keyvan (1991) “Sekreterlik Hizmetiçi Eğitim Programının Değerlendirilmesi” adlı doktora tezinde Hacettepe Üniversitesinde çalışan yönetici sekreterlere uygulanan hizmetiçi eğitim programının etkililik derecesini ortaya koymuştur. Yönetici sekreterlerin hizmetiçi eğitim programı sonundaki başarı ortalamaları ile programa girişteki başarı ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemiş, öğretim yaşantılarının gerçekleştirilmesinde “öğretim esaslarına” ne derecede uyulduğunu ve yönetici sekreterlerin hizmetiçi eğitim dışı öğrenme kaynaklarının neler olduğunu saptamış, uygulanan hizmetiçi eğitimin etkililiği ve yararları konusunda yönetici sekreterlerin görüşlerinin neler olduğunu belirlemiştir.

Buran (1992) tarafından yapılan “Türk Polis Örgütünde Eğitim Süreci ve Önemi” adlı yüksek lisans tezinde, Polis örgütünde hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim etkinlikleri genel olarak değerlendirilerek, bu eğitimin aksayan yönleri üzerinde durulmuştur.

Yıldırım (1994) tarafından yapılan “İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Demokratik Tutum ve Davranışları ile Öğrencilerin Demokratik Davranışları Arasındaki İlişkilerin Saptanması” adlı yüksek lisans tezinde, ilköğretim birinci kademe öğretmenleri ve öğrencilerinin demokratik davranışları arasındaki ilişkiye bakılmış ve öneriler getirilmiştir.

Bayraktar (1996) tarafından yapılan “Ön Lisans Eğitimi Veren Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulları Programlarının Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde, iki yıllık eğitim veren, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları Hemşirelik Eğitim Programları’nı öğretim elemanları ve öğrencilerin görüşleri doğrultusunda değerlendirmiştir.

Semerci (1998), “Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi Programlarının Değerlendirilmesi” adlı doktora tezinde, Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi Programlarının değerlendirilmesi için bir program değerlendirme modeli ortaya koymuş ve ölçme araçları geliştirmiştir.

Çalışkan (1998), “Almanca Öğretim Yapan Anadolu Liselerinde Uygulanan Almanca Öğretim Programının Girdi ve Süreçler Açısından Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde, öğretim programının değerlendirmesini girdi ve süreçler açısından ele almıştır.

Anıl (1999), “İlköğretim Kurumlarında Uygulanan Sosyal Bilgiler Programının Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde, ilköğretim kurumlarında uygulanan dördüncü ve beşinci sınıf sosyal bilgiler programını değerlendirmiş; bu amaca bağlı olarak öğretmenler, sosyal bilgiler programı konusunda genel olarak olumlu bir görüşe sahip midir? sosyal bilgiler programını uygulayan öğretmenlerin programın amaçları, içeriği, öğretim süreçleri ve değerlendirme boyutlarına ilişkin görüşleri nelerdir?, öğretmenlerin sosyal bilgiler programının öğeleri ile ilgili görüşleri arasında, okuttukları sınıf, cinsiyetleri, meslekteki hizmet süreleri, en son bitirdikleri okul yönünden ilişki var mıdır?, öğretmenlerin, sosyal bilgiler programı ile ilgili olarak geleceğe yönelik görüş ve önerileri nelerdir? Sorularına yanıt aramıştır.

Demirkayık (2000) tarafından, “İlköğretim Beşinci Sınıf Fen Bilgisi Programının Bilişsel Alanla İlgili Hedef ve Davranışlarının Ulaşılabilirlik ve Öncelik Sonralık İlişkileri Yönünden Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezi hazırlanmıştır.

Tok (2001) tarafından yapılan “Bilgi Topluma Geçişte Polis Eğitimi” adlı yüksek lisans tezinde, dünyada uygulanan polis eğitimlerini genel olarak ele alınmış ve bilgi toplumunun ihtiyacı olan polisin nasıl bir eğitimden geçirilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

Yalın (2001) tarafından “Hizmet İçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi” konulu makale çalışması yapılmıştır.

Mızıkacı (2001) tarafından, “Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Turizm ve Otelcilik Programının Toplam Kalite Yönetimi İlkelerine Göre Değerlendirilmesi” konulu doktora tezi hazırlanmıştır.

Erzurum (2001) “İlköğretim Okulları Türkçe Ders Programının Niteliği” konulu yüksek lisans tezini hazırlamıştır.

Çıplak (2002) tarafından yapılan “ İlköğretim 7 Ve 8. Sınıf Vatandaşlık Ve İnsan Hakları Eğitimi Ders Programlarının Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezinde, ilköğretim 7 ve 8. sınıfların Vatandaşlık ve İnsan Hakları ders programlarını değerlendirilmiş ve söz konusu programlara ilişkin geliştirici önerilerde bulunulmuştur.

Güneş (2002) tarafından yapılan “Biyoloji Programının Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma” adlı yüksek lisans tezinde Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çerçevesinde, hazırlanan program geliştirme modeline uygun olarak geliştirilen Biyoloji Lise 1 programında yer alan bir ünitenin hedef davranışlarının ulaşılabilirliği hakkında öğrenci, öğretmen, öğretim üyesi, ders kitabı ve Bakanlık müfettişleri görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Özcan (2002) tarafından yapılan “İlköğretim Sosyal Bilgiler Ders Programı Genel Amaçlarının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde, ilköğretim kademesinde okutulan sosyal bilgiler dersinin genel amaçlarını öğretmenlere sorgulatmış ve öğretmen görüşlerine göre yaptığı değerlendirme sonuçlarına göre yeni önerilerde bulunulmuştur.

Oktar ve Bulduk (2001)'a göre, eğitimin etkili olabilmesi, öğrenci, öğretmen ve eğitim programı arasındaki uyuma bağlıdır. Bunlardan birinin istenilen niteliklerde olmaması eğitim sürecini doğrudan etkilemektedir.

Amaç

Bu araştırmanın amacı; Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğünde (SASEM) düzenlenen “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı”nı öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Eğitim programının **amaçlarına** ilişkin öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüşleri nelerdir?
2. Eğitim programının **içeriğine** ilişkin öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüşleri nelerdir?
3. Eğitim programının **öğretim süreçlerine** ilişkin öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüşleri nelerdir?
4. Eğitim programının **değerlendirme süreçlerine** ilişkin öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüşleri nelerdir?
5. Eğitim programının etkililiğinin artırılmasına yönelik olarak öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüş ve önerileri nelerdir?
6. **Öğretim elemanları ve kursiyerlerin görüşleri** arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Önem

Program da tıpkı yaşam gibi dirik bir yapıya sahiptir. Eğitim kurumları, toplumda, bilimde ve teknolojiye meydana gelen değişimleri programlara yansıtabilirlerse topluma önderlik edebilirler. Bu nedenle, her bakımdan eksiksizmiş

gibi görünen bir program bile bütün boyutları ve uygulamadaki işlerliği ile sürekli olarak değerlendirilmeli; program geliştirmeciye uygulamaya devam etme, yeni eklemeler ve çıkarmalar yapma ya da programdan tamamen vazgeçme konusunda fırsatlar tanınmalıdır (Gözütok, 2001, s.179).

Son yıllarda ülkemizde meydana gelen suçların özellikle asayiş suçlarının oranındaki artış; olay yerinin incelenmesi, delillerin tespiti ve suçların aydınlatılmasından sorumlu olan olay yeri inceleme polislerinin eğitime verilmesi gereken önemi ortaya koymaktadır. Bu eğitimlerin niteliği çok önemlidir. Niteliği sağlamak ve arttırmak için programların sürekli değerlendirilip geliştirilmesi bir zorunluluktur. Bu araştırma da programın niteliğini arttırmak amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma ile Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğü'nde verilen "Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı" değerlendirilerek, programda var olan aksaklık ve eksikliklerin tespit edilmesine dayalı olarak programın ileri ki yıllarda daha etkin ve verimli bir şekilde düzenlenmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca literatürde bu alanda herhangi bir araştırma yapılmamış olması, yapılacak araştırmanın bu alanda bir ilk olacağı ve Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programının değerlendirilmesi araştırmasının ilgili kuruma büyük katkılar sağlayacak olması nedeniyle, bu problem araştırmaya değer bulunmuştur.

Varsayımlar

1. Eğitim Programının sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi, eğitim programında görev alan öğretim elemanları ve eğitim programına katılan kursiyerlerin değerlendirmeleri ile yapılabilir.
2. Olay yeri inceleme polisinin görev alanına giren işlemlerin yapılmasında önemli olan kanuni ve hukuki işlem yapılmasıdır. Bu anlayış ise temeli

sağlam bir eğitim ile kazandırılabilir. Nitelikli bir eğitim, nitelikli program ve program değerlendirme çalışmalarıyla mümkündür.

3. Eğitim programlarının değerlendirilmesi geliştirilecek veri toplama araçları ile yapılabilir.
4. Anketin kapsam geçerliği için, yapılan literatür çalışmasından elde edilen bilgiler, yararlanılan uzman ve uygulayıcı görüşleri yeterli ölçüt sayılabilir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Ankara’da bulunan Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğünde 19/01/2004 – 02/04/2004 ve 05/04/2004 – 11/06/2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı”nın amaç, içerik, öğretim süreçleri ve değerlendirme süreçlerinin değerlendirilmesi,
2. Yukarıda belirtilen tarihler arasında gerçekleştirilen Eğitim Programlarında görev alan öğretim elemanları ve eğitim programına katılan kursiyerler,
3. Literatür taraması ve belirtilen veri toplama aracı olarak anket ile sınırlıdır.

Tanımlar

Eğitim Programı, öğretim – öğrenme süreçlerini kapsayan öğretim programı ve öğretim programı dışındaki faaliyetlerin programlarının tümüdür (Küçükahmet, 2000, s.8).

Program Değerlendirme, gözlem ve çeşitli ölçme araçları ile eğitim programlarının etkililiği hakkında veri toplama, elde edilen verileri programın etkililiğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve programın etkililiği hakkında karar verme sürecidir (Erden, 1998, s.10).

Polis, kamu düzenini, genel asayışı, kişi hak ve özgürlüklerini korumak ve ilgili mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmekle görevli, bir genel kolluk teşkilatı olan Emniyet Teşkilatında çalışan silahlı kişidir (Türk Standardı, TS 12770, 2001, s.3).

Olay, ortaya çıkan, oluşan durum, ilgiyi çeken veya çekebilecek nitelikte olan her türlü iş ve hadise olup, suç kavramıyla açıklandığında, kanunlarda açıkça suç olarak belirtilen fiil ve hareketlerin ortaya çıkmasıdır (Türk Standardı, TS 12770, 2001, s.3).

Olay Yeri, kanunlarda açıkça suç olarak belirtilen fiil ve hareketlerin ortaya çıktığı olayın işleniş tarzının, mağdur ve suç sanıklarının ilişkisinin saptanabildiği dinamik bölgedir (Türk Standardı, TS 12770, 2001, s.3).

Olay Yeri İncelemesi, bir suçun işlenmesi durumunda suç şüphelisi, bunlara ait suç delilleri ile diğer delillerin bilimsel ve teknik yöntemlere göre araştırılması, tespiti ve niteliğine göre incelenmesi amacıyla olay yerinden bilimsel yöntemlerle alınarak laboratuara gönderilmesi işlemleridir (Türk Standardı, TS 12770, 2001, s.3).

Olay Yeri İnceleme Polisliği, bir suçun işlenmesi durumunda suç şüphelisi, bunlara ait suç delilleri ile diğer delillerin, bilimsel ve teknik yöntemlere göre olay yerinde araştırılması, tespiti, niteliğine göre laboratuvar ortamında incelenmesi/incelettirilmesi, geliştirilmesi ve değerlendirme sonuçlarının hazırlanarak, soruşturma birimine teslimi ile yetki ve sorumluluk alanındaki diğer görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili meslek alanıdır (Türk Standardı, TS 12770, 2001, s.3).

Olay Yeri İnceleme Polisi, en az lise veya dengi okul mezunu, ilgili mevzuatta öngörülen yaş ve diğer şartları taşıyan, en az üç yıl hizmet deneyimi bulunan, tercihen polis karakollarında ve asayiş şube müdürlüklerinde görev yapmış olan ve yine tercihen mesleğe girmeden önce ressamlık, fotoğrafçılık, kameramanlık

ve laboratuvar konusunda çalışmış, ilgili temel eğitim kursunu başarıyla tamamlamış olan, bir suçun işlenmesi durumunda suç şüphelisi, bunlara ait suç delilleri ile diğer delillerin olay yerinde bilimsel ve teknik yöntemlere göre araştırılması, tespiti, niteliğine göre laboratuvar ortamında incelenmesi/incelettirilmesi, geliştirilmesi ve değerlendirme sonuçlarının, soruşturma birimine teslimi ile ilgili her türlü iş ve işlemler ile sınıfındaki diğer özelliklere sahip kişidir (Türk Standardı, TS 12770, 2001, s.3).

Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı, olay yeri inceleme personelinin, olay yerinde çalışmaları için ön koşul olan temel branş eğitimidir.

Branş, Emniyet Teşkilatındaki görevlerin yerine getirilebilmesi amacıyla oluşturulan özel yetenek, teknik bilgi ve beceri gerektiren özel hizmet alanlarıdır (Emniyet Hizmetleri Sınıfı Branş Yönetmeliği, 2002, s.1).

BÖLÜM II

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama aracının hazırlanması ve geliştirilmesi, verilerin toplanması ve verilerin analizi anlatılmıştır.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, var olan durumu, var olduğu haliyle betimlemeyi amaçlayan tekil tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırmada ihtiyaç duyulan veriler anket tekniğiyle toplanmıştır.

Verilerin toplanmasında katılımcılara bir müdahalede bulunulmamıştır. Öğretim elemanları ve kursiyerlerin eğitim programının amaçları, içeriği, öğretim süreçleri ve değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşleri ve eğitim programının etkililiğinin artırılmasına yönelik önerileri alınmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğünde düzenlenen Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programlarında görev alan tüm öğretim elemanları ve eğitim programına katılan kursiyerler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise, Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğünde 19/01/2004 – 02/04/2004 ve 05/04/2004 – 11/06/2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim

Programı'nda görev alan öğretim elemanları ve eğitim programa katılan kursiyerler oluşturmuştur.

Araştırma örneklemine giren öğretim elemanı ve kursiyer sayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Durumu

Cinsiyet	Öğretim Elemanı	Kursiyer
Kadın	3	7
Erkek	52	85
Toplam	55	92

Verilerin Toplanması

Başlangıçta, araştırmayı temellendirmek amacıyla yurt içinde ve yurt dışında yürütülen benzer araştırmalar taranmış ve kaynaklar incelenmiştir.

Veri toplama aracı olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda öğretim elemanları ve kursiyerlere uygulanmak üzere anket geliştirilmiştir.

Öğretim Elemanı Anketi

Öğretim elemanlarının eğitim programının amaçları, içeriği, öğretim ve değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşlerini ve programı geliştirmeye yönelik önerilerini almak amacıyla bir anket geliştirilmiştir. Literatür taraması ile program değerlendirme sürecinde değerlendirilmesi gereken faktörler belirlenmiş daha sonra bu faktörlerden yola çıkılarak “Öğretim Elemanı Anket Formu” hazırlanmıştır. Anket geliştirildikten sonra ölçme değerlendirme, program geliştirme ve olay yeri

inceleme uzmanlarından uzman görüşü alınmış ve gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra ankete son şekli verilmiştir.

Anketin birinci bölümünde öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine ilişkin 7 soruya yer verilmiştir. İkinci bölümde “Programa İlişkin Görüşler” ana başlığı altında, “Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler” (6 soru), “Programın İçeriğine İlişkin Görüşler” (6 soru), “Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler” (16 soru), “Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler” (7 soru) olmak üzere 4 başlık altında 35 ifadeye yer verilmiştir. Öğretim elemanlarından her bir ifadenin tanımladığı faktörlere katılma derecelerini belirtmeleri beklenmiştir. Katılma dereceleri “Hiç Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Çok Katılıyorum” olmak üzere 5 değişik derecelendirmede ele alınmıştır. Anketin üçüncü bölümünde ise programa ilişkin öğretim elemanlarının önerilerini belirlemeye yönelik 5 açık uçlu soruya yer verilmiştir.

Kursiyer Anketi

Kursiyerlerin eğitim programının amaçları, içeriği, öğretim ve değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşlerini ve programı geliştirmeye yönelik önerilerini almak amacıyla “Kursiyer Anket Formu” geliştirilmiştir. Anket hazırlanırken öncelikle programın içeriği incelenip, uygun hedef davranışlar belirlenmiştir. Daha sonra 60 soruluk bir anket hazırlanarak ölçme değerlendirme, program geliştirme ve olay yeri inceleme uzmanlarından uzman görüşü alınmış ve asıl örneklemeden önce küçük bir pilot gruba uygulanarak gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra ankete son şekli verilmiştir.

Anketin birinci bölümünde kursiyerlerin kişisel bilgilerine ilişkin 9 soruya yer verilmiştir. İkinci bölümde “Programa İlişkin Görüşler” ana başlığı altında, “Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler” (6 soru), “Programın İçeriğine İlişkin Görüşler” (25 soru), “Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler” (17 soru), “Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler” (7 soru) olmak üzere 4 başlık altında

55 ifadeye yer verilmiştir. Öğrencilerden her bir ifadenin tanımladığı faktörlere katılma derecelerini belirtmeleri beklenmiştir. Katılma dereceleri “Hiç Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Çok Katılıyorum” olmak üzere 5 değişik derecelendirmede ele alınmıştır. Anketin üçüncü bölümünde ise programa ilişkin kursiyerlerin önerilerini belirlemeye yönelik 5 açık uçlu soruya yer verilmiştir.

Öğretim elemanı ve kursiyer anketi, gerekli yerlerden izin alınarak, Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Şube Müdürlüğünde 55 Öğretim Elemanı ve 92 kursiyere uygulanmıştır.

Yapı geçerliliği ve güvenilirliği için, uygulanan öğretim elemanı ve kursiyer anketlerinin elde edilen verilerinin faktör analizi yapılmıştır. Faktör yük değerinin, 0.45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür (Büyüköztürk, 2002, s.118). Öğretim elemanı anketinde yer alan maddelerden en düşük faktör yükü 0.689, kursiyer anketinde ise en düşük faktör yükü 0.622’dir. Böylece her iki ankette de yer alan maddelerin seçiminin uygun olduğu görülmüştür. Faktör yükleri ek 2 ve ek 3’de verilmiştir.

En yaygın olarak kullanılan güvenilirlik analizi yöntemi Cronbach Alfa içsel tutarlılık korelasyon analizi yöntemidir. Cronbach Alfa içsel tutarlılık korelasyon katsayısı bir ölçeğin içerdiği sorular arası ilişkiler hakkında bilgi verir. Bir ölçeğin Cronbach Alfa içsel tutarlılık korelasyon katsayısı 0.00 ile 1.00 arasında değişir ve genelde .60 ve üstü düzeyde olması beklenir (Kalem, 2004, www.psikometri.com).

Ölçme araçlarından; öğretim elemanı anketinde yer alan 35 maddenin Cronbach Alfa Güvenilirlik Katsayısı .770 ve kursiyer anketinde yer alan 55 maddenin Cronbach Alfa Güvenilirlik Katsayısı .966 olarak bulunmuştur. Bu da her iki uygulamada anketin güvenilirliğinin ve iç tutarlılığının yüksek olduğunu ifade etmektedir.

Verilerin Analizi

Anketler yoluyla elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılarak çözümlenmiştir.

Elde edilen veriler aşağıdaki sıraya göre çözümlenmiştir.

- Öğretim elemanlarını kişisel bilgilerinin frekans ve yüzde dağılımlarının belirlenmesi,
- Kursiyerlerin kişisel bilgilerinin frekans ve yüzde dağılımlarının belirlenmesi,
- Öğretim elemanlarının programa ilişkin görüşlere verdikleri cevapların frekans ve yüzde dağılımlarına göre değerlendirilmesi,
- Öğretim elemanlarının geliştirme önerilerinin kategorilendirilerek, frekans dağılımlarına göre değerlendirilmesi,
- Kursiyerlerin programa ilişkin görüşlere verdikleri cevapların frekans ve yüzde dağılımlarına göre değerlendirilmesi,
- Kursiyerlerin geliştirme önerilerinin kategorilendirilerek, frekans dağılımlarına göre değerlendirilmesi,
- Öğretim elemanı ve kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını ki-kare testi ile analiz edilmesi ve anlamlı bir farklılık olup olmadığını $\alpha=0.05$ düzeyinde test edilmesi.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, öğretim elemanı ve kursiyerlere ait kişisel bilgiler, programa ilişkin görüşler, programa ilişkin öneriler, öğretim elemanı ve kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı ile ilgili bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Öğretim Elemanlarının Kişisel Bilgilerine İlişkin İstatistikî Veriler

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının kişisel bilgileri ile ilgili istatistikî bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının cinsiyetlerine ait istatistikî bilgiler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	3	5,5
Erkek	52	94,5
Toplam	55	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi eğitim programında görev alan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu erkektir. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programında bayan öğretim elemanının az olduğu görülmektedir.

Öğretim Elemanlarının Yaşa Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının yaşlarına ilişkin istatistiki bilgiler Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Öğretim Elemanlarının Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	f	%
30 ve altı	15	27,3
31 - 35	24	43,6
36 - 40	9	16,4
41 ve üzeri	7	12,7
Toplam	55	100

Tablo 3’de eğitim programında görev alan öğretim elemanlarının yaşa göre dağılımı belirtilmiştir. Öğretim elemanlarının yarısına yakınının 31-35 yaş arası olduğu, 41 ve üzeri yaş grubunda ise en az öğretim elemanı bulunduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarının genel olarak orta yaş grubunda toplandığı söylenebilir.

Öğretim Elemanlarının Rütbe/Unvanlarına Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının rütbe/unvanlarına ilişkin istatistiki bilgiler Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Öğretim Elemanlarının Rütbe/Unvanlarına Göre Dağılımı

Rütbe / Unvan	f	%
Polis Memuru	28	50,9
Komiser Sınıfı (Komiser Yardımcısı, Komiser, Başkomiser)	19	34,6
Emniyet Amiri ve Emniyet Müdürü Sınıfı	2	3,6
Diğer (Öğretim üyesi, Avukat, Hakim, Savcı, Doktor vb.)	6	10,9
Toplam	55	100

Tablo 4’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının yarısı polis memuru rütbesindedir. Komiser sınıfı öğretim elemanı oranı yeterli düzeyde iken emniyet amiri ve emniyet müdürü sınıfı ile öğretim üyesi, avukat, hakim, savcı, doktor vb. öğretim elemanı sayısı yetersizdir.

Öğretim Elemanlarının Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının öğrenim durumlarına ait istatistiki bilgiler Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Öğretim Elemanlarının Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	f	%
Lise	16	29,1
2 veya 3 yıllık Yüksekokul	5	9,1
Lisans	28	50,9
Lisansüstü	6	10,9
Toplam	55	100

Tablo 5 incelendiğinde, öğretim elemanlarının çoğunluğunun lisans ve lise mezunu olduğu, 2 veya 3 yıllık yüksekokul ile lisansüstü eğitim mezunu olan öğretim elemanı sayısının az olduğu görülmektedir. Emniyet Teşkilatının temel ve hizmetiçi eğitimlerinde öğretim elemanlarının en az lisans mezunu olması şartı arandığı bir dönemde Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programında bu sayının artırılması gerekmektedir.

Öğretim Elemanlarının Meslek Kıdemine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının meslek kıdemlerine ilişkin istatistiki bilgiler Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretim Elemanlarının Meslek Kıdemine Göre Dağılımı

Meslek Kıdemi	f	%
1-5 yıl	7	12,7
6-10 yıl	27	49,1
11-15 yıl	15	27,3
16 yıl ve üstü	6	10,9
Toplam	55	100

Tablo 6 incelendiğinde, öğretim elemanlarından mesleğinin başında ve sonunda olanların oranının, meslek yaşamlarının ortalarında bulunanlara oranla az olduğu görülmektedir. Eğitimin sürekliliği göz önünde bulundurulduğunda, mesleğin ortalarında bulunan öğretim elemanlarının gelecek yıllar için hem mesleki hem de eğitim tecrübesi açısından daha faydalı olacakları söylenebilir.

Öğretim Elemanlarının Eğitim Programında Görev Alma Süresine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının eğitim programında görev alma süresine ilişkin istatistiki bilgiler Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğretim Elemanlarının Eğitim Programında Görev Alma Süresine Göre Dağılımı

Görev Alma Süresi	f	%
1-3 yıl	14	25,5
4-6 yıl	23	41,8
7-9 yıl	12	21,8
10 yıl ve daha fazla	6	10,9
Toplam	55	100

Tablo 7 incelendiğinde, eğitim programında 4-6 yıl görev alan öğretim elemanı oranının diğerlerine göre fazla olduğu görülmektedir. Eğitim programında görev alma süresi fazla olan öğretim elemanlarından faydalanılması, eğitimin verimliliği açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle eğitimlerde fazla görev alan öğretim elemanlarına öncelikli olarak görev verilmesi gerektiği söylenebilir.

Öğretim Elemanlarının Eğitim Programındaki Öğretim Alanına Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının eğitim programındaki öğretim alanına ait istatistiki bilgiler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretim Elemanlarının Eğitim Programındaki Öğretim Alanına Göre Dağılımı

Öğretim Alanı	f	%
Temel - Branş Dersleri	44	80
Hukuki ve Sosyal Dersler	5	9,1
Konferanslar	6	10,9
Toplam	55	100

Tablo 8’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu temel-branş derslerinde görev almaktadır. Bu durumun Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programındaki temel-branş derslerinin hem sayı hem de ders saati olarak fazla olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Kursiyerlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin İstatistikî Veriler

Ankete katılan kursiyerlerin kişisel bilgileri ile ilgili istatistikî bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Kursiyerlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin cinsiyetlerine ait istatistikî bilgiler Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Kursiyerlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	7	7,6
Erkek	85	92,4
Toplam	92	100

Tablo 9’da görüldüğü gibi eğitim programına katılan kursiyerlerin büyük çoğunluğu erkektir. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programına katılan bayan kursiyerlerin sayısı ise erkeklere oranla çok düşüktür.

Kursiyerlerin Yaşa Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin yaşlarına ilişkin istatistikî bilgiler Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Kursiyerlerin Yaş Göre Dağılımı

Yaş	f	%
30 ve altı	42	45,7
31-35	46	50
36-40	3	3,3
41 ve üzeri	1	1
Toplam	92	100

Tablo 10 incelendiğinde, eğitim programına katılan kursiyerlerin yarısına yakınının 30 ve altı ile 31-35 yaşları arasında olduğu, 36-40 ile 41 ve üzeri yaşlarda az sayıda kursiyer bulunduğu anlaşılmaktadır. Eğitim programının olay yeri inceleme ve kimlik tespit branşına yönelik olması nedeniyle, branşda uzun yıllar çalışabilecek genç personele ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

Kursiyerlerin Rütbelere Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin rütbelere ait istatistiki bilgiler Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Kursiyerlerin Rütbelere Göre Dağılımı

Rütbe	f	%
Polis Memuru	87	94,6
Komiser Yardımcısı	3	3,2
Başkomiser	2	2,2
To plam	92	100

Tablo11’de görüldüğü gibi, eğitim programına katılan kursiyerlerin büyük çoğunluğu Polis Memurudur. Komiser Yardımcısı ve Başkomiser rütbesinde çok az

sayıda kursiyer bulunmaktadır. Bu durum; İl Emniyet Müdürlüklerinin, olay yeri inceleme alanında polis memuru rütbesindeki personele daha fazla ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

Kursiyerlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin öğrenim durumlarına ilişkin istatistiki bilgiler Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Kursiyerlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	f	%
Ortaokul	1	1,1
Lise	51	55,4
2 veya 3 yıllık Yüksekokul	21	22,8
Lisans	19	20,7
Toplam	92	100

Tablo 12 incelendiğinde, eğitim programına katılan kursiyerlerin yarısından fazlasının lise mezunu, 2 veya 3 yıllık yüksekokul ile lisans mezunu kursiyer oranının ise azımsanmayacak bir oranda olduğu görülmektedir. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programlarına lise mezunu personelin yanında yüksekokul ve fakülte mezunu personelin de ilgi gösterdiği ve katılmak istedikleri söylenebilir.

Kursiyerlerin Meslek Kıdemine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin meslek kıdemine ait istatistiki bilgiler Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Kursiyerlerin Meslek Kıdemine Göre Dağılımı

Meslek Kıdemi	f	%
1-5 yıl	33	35,9
6-10 yıl	41	44,6
11-15 yıl	18	19,5
Toplam	92	100

Tablo 13’de görüldüğü gibi eğitim programına katılan kursiyerlerin yarısına yakını 6-10 yıllık, 1/3 oranındaki kısmı ise 1-5 yıllık meslek kıdemine sahiptirler. Eğitimin branşa yönelik olması nedeniyle, meslekte yeni veya en fazla 10 yıllık meslek kıdemine sahip personelin eğitime katılmasının tercih edildiği anlaşılmaktadır.

Kursiyerlerin Görev Yaptıkları Birimdeki Görev Süresine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin görev yaptıkları birimdeki görev sürelerine ilişkin istatistiki bilgiler Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Kursiyerlerin Görev Yaptıkları Birimdeki Görev Süresine Göre Dağılımı

Görev Süresi	f	%
1 yıldan az	40	43,5
1-3 yıl	38	41,3
4-6 yıl	12	13
7-9 yıl	2	2,2
Toplam	92	100

Tablo 14 incelendiğinde, eğitim programına katılan kursiyerlerin yarısına yakınının 1 yıldan az yada 1-3 yıl arasında görev yaptıkları birimde çalıştıkları anlaşılmaktadır. Bu durumun, olay yeri inceleme alanında çalıştırılmak üzere Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlüklerine ataması yapılan fakat branş eğitimine katılmamış personele eğitimlerde öncelik verilmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Kursiyerlerin Eğitim Programına Katılma Şekline Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin eğitim programına katılma şekline ait istatistiki bilgiler Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15. Kursiyerlerin Eğitim Programına Katılma Şekline Göre Dağılımı

Eğitim Programına Katılma Şekli	f	%
Kendi İsteğimle	29	31,5
Birim Amirlerimin Uygun Görüşü İle	6	6,5
Kendi İsteğimle ve Birim Amirlerimin Uygun Görüşü İle	53	57,6
Diğer	4	4,4
Toplam	92	100

Tablo 15’de görüldüğü gibi eğitim programına, kursiyerlerin yarısından fazlasının kendi isteği ve birim amirinin uygun görüşü ile katıldığı görülmektedir. Polislik mesleğinin hiyerarşik yapısı ile “eğitimde gönüllülük esastır” ilkesinin bu programa katılma şeklinde ağır bastığı söylenebilir.

Kursiyerlerin Eğitim Programındaki Bölümlerine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan kursiyerlerin eğitim programındaki bölümlerine ait istatistiki bilgiler Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16. Kursiyerlerin Eğitim Programındaki Bölümlerine Göre Dağılımı

Bölümü	f	%
Olay Yeri İnceleme	37	40,2
Kimlik Tespit	55	59,8
Toplam	92	100

Tablo 16 incelendiğinde, kursiyerlerin yarısından fazlasının “Kimlik Tespit” ve yarısına yakınının ise “Olay Yeri İnceleme” bölümünde eğitim gördükleri anlaşılmaktadır. Eğitim programında yapılacak bu tür bölümlere ayırmada; kursiyer sayılarının bölümlere eşit şekilde dağıtılması hem eğitim ortamları hem de kursun verimliliği açısından önem taşımaktadır.

Öğretim Elemanlarının Programa İlişkin Görüşleri

Öğretim elemanlarının Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programına ilişkin görüşleri **amaç, içerik, öğretim ve değerlendirme süreçleri** olmak üzere 4 ana başlık altında değerlendirilmiştir.

Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler

Öğretim elemanlarına uygulanan ankette programın amaçlarına ilişkin 6 madde bulunmaktadır. Tablo 17’de, öğretim elemanlarının programın amaçlarına ilişkin görüşlerine ait bulgular yer almaktadır.

Tablo 17. Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		ÇOK KATILIYORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Programın amaçları (kursun sonundaki katılımcılara kazandırılmak istenen bilgi, beceri ve tutumlar) açık olarak ifade edilmiştir.	0	0	0	0	16	29,1	30	54,5	9	16,4	55	100
2	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur.	0	0	0	0	4	7,3	38	69,1	13	23,6	55	100
3	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir.	0	0	1	1,8	12	21,8	34	61,8	8	14,5	55	100
4	Programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur.	0	0	2	3,6	13	23,6	31	56,4	9	16,4	55	100
5	Programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlarla eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.	0	0	1	1,8	12	21,8	27	49,1	15	27,3	55	100
6	Programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir.	0	0	1	1,8	9	16,4	28	50,9	17	30,9	55	100

Öğretim elemanlarının programın amaçlarına ilişkin Tablo 17’de belirtilen görüşleri incelendiğinde, öğretim elemanları görüşlerinin “Katılıyorum” ve “Çok Katılıyorum” gözeneklerinde toplandığı, “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerinin işaretlenmediği, “Katılmıyorum” gözeneklerinin ise az işaretlendiği görülmektedir.

“Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” ifadesini, öğretim elemanlarının %69,1’i “Katılıyorum”, %23,6’sı “Çok Katılıyorum”, %7,3’ü ise “Kararsızım” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 5 ifadeye göre katılma derecesi en yüksek ifadedir. Buna göre, programın amaçlarının olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun olduğu söylenebilir. Ayrıca öğretim elemanlarının “programın amaçları (kursun sonunda katılımcılara kazandırılmak istenen bilgi, beceri ve tutumlar) açık olarak ifade edilmiştir” ifadesinde, %54,5 oranında “Katılıyorum”, %29,1 oranında “Kararsızım”, %16,4 oranında “Çok Katılıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi diğer 5 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu ve kararsız olanların oranının en yüksek ifade olduğu görülmektedir.

Öğretim elemanları, programın amaçlarını genel olarak uygun değerlendirmekte ve amaçların, eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olduğunu belirtmektedirler.

Programın İçeriğine İlişkin Görüşler

Uygulanan ankette, programın içeriğine ilişkin 6 madde bulunmaktadır. Tablo 18’de öğretim elemanlarının programın içeriğine ilişkin görüşlerine ait bulgular yer almaktadır.

Tablo 18. Programın İçeriğine İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARSIZIM		KATILIYORUM		ÇOK KATILIYORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
7	Programın içeriği (ders konuları) olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur.	0	0	1	1,8	11	20	25	45,5	18	32,7	55	100
8	Programın içeriği kurs iyerlerinin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutun düzeyine) uygundur.	0	0	2	3,6	16	29,1	23	41,8	14	25,5	55	100
9	Programın içeriği kurs iyerlerine eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlarla eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışları arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.	0	0	1	1,8	11	20	27	49,1	16	29,1	55	100
10	Programın içeriği günceldir.	0	0	0	0	19	34,5	24	43,6	12	21,8	55	100
11	Programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır.	0	0	3	5,5	12	21,8	26	47,3	14	25,5	55	100
12	Programın içeriği kurs iyerlerine gelecekteki öğrenmelerine hazırlık sağlamaktadır.	0	0	1	1,8	8	14,5	29	52,7	17	30,9	55	100

Tablo 18’de öğretim elemanlarının programın içeriğine ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretim elemanları görüşlerinin “Katılıyorum” ve “Çok Katılıyorum” gözeneklerinde toplandığı, “Hiç Katılmıyorum” gözeneğinin işaretlenmediği, “Katılmıyorum” gözeneğinin ise az işaretlendiği görülmektedir.

“Programın içeriği kursiyerlerin gelecekteki öğrenmelerine hazırlık sağlamaktadır” ifadesini, öğretim elemanlarının %52,7’si “Katılıyorum”, %30,9’u “Çok Katılıyorum”, %14,5’i “Kararsızım”, %1,8’i ise “Katılmıyorum” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 5 ifadeye göre katılma derecesi en yüksek ifadedir. Buna göre, programın içeriğinin kursiyerlerin gelecekteki öğrenmelerine hazırlık sağladığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının “Programın içeriği günceldir” ifadesinde, %43,6 oranında “Katılıyorum”, %34,5 oranında “Kararsızım”, %21,8 oranında “Çok Katılıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi diğer 5 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu ve kararsız olanların oranının en yüksek ifade olduğu görülmektedir.

Ayrıca “Programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır” ifadesini, öğretim elemanlarının %47,3’ü “Katılıyorum”, %25,5’i “Çok Katılıyorum”, %21,8’i “Kararsızım”, %5,5’i ise “Katılmıyorum” şeklinde cevaplandırmışlardır. Bu ifade, diğer 5 ifadeye göre “Katılmıyorum” gözeneğinin en çok işaretlendiği ifadedir. Buna rağmen ifadenin katılma derecesi yüksektir.

Genel olarak; öğretim elemanları, programın içeriğini olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun, güncel, amaçlar ile tutarlı ve gelecekteki öğrenmelere hazırlık sağlayıcı olarak değerlendirmektedirler.

Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler

Ankette, öğretim süreçlerine ilişkin 16 madde bulunmaktadır. Tablo 19’da öğretim elemanlarının programın öğretim süreçlerine ilişkin görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 19. Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		ÇOK KATILIYORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
13	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri (<i>öğretmen tarafından bilginin öğrenciye sunumunda izlenen yol öm: anlatım, soru-cevap, tartışma, gösteri vb.</i>) konunun özelliğine göre seçilmektedir.	0	0	0	0	13	23,6	31	56,4	11	20	55	100
14	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir.	0	0	0	0	11	20	23	41,8	20	36,4	55	100
15	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar kullanılmaktadır.	0	0	0	0	5	9,1	24	43,6	26	47,3	55	100
16	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır.	0	0	0	0	8	14,5	21	38,2	26	47,3	55	100
17	Derslerde kullanılan görsel-işitsel araçlar yeterlidir.	0	0	2	3,6	14	25,5	17	30,9	22	40	55	100
18	Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir.	0	0	5	9,1	17	30,9	22	40	11	20	55	100
19	Teorik derslere ayrılan süre yeterlidir.	0	0	1	1,8	15	27,3	22	40	17	30,9	55	100
20	Haftalık ders programı süresi yeterlidir.	0	0	6	10,9	8	14,5	22	40	19	34,5	55	100
21	Eğitim in toplam süresi yeterlidir.	0	0	9	16,4	5	9,1	24	43,6	17	30,9	55	100
22	Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur.	3	5,5	11	20	8	14,5	16	29,1	17	30,9	55	100
23	Eğitim in uygulama zamanı (tarihi) uygundur.	0	0	9	16,4	11	20	18	32,7	17	30,9	55	100
24	Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir.	3	5,5	10	18,2	14	25,4	12	21,8	16	29,1	55	100
25	Öğretim elemanlarının eğitsel ihtiyaçları karşılanmaktadır.	0	0	2	3,6	16	29,1	23	41,8	14	25,5	55	100
26	Kursiyerlerin seviyesi programın içeriğine uygundur.	0	0	1	1,8	14	25,5	28	50,9	12	21,8	55	100
27	Kursiyerler derslere aktif olarak katılmaktadır.	0	0	0	0	10	18,2	27	49,1	18	32,7	55	100
28	Kursiyerler derslere motive olmaktadır.	0	0	0	0	16	29,1	28	50,9	11	20	55	100

Öğretim elemanlarının programın öğretim süreçlerine ilişkin Tablo 19’da belirtilen görüşleri incelendiğinde, öğretim elemanları görüşlerinin “Katılıyorum”, “Çok Katılıyorum” ve “Kararsızım” gözeneklerinde toplandığı, “Katılmıyorum” gözeneklerinin az, “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerinin ise sadece 2 ifade için işaretlendiği görülmektedir.

“Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar kullanılmaktadır” ifadesini, öğretim elemanlarının %47,3’ü “Çok Katılıyorum”, %43,6’sı “Katılıyorum”, %9,1’i ise “Kararsızım” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 15 ifadeye göre katılma derecesi en yüksek ifadedir. Buna göre, derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçların kullanıldığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının “Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” ifadesinde, %29,1 oranında “Çok Katılıyorum”, %21,8 oranında “Katılıyorum”, %25,4 oranında “Kararsızım”, %18,8 oranında “Katılmıyorum”, %5,5 oranında “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi diğer 15 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu görülmektedir.

“Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesini, öğretim elemanlarının %40’ı “Katılıyorum”, %30,9’u “Kararsızım”, %20’si “Çok Katılıyorum”, %9,1’i ise “Katılmıyorum” şeklinde cevaplandırmışlardır. Bu ifade, diğer 15 ifadeye göre “Kararsızım” gözeneğinin en çok işaretlendiği ifadedir. Buna rağmen ifadenin katılma derecesi yüksektir.

Ayrıca öğretim elemanlarının “Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” ifadesinde, %30,9 oranında “Çok Katılıyorum”, %29,1 oranında “Katılıyorum”, %20 oranında “Katılmıyorum”, %14,5 oranında “Kararsızım”, %5,5 oranında ise “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifade, diğer 15 ifade ile karşılaştırıldığında en fazla katılmama gözeneklerinin işaretlendiği ifadedir. Ancak katılıyorum gözeneklerinin daha fazla işaretlendiği anlaşılmaktadır.

Öğretim elemanları programın öğretim süreçlerine ilişkin olarak, derslerde kullanılan öğretim yöntemlerinin konu alanının özelliğine göre seçildiğini, eğitimin uygulama zamanının uygun olduğunu, derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-ışitsel araçlar kullanıldığı ve bunların yeterli olduğunu belirtmektedirler.

Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler

Ankette, değerlendirme süreçlerine ilişkin 7 madde bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının programın değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşlerine ait bulgulara Tablo 20’de yer verilmiştir.

Tablo 20. Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		ÇOK KATILIYORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
29	Eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapılmaktadır.	0	0	0	0	9	16,4	29	52,7	17	30,9	55	100
30	Eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir.	0	0	0	0	6	10,9	23	41,8	26	47,3	55	100
31	Eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir.	0	0	1	1,8	6	10,9	26	47,3	22	40	55	100
32	Sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır.	0	0	1	1,8	9	16,4	23	41,8	22	40	55	100
33	Sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır.	0	0	1	1,8	12	21,9	29	52,7	13	23,6	55	100
34	Sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır.	0	0	0	0	5	9,1	32	58,2	18	32,7	55	100
35	Kursiyerler sınavlarda başarılıdır.	0	0	1	1,8	6	10,9	23	41,8	25	45,5	55	100

Tablo 20’de öğretim elemanlarının programın değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretim elemanları görüşlerinin “Katılıyorum” ve “Çok Katılıyorum” gözeneklerinde toplandığı, “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerinin işaretlenmediği, “Katılmıyorum” gözeneklerinin ise az işaretlendiği görülmektedir.

“Sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır” ifadesini, öğretim elemanlarının %58,2’si “Katılıyorum”, %32,7’si “Çok Katılıyorum”, %9,1’i ise “Kararsızım” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 6 ifadeye göre katılma derecesi en yüksek ifadedir. Buna göre, sınav sorularının kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlandığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının “Sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır.” ifadesinde, %52,7 oranında “Katılıyorum”, %23,6 oranında “Çok Katılıyorum”, %21,9 oranında “Kararsızım” ve %1,8 oranında ise “Katılmıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi diğer 6 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu ve kararsız olanların oranının en yüksek ifade olduğu görülmektedir.

Öğretim elemanları genel olarak; eğitim süresince derslerde yeterli ara sınav yapıldığı, eğitim sonunda yapılan sınavların amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yönelik olduğu, sınavların derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde ve sınav sorularının kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlandığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanlarının Programın Geliştirilmesine Yönelik Önerileri

Eğitim programının farklı boyutlarının geliştirilmesine ilişkin önerilerinin saptanması amacıyla öğretim üyelerine yöneltilen 5 açık uçlu soruya verilen cevaplar kategorilendirilerek, frekans dağılımlarına göre aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır;

Eğitim programında, kursiyerlerin motivasyonlarının arttırılması konusunda önemli olacağını düşündüğünüz unsurlar nelerdir?

1. Sosyal aktivitelerin arttırılması (f =20).
2. Sosyal ihtiyaçların azami ölçüde karşılanması (f = 18).
3. Uygulamalı derslere ayrılan sürelerin arttırılması (f =15).
4. Sınıflardaki kursiyer sayısının azaltılması (f =10).

Eğitim programında görev alan 20 öğretim elemanı kursiyerlerin motivasyonlarının arttırılması için “sosyal aktivitelerin arttırılması” gerektiğini belirtmişlerdir. Bu öneriyi, ankette öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve katılma derecesi diğer 15 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olan “Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” ifadesine verilen cevaplar desteklemektedir.

Ayrıca 18 öğretim elemanı da kursiyerlerin motivasyonlarının arttırılması için “sosyal ihtiyaçların azami ölçüde karşılanması” gerektiğini belirtmişlerdir.

15 öğretim elemanı ise “uygulamalı derslere ayrılan sürelerin arttırılması” gerektiği önerisinde bulunmuşlardır. Bu öneri ile ankette öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve “Kararsızım” gözeneğinin en çok işaretlendiği “Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesi örtüşmektedir.

Öğretim elemanlarından 10 kişi “sınıflardaki kursiyer sayısının azaltılması” gerektiğini belirtmişlerdir. Ankette öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve katılmama gözeneğinin en çok işaretlendiği “Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” ifadesi ile bu öneri benzerlik göstermektedir.

Öğretim elemanlarına göre eğitim programında kursiyerlerin motivasyonlarının arttırılması için programdaki sosyal aktiviteler arttırılmalı, kursiyerlerin sosyal ihtiyaçları azami ölçüde karşılanmalı, programdaki uygulamalı derslere ayrılan süreler arttırılmalı ve sınıflardaki kursiyer sayıları azaltılmalıdır.

Eğitim programının etkililiğinin arttırılması için Eğitim Merkezinin fiziki olanaklarında ne gibi düzenlemeler yapılmalıdır?

1. Eğitim Merkezinin kullanım alanının genişletilmesi (f =35).
2. Eğitim merkezinin uluslararası standartlara sahip ve kursiyerlerin tüm sosyal ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde olması (f =35).
3. Sınıf sayısının arttırılması veya sınıflardaki kursiyer sayılarının azaltılması (f =30).
4. Yemekhanenin ayrı bir bölümde olması ve yeterli hale getirilmesi (f =25).
5. Yatakhanelerin güzelleştirilmesi (f =21).

Eğitim programının etkililiğinin arttırılması için eğitim merkezinin fiziki olanaklarında yapılabilecek düzenlemelere ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini incelediğimizde; genel olarak eğitim merkezinin kullanım alanının genişletilerek, uluslararası standartlara sahip bir hale getirilmesi ile kursiyerlerin yemek ve barınma

ihtiyaçlarının daha modern bir şekilde karşılanarak, sınıf sayılarının arttırılması istenmektedir.

Bu soru için belirtilen öneriler ile kursiyerlerin motivasyonlarının arttırılması konusunda belirtilen önerilerin birbirlerini desteklediği söylenebilir. Çünkü kursiyerlerin sosyal ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması eğitim merkezinin fiziki olanakları ile doğrudan ilgilidir. Ayrıca eğitim merkezinin uluslar arası standartlara sahip olması ile hem sınıf hem de uygulama yapılabilecek yer problemleri çözümlenebilecektir.

Öğretim elemanlarına göre eğitim programının etkililiğinin arttırılması için eğitim merkezinin fiziki olanaklarında yapılabilecek düzenlemeler; eğitim merkezinin kullanım alanının genişletilmesi, eğitim merkezinin uluslararası standartlara sahip ve kursiyerlerin tüm sosyal ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde olması, sınıf sayısının arttırılması veya sınıflardaki kursiyer sayılarının azaltılması, yemekhanenin ayrı bir bölümde olması ve yeterli hale getirilmesi ile yatakhanelerin güzelleştirilmesidir.

Eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde ne gibi düzenlemeler gerçekleştirilmiştir?

1. Eğitim programının İl Emniyet Müdürlükleri Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlükleri ile koordineli bir şekilde yürütülmesi (f =32).
2. Olay yeri inceleme polisliği alanında çalışma tecrübesine sahip öğretim elemanı sayısının arttırılması (f =25).
3. Eğitim programının “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmasının iş yaşamında aksaklıklara sebep olacağı (f =23).
4. Eğitim esnasında staj yapılması ve gerçek olaylara gidilmesi (f =22).

Öğretim elemanlarının, eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde yapılabilecek düzenlemelere ilişkin önerilerini incelediğimizde; eğitim programının olay yeri incelemenin uygulama birimleri olan İl Emniyet Müdürlükleri Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlükleri ile koordineli bir şekilde yürütülmesinin ve bu alanda çalışan veya çalışma tecrübesi olan öğretim elemanlarının sayılarının artırılmasının iş yaşamı ile eğitim programının uyumunu ve işbirliğini maksimum düzeye çıkaracağını belirtmişlerdir. Yine iş yaşamı ile eğitim programının uyumunu arttırmak için eğitim esnasında uygulama birimlerine gidilerek gerçek olaylara katılım sağlanması ve staj yapılmasının önerildiği görülmektedir.

Ayrıca iş yaşamında yani uygulama birimlerinde genel hatları ile “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye personelin ikiye ayrılmadığı ve bu eğitim bitiminde “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Branşı”na geçmeye hak kazanan personelin uygulama biriminde “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye ayırım gözetilmeksizin her iki bölümde de görevlendirilebileceği için eğitim programının “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmasının iş yaşamında aksaklıklara sebep olacağı belirtilmiştir.

Öğretim elemanlarına göre eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde yapılabilecek düzenlemeler; eğitim programının İl Emniyet Müdürlükleri Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlükleri ile koordineli bir şekilde yürütülmesi, olay yeri inceleme polisliği alanında çalışma tecrübesine sahip öğretim elemanı sayısının artırılması, eğitim programının “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmaması, eğitim esnasında staj yapılması ve gerçek olaylara gidilmesidir.

Eğitim programında yapılan değerlendirmelerle (sınavlarla) ilgili ne gibi değişiklikler yapılmalıdır?

1. Sınavların özellikle ara sınavların aynı zamanda bir öğretim aracı olarak kullanılması (f =12).
2. Çoktan seçmeli sınav yanında klasik sınavda yapılması (f =9).

Eğitim programında yapılan değerlendirmelerle (sınavlarla) ilgili yapılabilecek değişikliklere ilişkin öğretim elemanlarından 12 kişi sınavların özellikle ara sınavların sadece kursiyerlerin bilgi ve becerilerini ölçmek için değil aynı zamanda bir öğretim aracı olarak kullanılması önerisinde bulunmuşlardır.

Öğretim elemanlarından 9 kişi ise çoktan seçmeli sınav yanında klasik (essay) tipi sınavda yapılmasının kursiyerlerin rapor yazma, tutanak tutma ve polisiye ifadelerdeki bilgi ve becerilerin artırılması ve pekiştirilmesi yönünde faydalı olacağını belirtmişlerdir.

Öğretim elemanlarına göre eğitim programında yapılan sınavlarla ilgili yapılabilecek değişiklikler; sınavların özellikle ara sınavların aynı zamanda bir öğretim aracı olarak kullanılması ve çoktan seçmeli sınav yanında klasik sınavda yapılmasıdır.

Ankette yer almayan konular ile eğitim programının etkililiğinin artırılması için başka önerileriniz varsa lütfen belirtiniz.

1. Kütüphanenin zenginleştirilmesi (f =20).
2. Kişisel gelişime yönelik ders veya konferanslar verilmesi (f = 15).

Ankette yer almayan konular ile eğitim programının etkililiğinin artırılması için öğretim elemanlarının önerilerini incelediğimizde; 20 öğretim elemanı eğitim merkezinde bulunan kütüphanenin zenginleştirilerek daha etkin hale getirilmesini, 15 öğretim elemanı ise eğitim programındaki derslerin yanı sıra kursiyerlerin kişisel gelişimlerine yönelik ders veya konferansların da verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretim elemanlarına göre eğitim programının etkililiğinin artırılması için kütüphane zenginleştirilmeli ve kişisel gelişime yönelik ders veya konferanslar verilmelidir.

Kursiyerlerin Programa İlişkin Görüşleri

Kursiyerlerin programa ilişkin görüşleri **amaç, içerik, öğretim ve değerlendirme süreçleri** olmak üzere 4 ana başlık altında değerlendirilmiştir.

Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler

Kursiyerlere uygulanan ankette programın amaçlarına ilişkin 6 madde bulunmaktadır. Tablo 21’de, kursiyerlerin programın amaçlarına ilişkin görüşlerine ait bulgular yer almaktadır.

Tablo 21. Programın Amaçlarına İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		ÇOK KATILIYORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Programın amaçları (kursun sonundaki katılımcılara kazandırılmak istenen bilgi, beceri ve tutumlar) açık olarak ifade edilmiştir.	0	0	3	3,3	34	37	24	26,1	31	33,7	92	100
2	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur.	1	1,1	4	4,3	27	29,3	20	21,7	40	43,6	92	100
3	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir.	0	0	8	8,7	35	38	20	21,7	29	31,5	92	100
4	Programın amaçları hazır bulunuşluk düzeyimize (kursu gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur.	0	0	6	6,5	33	35,9	21	22,8	32	34,8	92	100
5	Programın amaçları eğitimi ihtiyaçlarımızı (mevcut davranışlarla eğitim sonundaki kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.	1	1,1	5	5,4	39	42,4	25	27,2	22	23,9	92	100
6	Programın amaçları gerçekleştirilebilecek niteliktedir.	0	0	3	3,3	38	41,3	18	19,6	33	35,9	92	100

Kursiyerlerin programın amaçlarına ilişkin Tablo 21’de belirtilen görüşleri incelendiğinde, kursiyer görüşlerinin “Çok Katılıyorum”, “Katılıyorum” ve “Kararsızım” gözeneklerinde toplandığı, “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerinin çok az, “Katılmıyorum” gözeneklerinin ise az işaretlendiği görülmektedir.

“Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” ifadesini, kursiyerlerin %43,6’sı “ Çok Katılıyorum”, %21,7’si “Katılıyorum”, %29,3’ü “Kararsızım”, %4,3’ü “Katılmıyorum”, %1,1’i ise “ Hiç Katılmıyorum” şeklinde değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 5 ifadeye göre katılma derecesi en yüksek ifadedir. Buna göre, programın amaçlarının olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun olduğu söylenebilir. Ayrıca kursiyerlerin “Programın amaçları eğitim ihtiyaçlarımızı (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.” ifadesinde, %42,4 oranında “Kararsızım”, %27,2 oranında “Katılıyorum”, %23,9 oranında “Çok Katılıyorum”, %5,4 oranında “Katılmıyorum”, %1,1 oranında ise “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerini seçtikleri görölmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi diğer 5 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu ve kararsız olanların oranının en yüksek ifade olduğu görölmektedir.

Genel olarak kursiyerlerin yarısından fazlasının programın amaçlarına ilişkin görüşlerinin olumlu ve ifadelere katılma derecelerinin yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanında ifadelerde kararsız olduğunu belirten kursiyer sayısının da azımsanamayacak düzeyde olduğu görölmektedir. Bu durumun da kursiyerlere eğitim programının öncesinde veya başlangıcında programın amaçları hakkında ya çok genel ya da eksik bilgi verilmiş olduğundan kaynaklanabileceği söylenebilir. Kursiyerler eğitim programı amaçlarını; olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun, eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak ve gerçekleşebilecek nitelikte olduğunu belirtmektedirler.

Programın İçeriğine İlişkin Görüşler

Uygulanan ankette, programın içeriğine ilişkin 25 madde bulunmaktadır. Tablo 22’de kursiyerlerin programın içeriğine ilişkin görüşlerine ait bulgular yer almaktadır.

Tablo 22. Programın İçeriğine İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARARSIZIM		KATILIVORUM		ÇOK KATILIVORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
7	Program ın içeriği (ders konuları) olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerini uygundur.	0	0	7	7,6	28	30,4	20	21,7	37	40,2	92	100
8	Program ın içeriği hazırlanmışluk düzeyimize (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur.	0	0	4	4,3	30	32,6	25	27,2	33	35,9	92	100
9	Program ın içeriği eğitim ihtiyaçlarımızı (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.	1	1,1	8	8,7	32	34,8	22	23,9	29	31,5	92	100
10	Program ın içeriği günceldir.	6	6,5	8	8,7	17	18,5	25	27,2	36	39,1	92	100
11	Program ın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır.	3	3,3	8	8,7	23	25	25	27,2	33	35,9	92	100
12	Parmak İzi Temel Bilgileri Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	7	7,6	18	19,6	18	19,6	20	21,7	29	31,5	92	100
13	Avuç İzi Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	8	8,7	15	16,3	14	15,2	22	23,9	33	35,9	92	100
14	Teknik Fotoğraf Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	4	4,3	14	15,2	32	34,8	19	20,7	23	25	92	100
15	Olay Yeri İnceleme Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	2	2,2	16	17,4	26	28,3	18	19,6	30	32,6	92	100
16	Mevzuat Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	12	13	27	29,3	27	29,3	10	10,9	16	17,4	92	100
17	Laboratuvar Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	22	23,9	26	28,3	19	20,7	14	15,1	11	12	92	100
18	Olay Yeri İnceleme Dersi (branş dersi) / Parmak İzi - Avuç İzi Dersi (branş dersi) içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	1	1,1	9	9,8	28	30,4	22	23,9	32	34,8	92	100
19	Teknik Fotoğraf Dersi (branş dersi) içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	4	4,3	15	16,3	36	39,1	15	16,3	22	23,9	92	100
20	İnsan Hakları Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	15	16,3	15	16,3	36	39,1	9	9,8	17	18,5	92	100
21	Halk İlişkileri Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	15	16,3	19	20,7	29	31,5	14	15,2	15	16,3	92	100
22	Toplum Destekli Polislik Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	17	18,5	19	20,7	24	26,1	16	17,4	16	17,3	92	100
23	Polis - Adliye İlişkileri Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	15	16,3	19	20,7	28	30,4	12	13	18	19,6	92	100
24	Su Altında Olay Yeri İnceleme Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	6	6,5	17	18,5	30	32,6	18	19,6	21	22,8	92	100
25	Çapraz Sorgu Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	6	6,5	11	12	26	28,3	23	25	26	28,3	92	100
26	Adli Patoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	3	3,3	19	20,7	26	28,3	22	23,9	22	23,9	92	100
27	Adli Entomoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	3	3,3	25	27,2	26	28,3	18	19,6	20	21,7	92	100
28	Yangın Sonrası Olay Yeri İnceleme Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	8	8,7	13	14,1	27	29,3	16	17,4	28	30,4	92	100
29	Adli Tıp Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	5	5,4	12	13	21	22,8	15	16,4	39	42,4	92	100
30	Olay Yerinde Alınacak Sağlık Önlemleri Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	3	3,3	22	23,9	29	31,5	14	15,2	24	26,1	92	100
31	Adli Toksikoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	19	20,7	29	31,5	26	28,3	6	6,5	12	13	92	100

Kursiyerlerin programın içeriğine ilişkin genel ifadeler (ilk 5 ifade) ile ilgili görüşlerini incelediğimizde; kursiyer görüşlerinin “Çok Katılıyorum”, “Katılıyorum” ve “Kararsızım” gözeneklerinden toplandığı, “Katılmıyorum” ve “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerinin ise az işaretlendiği görülmektedir.

“Programın içeriği günceldir” ifadesini, kursiyerlerin %39,1’i “Çok Katılıyorum”, %27,2’si “Katılıyorum”, %18,5’i “Kararsızım”, %8,7’si “Katılmıyorum” ve %6,5’i “Hiç Katılmıyorum” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, ilk 5 ifade içinde katılma derecesi en yüksek ifadedir. Aynı zamanda ilk 5 ifade içinde katılmama oranı da en yüksek ifadedir. Buna rağmen, programın içeriğinin güncel olduğu söylenebilir.

Kursiyerlerin “Programın içeriği eğitim ihtiyaçlarımızı (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.” ifadesinde, %34,8 oranında “Kararsızım”, %31,5 oranında “Çok Katılıyorum”, %23,9 oranında “Katılıyorum”, %8,7 oranında “Katılmıyorum” ve %1,1 oranında “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi ilk 5 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu ve kararsız olanların oranının en yüksek ifade olduğu görülmektedir.

Kursiyerlerin programın içeriğinde yer alan “Temel Dersleri” ile ilgili ifadelerle verdikleri cevaplara baktığımızda, kursiyerlerin “Avuç İzi Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır” ifadesini %35,9’u “Çok Katılıyorum”, %23,9’u “Katılıyorum”, %15,2’si “Kararsızım”, %16,3’ü “Katılmıyorum” ve %8,7’si “Hiç Katılmıyorum” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, temel dersler ile ilgili 6 ifade içinde katılma derecesi en yüksek ifadedir.

Kursiyerlerin “Laboratuvar Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır” ifadesinde, %28,3 oranında “Katılmıyorum”, %23,9 oranında “Hiç Katılmıyorum”, %20,7 oranında “Kararsızım”, %15,1 oranında “Katılıyorum” ve %12 oranında “Çok Katılıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi

temel dersler ile ilgili 6 ifadeyle karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu görülmektedir.

Genel olarak, kursiyerlerin eğitim programındaki temel dersler ile ilgili görüşlerine bakıldığında, “Avuç İzi”, “Parmak İzi Temel Bilgileri” ve “Olay Yeri İnceleme” derslerinin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığına kursiyerlerin yarısından fazlasının katıldığı görülmektedir. “Laboratuvar” ve “Mevzuat” derslerinin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığına ilişkin ifadelere kursiyerlerin yarısına yakınının katılmadığı anlaşılmaktadır. “Teknik Fotoğraf” dersine ilişkin kursiyer görüşlerinin yarısına yakınının katılıyorum gözeneginde toplandığı, ancak kararsız olduğunu belirten kursiyer sayısının da temel dersler ile ilgili 6 ifade içinde en fazla olduğu görülmektedir.

Eğitim programındaki “Branş Dersleri” ile ilgili kursiyerlerin verdikleri cevaplar incelendiğinde, Olay Yeri İnceleme ile Parmak İzi - Avuç İzi Branş derslerinin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığına ilişkin kursiyerlerin yarısından fazlasının katıldığı, Teknik Fotoğraf Branş Dersine ilişkin görüşlerin ise yarısına yakınının katılıyorum ve kararsızım gözeneklerinde toplandığı görülmektedir.

Programın içeriğinde yer alan “Hukuki ve Sosyal Derslere” ait ifadelere bakıldığında, kursiyerlerin “Toplum Destekli Polislik Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır” ifadesini %26,1’i “Kararsızım”, %20,7’si “Katılmıyorum”, %18,5’i “Hiç Katılmıyorum, %17,4’ü “Katılıyorum” ve %17,3’ü “Çok Katılıyorum” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, temel dersler ile ilgili 4 ifade içinde katılmama derecesi en yüksek ifadedir.

Programdaki “Hukuki ve Sosyal Derslere” ilişkin kursiyer görüşlerine genel olarak bakıldığında, bu derslerin kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılama durumunda katılmama oranının yüksek ve kararsız olanların sayısının fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Programda yer alan “Konferanslar” ile ilgili kursiyer görüşleri incelendiğinde, kursiyerlerin “Adli Tıp Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.” ifadesini %42,4’ü “Çok Katılıyorum”, %16,4’ü “Katılıyorum”, %22,8’i “Kararsızım”, %13’ü “Katılmıyorum” ve %5,4’ü “Hiç Katılmıyorum” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, konferanslar ile ilgili 8 ifade içinde katılma derecesi en yüksek ifadedir.

Kursiyerlerin “Adli Toksikoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır” ifadesinde, %31,5 oranında “Katılmıyorum”, %20,7 oranında “Hiç Katılmıyorum”, %28,3 oranında “Kararsızım”, %13 oranında “Çok Katılıyorum” ve %6,5 oranında “Katılıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılmama derecesinin konferanslar ile ilgili 8 ifade içinde, en yüksek katılmama derecesine sahip olduğu görülmektedir.

Kursiyerlerin eğitim programındaki konferanslar ile ilgili görüşlerine bakıldığında, “Adli Tıp” ve “Çapraz Sorğu” konferanslarının eğitim ihtiyaçlarını karşıladığına kursiyerlerin yarısından fazlasının katıldığı görülmektedir. “Su Altında Olay Yeri İnceleme”, “Adli Palinoloji”, “Adli Entomoloji”, “Yangın Sonrası Olay Yeri İnceleme” ve “Olay Yerinde Alınacak Sağlık Önlemleri” konferanslarının eğitim ihtiyaçlarını karşıladığına ilişkin ifadelere kursiyerlerin yarısına yakınının katıldığı anlaşılmaktadır. “Adli Toksikoloji” konferansına ilişkin kursiyer görüşlerinin yarısından fazlasının katılmıyorum gözeneklerinde toplandığı, görülmektedir.

Genel olarak; kursiyerler, programın içeriğini olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun, eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak ve gelecekteki öğrenmelere hazırlık sağlayıcı nitelikte olduğunu belirtmektedirler. Ancak programdaki temel derslerden “Laboratuar” ve “Mevzuat” dersleri, “Hukuki ve Sosyal Dersler” ile “Adli Toksikoloji” konferansı içeriğinin eğitim ihtiyaçlarını karşılamadığı görüşündedirler.

Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler

Ankette, öğretim süreçlerine ilişkin 17 madde bulunmaktadır. Tablo 23’de kursiyerlerin programın öğretim süreçlerine ilişkin görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 23. Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		ÇOK KATILIYORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
32	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri (<i>öğretmen tarafından bilginin öğrenciye sunumunda izlenen yol örn: anlatım, soru-cevap, tartışma, gösteri vb.</i>) konu alanının özelliğine göre seçilmektedir.	2	2	11	12	19	20,7	19	20,7	41	44,6	92	100
33	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanları ile seçilmektedir.	4	4,3	8	8,7	29	31,5	15	16,3	36	39,1	92	100
34	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel- işitsel araçlar kullanılmaktadır.	1	1,1	15	16,3	20	21,7	20	21,7	36	39,1	92	100
35	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır.	3	3,3	16	17,4	26	28,3	20	21,7	27	29,3	92	100
36	Derslerde kullanılan görsel- işitsel araçları yeterlidir.	1	1,1	19	20,7	24	26,1	26	28,3	22	23,9	92	100
37	Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir.	9	9,8	39	42,4	26	28,3	9	9,7	9	9,8	92	100
38	Teorik derslere ayrılan süre yeterlidir.	1	1,1	12	13	31	33,7	22	23,9	26	28,3	92	100
39	Haftalık ders programı süresi yeterlidir.	3	3,3	7	7,6	20	21,7	20	21,7	42	45,7	92	100
40	Eğitimin toplam süresi yeterlidir.	10	10,9	20	21,7	17	18,5	16	17,4	29	31,5	92	100
41	Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur.	34	37	12	13	18	19,6	16	17,4	12	13	92	100
42	Eğitimin uygulama zamanı (tarihi) uygundur.	2	2,2	9	9,8	25	27,2	13	14,1	43	46,7	92	100
43	Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir.	23	25	29	31,6	20	21,7	8	8,7	12	13	92	100
44	Öğretim elemanları anlaşılır ve akıcı bir dil kullanmaktadır.	2	2,2	8	8,7	20	21,7	27	29,3	35	38	92	100
45	Öğretim elemanları ders sürelerini iyi kullanmaktadır.	4	4,3	9	9,8	19	20,7	25	27,2	35	38	92	100
46	Öğretim elemanları sınıfı hakim olabilir.	1	1,1	3	3,3	15	16,3	28	30,4	45	48,9	92	100
47	Öğretim elemanları, içeriği katılanların seviyesine uygun hale getirebilmektedir.	1	1,1	3	3,3	25	27,2	25	27,2	38	41,4	92	100
48	Öğretim elemanları, kursiyerlerin derse katılımını sağlamaktadır.	2	2,2	6	6,5	17	18,5	21	22,8	46	50	92	100

Kursiyerlerin programın öğretim süreçlerine ilişkin Tablo 19’da belirtilen görüşleri incelendiğinde, öğretim elemanları görüşlerinin genel olarak “Çok Katılıyorum”, “Katılıyorum” ve “Kararsızım” gözeneklerinde toplandığı, ancak “Katılmıyorum” ve “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerinin de işaretlendiği ve bazı ifadelerde işaretlenme oranlarının yüksek olduğu görülmektedir.

“Öğretim elemanları sınıfa hakim olabilmektedir” ifadesini, kursiyerlerin %48,9’u “Çok Katılıyorum”, %30,4’ü “Katılıyorum”, %16,3’ü “Kararsızım”, %3,3’ü “Katılmıyorum”, %1,1’i ise “Hiç Katılmıyorum” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 16 ifadeye göre katılma derecesi en yüksek ifadedir. Buna göre, öğretim elemanlarının ders esnasında sınıfa hakim oldukları söylenebilir.

Kursiyerlerin “Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesinde, %9,8 oranında “Çok Katılıyorum”, %9,7 oranında “Katılıyorum”, %28,3 oranında “Kararsızım”, %42,4 oranında “Katılmıyorum”, %9,8 oranında “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi diğer 16 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu görülmektedir.

“Teorik derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesini, kursiyerlerin %33,7’si “Kararsızım”, %28,3’ü “Çok Katılıyorum”, %23,9’u “Katılıyorum”, %13’ü “Katılmıyorum”, %1,1’i “Hiç Katılmıyorum” şeklinde cevaplandırmışlardır. Bu ifade, diğer 15 ifadeye göre “Kararsızım” gözeneğinin en çok işaretlendiği ifadedir. Buna rağmen ifadenin katılma derecesi yüksektir.

Kursiyerlerin “Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” ifadesinde; %25 oranında “Hiç Katılmıyorum”, %31,6 oranında “Katılmıyorum”, %21,7 oranında “Kararsızım”, %8,7 oranında “Katılıyorum”, %13 oranında ise “Çok Katılıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifade, diğer 15 ifade ile karşılaştırıldığında en fazla katılmama gözeneklerinin işaretlendiği ifadedir.

Ayrıca kursiyerlerin “Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” ifadesini, %37’si “Hiç Katılmıyorum”, %13’ü “Katılmıyorum”, %19,6’sı “Kararsızım”, %17,4’ü “Katılıyorum”, %13’ü ise “Çok Katılıyorum” şeklinde değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 16 ifadeye göre “Hiç Katılmıyorum” gözeneğinin en çok işaretlendiği ifadedir.

Genel olarak programın öğretim süreçlerine ilişkin ifadelerine, kursiyerlerin yarısından fazlasının katılma derecelerinin yüksek ve görüşlerinin olumlu olduğu söylenebilir. Bunun yanında ifadelerde kararsız olduğunu belirten ve katılma dereceleri düşük olan kursiyer sayısının da azımsanamayacak düzeyde olduğu görülmektedir.

Kursiyerler programın öğretim süreçlerine ilişkin olarak; derslerde kullanılan öğretim yöntemlerinin eğitim merkezinin imkânlarına göre seçildiğini, derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar ile yazılı kaynaklar kullanıldığını, derslerde kullanılan görsel-işitsel araçların yeterli olduğunu, eğitimin toplam süresi, haftalık ders programı süresi ile teorik derslere ayrılan sürenin yeterli olduğunu belirtmektedirler.

Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler

Ankette, değerlendirme süreçlerine ilişkin 7 madde bulunmaktadır. Kursiyerlerin programın değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşlerine ait bulgulara Tablo 24’de yer verilmiştir.

Tablo 24. Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler

SN.	İFADELER	HİÇ KATILMIYORUM		KATILMIYORUM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		ÇOK KATILIYORUM		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
49	Eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (arası sınavlar) yapılmaktadır.	0	0	1	1,1	15	16,3	24	26,1	52	56,5	92	100
50	Öğretim elemanları, kalıcılığı sağlayıcı tekrarlar yapmaktadır.	2	2,1	3	3,3	24	26,1	23	25	40	43,5	92	100
51	Eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir.	1	1,1	3	3,3	22	23,9	21	22,8	45	48,9	92	100
52	Eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir.	0	0	2	2,2	22	23,9	24	26,1	44	47,8	92	100
53	Sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır.	0	0	6	6,5	15	16,3	26	28,3	45	48,9	92	100
54	Sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır.	3	3,3	3	3,3	25	27,1	25	27,1	36	39,2	92	100
55	Sınav soruları bilgi düzeyimize uygun olarak hazırlanmaktadır.	1	1,1	2	2,2	16	17,4	27	29,3	46	50	92	100

Tablo 24’de kursiyerlerin programın değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşleri incelendiğinde, kursiyer görüşlerinin “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerinde toplandığı, “Katılmıyorum” ve “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerinin ise az işaretlendiği görülmektedir.

“Eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapılmaktadır” ifadesini, kursiyerlerin %56,5’i “Çok Katılıyorum”, %26,1’i “Katılıyorum”, %16,3’ü “Kararsızım”, %1,1’i ise “Katılmıyorum” olarak değerlendirmişlerdir. Bu ifade, diğer 6 ifadeye göre katılma derecesi en yüksek ifadedir. Buna göre, eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapıldığı söylenebilir.

Kursiyerlerin “Sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır.” ifadesinde, %39,2 oranında “Çok Katılıyorum”, %27,16 oranında “Katılıyorum”, %27,1 oranında “Kararsızım”, %3,3 oranında “Katılmıyorum” ve %3,3 oranında “Hiç Katılmıyorum” gözeneklerini seçtikleri görülmektedir. Bu ifadenin katılma derecesi diğer 6 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olduğu ve kararsız olanların oranının en yüksek ifade olduğu görülmektedir.

Kursiyerlerin programın değerlendirme süreçlerine ilişkin ifadelere katılma derecelerinin genel olarak yüksek ve görüşlerinin olumlu olduğu söylenebilir. İfadeler verilen cevaplarda katılıyorum gözeneklerinin daha çok işaretlendiği görülmektedir. Kursiyerlerin programın değerlendirme süreçlerini yeterli bulduğu söylenebilir.

Kursiyerler genel olarak; değerlendirme süreçleri kapsamında derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde yeterli ve uygun sınavların yapıldığı, sınav sorularının kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlandığı ve öğretim elemanlarının kalıcılığı sağlayıcı tekrarlar yaptığı görüşündedirler.

Kursiyerlerin Programın Geliştirilmesine Yönelik Önerileri

Eğitim programının farklı boyutlarının geliştirilmesine ilişkin önerilerinin saptanması amacıyla kursiyerlere yöneltilen 5 açık uçlu soruya verilen cevaplar kategorilendirilerek, frekans dağılımlarına göre aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

Eğitim programında, öğretim elemanlarının yeterliliklerinin artırılması konusunda önemli olacağını düşündüğünüz unsurlar nelerdir?

1. Öğretim elemanlarının olay yeri inceleme polisliği alanında çalışmalarının sağlanması (f =42).
2. Derslere bir öğretim elemanı girmesi ve mümkün olduğunca değişmemesi (f =33).
3. Öğretim elemanlarının sadece derslere girmesi ve idari görev verilmemesi (f =24).
4. Öğretim elemanlarının kendi alanlarında çalışma imkanı sağlanması (f=15).
5. Öğretim elemanlarının zaman zaman değerlendirme programına tutulması (f =10).

Eğitim programına katılan 42 kursiyer öğretim elemanlarının yeterliliklerinin arttırılması için “öğretim elemanlarının olay yeri inceleme polisliği alanında çalışmalarının sağlanması” gerektiğini belirtmişlerdir. Kursiyerlerin bu öneri ile öğretim elemanlarının alanda çalışarak, derslerde daha güncel ve gerçekçi örneklerle yer verilmesini ve alandaki çalışma şartlarına uygun ders anlatılmasını istedikleri söylenebilir.

Ayrıca 33 kursiyer öğretim elemanlarının motivasyonlarının arttırılması için “derslere bir öğretim elemanı girmesi ve mümkün olduğunca değişmemesi” gerektiğini belirtmişlerdir. 24 kursiyer ise “öğretim elemanlarının sadece derslere girmesi ve idari görev verilmemesi” gerektiği önerisinde bulunmuşlardır. Belirtilen önerilerle de özellikle temel – branş derslerine iki öğretim elemanı girmesi durumunun değiştirilerek tek öğretim elemanının derslerde görev alması ve zorunlu olmadıkça değiştirilmemesi istenmektedir. Ayrıca eğitim merkezinde veya başka bir birimde idari görevi olan öğretim elemanlarının sadece derslerde görev almalarını sağlayacak bir düzenlemeye gidilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Kursiyerlerden 15 kişi “öğretim elemanlarına kendi alanlarında çalışma imkanı sağlanması” gerektiğini belirtirken 10 kursiyer ise “öğretim elemanlarının zaman zaman değerlendirme programına tutulması” gerektiğini vurgulamışlardır. Bu öneriler ile de öğretim elemanlarına alanlarında çalışma imkanı sağlanarak kendilerini ve ders programını geliştirmelerinin istendiği ve yine bu doğrultuda öğretim elemanlarının zaman zaman değerlendirme programlarına tutularak eğitim programının uygulanmasındaki aksaklık ve eksikliklerin giderilerek programın güncelliğinin sağlanması gerektiği anlaşılmaktadır.

Kursiyerlere göre eğitim programında; öğretim elemanlarının yeterliliklerinin arttırılması için öğretim elemanlarının olay yeri inceleme polisliği alanında çalışmaları sağlanmalı, derslere bir öğretim elemanı girmeli ve mümkün olduğunca değişmemeli, öğretim elemanları sadece derslere girmeli ve idari görev verilmemeli, öğretim elemanlarına kendi alanlarında çalışma imkanı sağlanmalı ve öğretim elemanları zaman zaman değerlendirme programlarına tutulmalıdır.

Eğitim programının etkililiğinin arttırılması için Eğitim Merkezinin fiziki olanaklarında ne gibi düzenlemeler yapılmalıdır?

1. Sınıf sayısının arttırılması veya sınıflardaki kursiyer sayılarının azaltılması (f =66).
2. Eğitim merkezinin kullanım alanı ile uygulama yapılan alanların genişletilmesi (f =55).
3. Yemekhane ve kantinin yeterli hale getirilmesi (f =59).
4. Yatakhanelerin daha düzenli olması (f =42).

Eğitim programının etkililiğinin arttırılması için eğitim merkezinin fiziki olanaklarında yapılabilecek düzenlemelere ilişkin kursiyer görüşlerini incelediğimizde; genel olarak sınıf sayısının arttırılması veya sınıflardaki kursiyer sayılarının azaltılması, eğitim merkezinin kullanım alanı ile uygulama yapılan alanların genişletilmesi, kursiyerlerin yemek ve barınma ihtiyaçlarının daha modern bir şekilde karşılanacak şekilde yemekhane, kantin ve yatakhanelerin yeniden düzenlenmesi istenmektedir.

Kursiyerlerden 66 kişinin belirttiği “sınıf sayısının arttırılması veya sınıflardaki kursiyer sayılarının azaltılması” önerisini, ankette öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve diğer 16 ifadeye göre “Hiç Katılmıyorum” gözeneğinin en çok işaretlendiği ifade olan “Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” ifadesine verilen cevaplar desteklemektedir.

Yine 55 kursiyerin önerdiği “eğitim merkezinin kullanım alanı ile uygulama yapılan alanların genişletilmesi” ifadesini ankette öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve 16 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olan “Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine verilen cevaplar ile örtüşmektedir. Çünkü uygulamalı derslerin etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için uygun ve yeterli alanların bulunması gerekmektedir.

Ayrıca bu soru için belirtilen öneriler ile öğretim elemanlarının aynı soruya verdiği cevapların birbirlerini desteklemektedir. Çünkü öğretim elemanları da genel olarak eğitim merkezinin kullanım alanının genişletilerek, uluslar arası standartlara sahip bir hale getirilmesi ile kursiyerlerin yemek ve barınma ihtiyaçlarının daha modern bir şekilde karşılanarak, sınıf sayılarının arttırılmasını istemektedirler.

Kursiyerlere göre eğitim programının etkililiğinin arttırılması için eğitim merkezinin fiziki olanaklarında yapılabilecek düzenlemeler; sınıf sayısının arttırılması veya sınıflardaki kursiyer sayılarının azaltılması, eğitim merkezinin kullanım alanı ile uygulama yapılan alanların genişletilmesi, yemekhane ve kantinin yeterli hale getirilmesi ve yatakhanelerin daha düzenli olmasıdır.

Eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde ne gibi düzenlemeler gerçekleştirilmelidir?

1. Uygulamalı ders saatlerinin arttırılması (f =65).
2. Eğitim programının “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmasının uygun olmadığı, programın tek bölüm halinde düzenlenmesi, bu tür ayrımın iş yaşamında aksaklıklara sebep olacağı (f =62).
3. Eğitim esnasında Ankara Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlüğünde staj yapılması ve gerçek olaylara gidilmesi (f =41).
4. Delillerin değerlendirildiği Kriminal Polis Laboratuvarlarına gidilerek buradaki çalışmaların yerinde görülmesi (f =38).
5. İş yaşamındaki görev standartlarının net olarak belirlenmesi ve eğitim programlarının bu doğrultuda düzenlenmesi (f =33).
6. Konferanslar iş yaşamı ile bütünlük sağlamalı (f =23).

Kursiyerlerin, eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde yapılabilecek düzenlemelere ilişkin önerilerini incelediğimizde; uygulamalı ders saatlerinin arttırılması, eğitim programının “olay

yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmasının uygun olmadığı, programın tek bölüm halinde düzenlenmesi, bu tür ayırımın iş yaşamında aksaklıklara sebep olacağı, eğitim esnasında uygulama birimlerine gidilerek gerçek olaylara katılım sağlanması ve staj yapılması, delillerin değerlendirildiği Kriminal Polis Laboratuvarlarına gidilerek buradaki çalışmaların yerinde görülmesinin iş yaşamı ile eğitim programının uyumunu ve işbirliğini arttıracaklarını belirtmişlerdir.

Yine iş yaşamı ile eğitim programının uyumunu arttırmak için iş yaşamındaki görev standartlarının net olarak belirlenmesi ve eğitim programlarının bu doğrultuda düzenlenmesi ile konferansların iş yaşamı ile bütünlük sağlaması gerektiği önerilmektedir.

Ayrıca 65 kursiyerin önerdiği “uygulamalı ders saatlerinin arttırılması” ifadesini ankette öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve 16 ifade ile karşılaştırıldığında, en düşük katılma derecesine sahip olan “Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine verilen cevaplar da desteklemektedir.

Kursiyerlerden 23 kişinin belirttiği “konferanslar iş yaşamı ile bütünlük sağlamalı” önerisini, ankette programın içeriğine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve konferanslar ile ilgili 8 ifadeye verilen cevaplar ile karşılaştırdığımızda; ankette bulunan 8 ifadeye verilen cevapların bu öneriyi desteklediği görülmektedir. Kursiyerlerin iş yaşamı ile bütünlük sağlamadığını düşündüğü konferansların eğitim ihtiyaçlarını karşılama durumlarına katılma dereceleri düşüktür. Kursiyerlerin “Adli Toksikoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır” ifadesine verdiği cevaplar ve bu ifadenin katılmama derecesinin yüksek olması bu duruma örnektir.

Bu soru için belirtilen öneriler ile öğretim elemanlarının aynı soruya verdiği cevapların birbirlerini desteklediği görülmektedir. Öğretim elemanları da iş yaşamı ile eğitim programının uyumunu arttırmak için eğitim esnasında uygulama birimlerine gidilerek gerçek olaylara katılım sağlanması ve staj yapılması gerektiği ile bu eğitim bitiminde “Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Branşı”na geçmeye hak kazanan personelin uygulama biriminde “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit”

diye ayırım gözetilmeksizin her iki bölümde de görevlendirilebileceği için eğitim programının “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmasının iş yaşamında aksaklıklara sebep olacağını belirtmişlerdir.

Kursiyerlere göre eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde yapılabilecek düzenlemeler; uygulamalı ders saatlerinin arttırılması, eğitim programının “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmaması, programın tek bölüm halinde düzenlenmesi, eğitim esnasında Ankara Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlüğünde staj yapılması ve gerçek olaylara gidilmesi, delillerin değerlendirildiği Kriminal Polis Laboratuvarlarına gidilerek buradaki çalışmaların yerinde görülmesi, iş yaşamındaki görev standartlarının net olarak belirlenmesi ve eğitim programlarının bu doğrultuda düzenlenmesi, konferansların iş yaşamı ile bütünlük sağlamasıdır.

Eğitim programında yapılan değerlendirmelerle (sınavlarla) ilgili ne gibi değişiklikler yapılmalıdır?

1. Uygulamaya dayalı sınavların arttırılması (f=45).
2. Yapılan ara sınavlar neticesinde doğru ve yanlış cevaplar üzerinde durulmalı (f=37).

Eğitim programında yapılan değerlendirmelerle (sınavlarla) ilgili yapılabilecek değişikliklere ilişkin kursiyerlerden 45 kişi uygulamaya dayalı sınavların arttırılmasını, 37 kursiyer ise ara sınavlar neticesinde doğru ve yanlış cevaplar üzerinde durulması gerektiğini belirtmişlerdir.

Kursiyerlerin bilgi ve becerilerini ölçmek ve aynı zamanda bir öğretim aracı olarak kullanılan sınavların, kursiyerlerin yarısına yakın bir bölümünün uygulamaya ağırlık verilerek yapılmasını istemişlerdir. Kursiyerlerin, uygulamalı sınav vasıtasıyla

öğrenmelerinin pekişeceğini ve eğitim neticesinde kazanmaları gereken psiko-motor davranışların oluşmasını destekleyeceklerini düşündükleri söylenebilir.

Kursiyerler ayrıca her dersin bitiminde yapılan ara sınavlar neticesinde doğru ve yanlış cevaplar üzerinde durularak, hem dersin kısa bir tekrarını yapmak hem de öğrenmelerini pekiştirmek istemektedirler.

Öğretim elemanlarının bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde kursiyerlerin önerilerini destekler nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Öğretim elemanları da sınavların özellikle ara sınavların aynı zamanda bir öğretim aracı olarak kullanılmasını ve çoktan seçmeli sınav yanında kursiyerlerin rapor yazma, tutanak tutma ve polisiye ifadelerdeki bilgi ve becerilerin arttırılmasına yönelik sınavların da yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Kursiyerlere göre eğitim programında yapılan sınavlarla ilgili yapılabilecek değişiklikler; uygulamaya dayalı sınavların arttırılması ile yapılan ara sınavlar neticesinde doğru ve yanlış cevaplar üzerinde durulmasıdır.

Ankette yer almayan konular ile eğitim programının etkililiğinin arttırılması için başka önerileriniz varsa lütfen belirtiniz.

1. Sosyal faaliyetlerin arttırılması (f =60).
2. Kişisel gelişime yönelik ders veya konferanslar verilmesi (f =48).
3. Kütüphanenin zenginleştirilmesi (f =43).
4. Eğitim ders notlarının, kitap haline getirilmesi (f =36).
5. Olay yeri inceleme kitlerinin tanıtma ve kullanma broşürlerinin hazırlanması (f =32).

Ankette yer almayan konular ile eğitim programının etkililiğinin arttırılması için kursiyerlerin önerilerini incelediğimizde, 60 kursiyerin sosyal faaliyetlerin arttırılmasını, 48 kursiyer kişisel gelişimlerine yönelik ders veya konferansların da

verilmesini, 43 kursiyer ise eğitim merkezinde bulunan kütüphanenin zenginleştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Kursiyerlerden 36 kişi eğitim ders notlarının kitap haline getirilmesini, 32 kişi ise olay yeri inceleme kitlerinin tanıtma ve kullanma broşürlerinin hazırlanmasını önermişlerdir.

Ayrıca 60 kursiyerin önerdiği “sosyal faaliyetlerin arttırılması” ifadesini, ankette öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde yer alan ve diğer 16 ifade ile karşılaştırıldığında, en fazla katılmama gözeneklerinin işaretlendiği ifade olan “Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” ifadesine verilen cevaplar da desteklemektedir.

Kursiyer ile öğretim elemanlarının bu soruya verdikleri öneriler incelendiğinde birbirlerine benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Öğretim elemanları da kişisel gelişime yönelik ders veya konferanslar verilmesi ile kütüphanenin zenginleştirilmesi önerilerinde bulunmuşlardır.

Öğretim elemanlarının anketinde yer alan “Eğitim programında, kursiyerlerin motivasyonlarının arttırılması konusunda önemli olacağını düşündüğünüz unsurlar nelerdir?” sorusunda, 20 öğretim elemanı “sosyal aktivitelerin arttırılması” gerektiği önerisinde bulunmuşlardır. Bu öneri de yine 60 kursiyerin önerdiği “sosyal faaliyetlerin arttırılması” ifadesi ile uyumaktadır.

Kursiyerlere göre eğitim programının etkililiğinin arttırılması için sosyal faaliyetler arttırılmalı, kişisel gelişime yönelik ders veya konferanslar verilmeli, kütüphane zenginleştirilmeli, eğitim ders notları kitap haline getirilmeli, olay yeri inceleme kitlerinin tanıtma ve kullanma broşürleri hazırlanmalıdır.

Tablo 25’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın amaçları (kursun sonunda katılımcılara kazandırılmak istenen bilgi, beceri ve tutumlar) açık olarak ifade edilmiştir” maddesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu maddeye ki-kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,806$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu maddeye ilişkin öğretim elemanı görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu maddeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin çoğunluğu, programın amaçlarının açık olarak ifade edildiği görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	4	7,3	38	69,1	13	23,6	55	100
Kursiyer	1	1,1	4	4,3	27	29,3	20	21,7	40	43,5	92	100
$\chi^2=5,891$ $sd= 6$ $p=0,436$												

* $p<0,05$

Tablo 26’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” maddesine ilişkin görüşleri yer

almaktadır. Söz konusu maddeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,436$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu maddeye ilişkin öğretim elemanı görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu maddeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının tamamı, kursiyerlerinde çok büyük kısmı, programın amaçlarının olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	12	21,8	34	61,8	8	14,5	55	100
Kursiyer	0	0	8	8,7	35	38	20	21,7	29	31,5	92	100
$\chi^2=5,314$ $sd=9$ $p=0,806$												

* $p<0,05$

Tablo 27’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Söz konusu ifadeye ki-kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,806$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının çok büyük kısmı, kursiyerlerinde yarısından fazlasının programın amaçlarının olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebildiği görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 28’de verilmiştir.

Tablo 28. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	2	3,6	13	23,6	31	56,4	9	16,4	55	100
Kursiyer	0	0	6	6,5	33	35,9	21	22,8	32	34,8	92	100
$\chi^2=18,782$ $sd=9$ $p=0,027$												

* $p<0,05$

Tablo 28’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,027$ bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu maddeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır. Yani öğretim elemanları ve kursiyerler, programın amaçlarının kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olması konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 28’den de gözlemek mümkündür. Öğretim Elemanlarının %56,4’ü yani yarısından fazlası, bu yargıya katıldıklarını ifade etmişlerdir, ancak kursiyerlerde bu oran %22,8’de kalmıştır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının büyük kısmı, kursiyerlerinde yarısından fazlasının programın amaçlarının kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” ifadesine ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 29’da verilmiştir.

Tablo 29. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” ifadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	12	21,8	27	49,1	15	27,3	55	100
Kursiyer	1	1,1	5	5,4	39	42,4	25	27,2	22	23,9	92	100
$\chi^2=9,817$ $sd= 9$ $p=0,365$												

* $p<0,05$

Tablo 29’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki-kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,365$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının çok büyük kısmı, kursiyerlerinde yarısından fazlasının programın amaçlarının kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir” ifadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 30’da verilmiştir.

Tablo 30. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir” ifadesine ilişkin Görüşleri

Görüşler Veri Kaynağı	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Çok Katlıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	9	16,4	28	50,9	17	30,9	55	100
Kursiyer	0	0	3	3,3	38	41,3	18	19,6	33	35,9	92	100
$\chi^2=33,959$ $sd= 9$ $p=0,000$												

* $p<0,05$

Tablo 30’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,000$ bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler programın amaçlarının gerçekleştirilecek nitelikte olması konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 30’dan da gözlemlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %50,9’u gibi yarıdan fazlası bu yargıya katılırken, kursiyerler bu yargıya %19,6’lık bir oranla katılmışlardır. Kursiyerlerin %41,3’ü bu yargıda kararsız kalmışlardır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katlıyorum” ve “Katlıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının çok büyük kısmı, kursiyerlerin de yarısmadan fazlasının programın amaçlarının gerçekleştirilecek nitelikte olduğu görüşündedirler.

Programın İçeriğine İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması

Öğretim elemanı anketi ile kursiyer anketinde, programın içeriğine ilişkin görüşler bölümünde ortak 5 madde bulunmaktadır.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın içeriği (ders konuları) olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 31’de verilmiştir.

Tablo 31. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği (ders konuları) olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Çok Katlıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	11	20	25	45,5	18	32,7	55	100
Kursiyer	0	0	7	7,6	28	30,4	20	21,7	37	40,2	92	100
$\chi^2=7,227$ sd= 9 p=0,614												

*p<.05

Tablo 31’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın içeriği (ders konuları) olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,614$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının büyük kısmı, kursiyerlerin de yarısından fazlasının programın içeriğinin olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın içeriği kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 32’de verilmiştir.

Tablo 32. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
Veri Kaynağı	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	2	3,6	16	29,1	23	41,8	14	25,5	55	100
Kursiyer	0	0	4	4,3	30	32,6	25	27,2	33	35,9	92	100
$\chi^2=12,222$ sd= 9 p=0,201												

*p<.05

Tablo 32’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında p=0,201 bulunmuştur (p>0,05). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ve kursiyerlerin çoğunluğu, programın içeriğinin kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 33’de verilmiştir.

Tablo 33. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak niteliktedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	11	20	27	49,1	16	29,1	55	100
Kursiyer	1	1,1	8	8,7	32	34,8	22	23,9	29	31,5	92	100
$\chi^2=7,326$ $sd=9$ $p=0,603$												

* $p<0,05$

Tablo 33’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,603$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri $0,05$ ’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının çoğunluğunun, kursiyerlerin de yarısından fazlasının programın içeriğinin kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği günceldir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın içeriği günceldir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 34’de verilmiştir.

Tablo 34. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği günceldir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler Veri Kaynağı	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	19	34,5	24	43,6	12	21,8	55	100
Kursiyer	6	6,5	8	8,7	17	18,5	25	27,2	36	39,1	92	100
$\chi^2=12,132$ $sd=8$ $p=0,145$												

* $p<0,05$

Tablo 34’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın içeriği günceldir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,145$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin çoğunluğu programın içeriğinin güncel olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 35’de verilmiştir.

Tablo 35. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler Veri Kaynağı	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Çok Katlıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	3	5,5	12	21,8	26	47,3	14	25,5	55	100
Kursiyer	3	3,3	8	8,7	23	25	25	27,2	33	35,9	92	100
$\chi^2=9,347$ $sd= 9$ $p=0,406$ *p<.05												

Tablo 35’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,406$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katlıyorum” ve “Katlıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin çoğunluğu programın içeriğinin programın amaçları ile tutarlı olduğu görüşündedirler.

Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması

Öğretim elemanı anketi ile kursiyer anketinde, programın öğretim süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde ortak 12 madde bulunmaktadır.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri konu alanının özelliğine göre seçilmektedir” ifadesine ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri (öğretmen tarafından bilginin öğrenciye sunumunda izlenen yol örn: anlatım, soru-cevap, tartışma, gösteri vb.) konu alanının özelliğine göre seçilmektedir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 36’da verilmiştir.

Tablo 36. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri konu alanının özelliğine göre seçilmektedir” ifadesine ilişkin görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	13	23,6	31	56,4	11	20	55	100
Kursiyer	2	2,2	11	12	19	20,7	19	20,7	41	44,6	92	100
$\chi^2=3,350$ $sd= 6$ $p=0,764$												

* $p<0,05$

Tablo 36’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri (öğretmen tarafından bilginin öğrenciye sunumunda izlenen yol örn: anlatım, soru-cevap, tartışma, gösteri vb.) konu alanının özelliğine göre seçilmektedir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,764$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin çoğunluğu derslerde kullanılan öğretim yöntemlerinin konu alanının özelliğine göre seçildiği görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 37’de verilmiştir.

Tablo 37. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	11	20	23	41,8	20	36,4	55	100
Kursiyer	4	4,3	8	8,7	29	31,5	15	16,3	36	39,1	92	100
$\chi^2=24,707$ sd= 12 p=0,016												

*p<0.05

Tablo 37’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkânlarına göre seçilmektedir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,016$ bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler derslerde kullanılan öğretim yöntemlerinin eğitim merkezinin imkânlarına göre seçilmesi konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 37’den de gözlemlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %41,8’i gibi yarısına yakını bu yargıya katılırken, kursiyerler bu yargıya %16,3’lük bir oranla katılmışlardır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının çok büyük kısmı, kursiyerlerin de yarısından fazlasının derslerde kullanılan öğretim yöntemlerinin eğitim merkezinin imkânlarına göre seçildiği görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-ışitsel araçlar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-ışitsel araçlar kullanılmaktadır” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 38’de verilmiştir.

Tablo 38. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-ışitsel araçlar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	5	9,1	24	43,6	26	47,3	55	100
Kursiyer	1	1,1	15	16,3	20	21,7	20	21,7	36	39,1	92	100
$\chi^2=21,824$ $sd=6$ $p=0,001$ *p<.05												

Tablo 38’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-ışitsel araçlar kullanılmaktadır” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,001$

bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05'den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar kullanılması konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 38'den de gözlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %43,6'sı gibi yarısına yakını bu yargıya katılırken, kursiyerler bu yargıya %21,7'lik bir oranla katılmışlardır. Ayrıca kursiyerlerin 16,3'ü bu ifadeye katılmamaktadır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının tamamına yakını, kursiyerlerin de yarısından fazlasının derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar kullanıldığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 39. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum				Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	8	14,5	21	38,2	26	47,3	55	100
Kursiyer	3	3,3	16	17,4	26	28,3	20	21,7	27	29,3	92	100
$\chi^2=11,104$ $sd= 8$ $p=0,196$												

* $p<0,05$

Tablo 39’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,196$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun, kursiyerlerin de yarısından fazlasının derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanıldığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan görsel-ışitsel araçlar yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “derslerde kullanılan görsel-ışitsel araçlar yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 40’da verilmiştir.

Tablo 40. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “derslerde kullanılan görsel-ışitsel araçlar yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
Veri Kaynağı	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	2	3,6	14	25,5	17	30,9	22	40	55	100
Kursiyer	1	1,1	19	20,7	24	26,1	26	28,3	22	23,9	92	100
$\chi^2=16,617$ $sd=9$ $p=0,045$												

* $p<0,05$

Tablo 40’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “derslerde kullanılan görsel-ışitsel araçlar yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,045$ bulunmuştur ($p<0,05$).

p değeri 0,05'den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler derslerde kullanılan görsel-işitsel araçların yeterli olması konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 40'dan da gözlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %40'ı gibi yarısına yakını bu yargıya çok katılırken, kursiyerler bu yargıya %23,9'luk bir oranla çok katılmışlardır. Ayrıca kursiyerlerin %20,7'si gibi azımsanamayacak bir kısmı bu ifadeye katılmamaktayken, öğretim elemanlarının %3,6'si katılmamaktadır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının çoğunluğu, kursiyerlerin de yarısından fazlasının derslerde kullanılan görsel-işitsel araçların yeterli olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 41’de verilmiştir.

Tablo 41. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	5	9,1	17	30,9	22	40	11	20	55	100
Kursiyer	9	9,8	39	42,4	26	28,3	9	9,8	9	9,8	92	100
$\chi^2=21,824$ $sd=6$ $p=0,001$												

* $p<0,05$

Tablo 41’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki-kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,001$ bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler uygulamalı derslere ayrılan sürenin yeterli olması konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 40’dan da gözlemlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %40’ı gibi yarısına yakını bu yargıya katılırken, kursiyerler bu yargıya %9,8’lik bir oranla katılmışlardır. Ayrıca kursiyerlerin %42,4’ü gibi yarısına yakın kısmı bu ifadeye katılmamaktayken, öğretim elemanlarının %9,1’i katılmamaktadır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözenekleri ile “Hiç Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının yarısından fazlasının uygulamalı derslere ayrılan sürenin yeterli olduğu, kursiyerlerin de yarısından fazlasının uygulamalı derslere ayrılan sürenin yeterli olmadığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “teorik derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “teorik derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 42’de verilmiştir.

Tablo 42. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “teorik derslere ayrılan süre yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Çok Katlıyorum		Toplam	
Veri Kaynağı	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	15	27,3	22	40	17	30,9	55	100
Kursiyer	1	1,1	12	13	31	33,7	22	23,9	26	28,3	92	100
$\chi^2=18,038$ $sd= 16$ $p=0,322$												

* $p<0,05$

Tablo 42’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “teorik derslere ayrılan süre yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki-kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,322$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katlıyorum” ve “Katlıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun, kursiyerlerin de yarısından fazlasının teorik derslere ayrılan sürenin yeterli olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “haftalık ders programı süresi yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “haftalık ders programı süresi yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 43’de verilmiştir.

Tablo 43. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “haftalık ders programı süresi yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Çok Katlıyorum		Toplam	
Veri Kaynağı	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	6	10,9	8	14,5	22	40	19	34,5	55	100
Kursiyer	3	3,3	7	7,6	20	21,7	20	21,7	42	45,7	92	100
$\chi^2=21,201$ sd= 12 p=0,048												

*p<.05

Tablo 43’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “haftalık ders programı süresi yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki-kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,048$ bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler haftalık ders programı süresinin yeterli olması konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 43’den de gözlemlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %40’ı gibi yarısına yakını bu yargıya katılırken, kursiyerler bu yargıya %21,7’lik bir oranla katılmışlardır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katlıyorum” ve “Katlıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının çoğunluğu, kursiyerlerin de yarısından fazlasının haftalık ders programı süresinin yeterli olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitimin toplam süresi yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “eğitimin toplam süresi yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 44’de verilmiştir.

Tablo 44. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitimin toplam süresi yeterlidir” ifadesine ilişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum				Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	9	16,4	5	9,1	24	43,6	17	30,9	55	100
Kursiyer	10	10,9	20	21,7	17	18,5	16	17,4	29	31,5	92	100
$\chi^2=13,511$ $sd= 12$ $p=0,333$												

* $p<0,05$

Tablo 44’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “eğitimin toplam süresi yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki-kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,333$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun, kursiyerlerin de yarısına yakınının eğitimin toplam süresinin yeterli olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” ifadesine ilişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 45’de verilmiştir.

Tablo 45. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
Veri Kaynağı	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	3	5,5	11	20	8	14,5	16	29,1	17	30,9	55	100
Kursiyer	34	37	12	13	18	19,6	16	17,4	12	13	92	100
$\chi^2=19,088$ sd= 16 p=0,024												

*p<.05

Tablo 45’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,024$ bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler sınıflardaki kursiyer sayılarının uygun olması konusunda farklı görüşler ortaya koymuştur. Bu farklılığı Tablo 45’den de gözlemlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %30,9’u gibi önemli bir kısmı bu yargıya çok katılırken, kursiyerler bu yargıya %13’lük bir oranla çok katılmışlardır. Ayrıca kursiyerlerin %37’si gibi yarısına yakın kısmı bu ifadeye hiç katılmamaktayken, öğretim elemanlarının %5,5’i hiç katılmamaktadır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözenekleri ile “Hiç Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının yarısından fazlasının sınıflardaki kursiyer sayılarının uygun olduğu, kursiyerlerin de yarısının sınıflardaki kursiyer sayılarının uygun olmadığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitimin uygulama zamanı uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “eğitimin uygulama zamanı (tarihi) uygundur” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 46’da verilmiştir.

Tablo 46. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitimin uygulama zamanı uygundur” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüş ler Veri Kaynağı	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	9	16,4	11	20	18	32,7	17	30,9	55	100
Kursiyer	2	2,2	9	9,8	25	27,2	13	14,1	43	46,7	92	100
$\chi^2=5,022$ sd= 9 p=0,832												

*p<.05

Tablo 46’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “eğitimin uygulama zamanı (tarihi) uygundur” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında p=0,832 bulunmuştur (p>0,05). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin çoğunluğunun, eğitimin uygulama zamanının uygun olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 47’de verilmiştir.

Tablo 47. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler Veri Kaynağı	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	3	5,5	10	18,2	14	25,5	12	21,8	16	29,1	55	100
Kursiyer	23	25	29	31,5	20	21,7	8	8,7	12	13	92	100
$\chi^2=31,734$ sd= 16 p=0,011												

*p<0.05

Tablo 47’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında p=0,011 bulunmuştur (p<0,05). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetlerin yeterli olması konusunda farklı görüşlere sahiptir. Bu farklılığı Tablo 47’den de gözlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %29,1’i gibi önemli bir kısmı bu yargıya çok katılırken, kursiyerler bu yargıya %13’lük bir oranla çok katılmışlardır. Ayrıca kursiyerlerin %25’i bu ifadeye hiç katılmamaktayken, öğretim elemanlarının %5,5’i hiç katılmamaktadır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözenekleri ile “Hiç Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının yarısından fazlasının eğitim programı

kapsamındaki sosyal faaliyetlerin yeterli olduğu, kursiyerlerin de yarısından fazlasının eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetlerin yeterli olmadığı görüşündedirler.

Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması

Öğretim elemanı anketi ile kursiyer anketinde, programın değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşler bölümünde ortak 6 madde bulunmaktadır.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme yapılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapılmaktadır” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 48’de verilmiştir.

Tablo 48. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme yapılmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Çok Katlıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	9	16,4	29	52,7	17	30,9	55	100
Kursiyer	0	0	1	1,1	15	16,3	24	26,1	52	56,5	92	100
$\chi^2=3,487$ sd= 4 p=0,480 *p<.05												

Tablo 48’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapılmaktadır” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,480$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin büyük çoğunluğunun, eğitim süresince derslerde yeterli ara sınav yapıldığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 49’da verilmiştir.

Tablo 49. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum				Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	6	10,9	23	41,8	26	47,3	55	100
Kursiyer	1	1,1	3	3,3	22	23,9	21	22,8	45	48,9	92	100
$\chi^2=16,242$ $sd= 8$ $p=0,039$												

* $p<0,05$

Tablo 49’da, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,039$ bulunmuştur ($p<0,05$). p değeri 0,05’den küçüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yani öğretim elemanları ve kursiyerler eğitim sonunda yapılan sınavların türünün derslerin niteliğine göre belirlendiği konusunda farklı görüşlere sahiptir. Bu farklılığı Tablo 49’dan da gözlemlemek mümkündür. Öğretim elemanlarının %41,8’i

gibi önemli bir kısmı bu yargıya katılırken, kursiyerler %22,8’lik bir oranla katılmışlardır.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu, kursiyerlerin de çoğunluğunun eğitim sonunda yapılan sınavların türünün derslerin niteliğine göre belirlendiği görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 50’de verilmiştir.

Tablo 50. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	6	10,9	26	47,3	22	40	55	100
Kursiyer	0	0	2	2,2	22	23,9	24	26,1	44	47,8	92	100
$\chi^2=9,101$ $sd=9$ $p=0,428$												

* $p<0,05$

Tablo 50’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,428$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin

öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin büyük çoğunluğu, eğitim sonunda yapılan sınavların amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yönelik olduğu görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 51’de verilmiştir.

Tablo 51. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler Veri Kaynağı	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	9	16,4	23	41,8	22	40	55	100
Kursiyer	0	0	6	6,5	15	16,3	26	28,3	45	48,9	92	100
$\chi^2=6,685$ sd= 9 p=0,670												

*p<.05

Tablo 51’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında p=0,670 bulunmuştur (p>0,05). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin

öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin büyük çoğunluğu sınavların, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlandığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 52’de verilmiştir.

Tablo 52. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır” İfadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum				Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	0	0	1	1,8	12	21,8	29	52,7	13	23,6	55	100
Kursiyer	3	3,3	3	3,3	25	27,2	25	27,2	36	39,1	92	100
$\chi^2=7,512$ $sd= 12$ $p=0,822$												

* $p<0,05$

Tablo 52’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,822$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu ve kursiyerlerin çoğunluğu sınav sorularının çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlandığı görüşündedirler.

Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır” ifadesine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve kursiyerlerin, “sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır” ifadesine ilişkin görüşlerinin yüzdeleri, frekansları ve ki-kare sonuçları Tablo 53’de verilmiştir.

Tablo 53. Öğretim Elemanı ve Kursiyerlerin “sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır” ifadesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Veri Kaynağı												
Öğretim Elemanı	0	0	0	0	5	9,1	32	58,2	18	32,7	55	100
Kursiyer	1	1,1	2	2,2	16	17,4	27	29,3	46	50	92	100
$\chi^2=6,760$ $sd=6$ $p=0,344$												

* $p<0,05$

Tablo 53’de, öğretim elemanı ve kursiyerlerin “sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır” ifadesine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Söz konusu ifadeye ki kare analizi yapılarak bakıldığında $p=0,344$ bulunmuştur ($p>0,05$). p değeri 0,05’den büyüktür. Bu ifadeye ilişkin öğretim elemanları görüşleri ile kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Bu ifadeye ilişkin görüşler “Çok Katılıyorum” ve “Katılıyorum” gözeneklerindeki yüzdeler toplamı ile değerlendirildiğinde; öğretim elemanları ile kursiyerlerin tamamına yakınının, sınav sorularının kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlandığı görüşündedirler.

BÖLÜM III

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara ve bu sonuçlara bağlı olarak önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Bu araştırmada elde edilen bulgulara dayanılarak tespit edilen sonuçlar şunlardır:

Programın Amaçlarına İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanı ve kursiyerlerin programının amaçlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde; genel olarak olumlu ve katılma düzeyleri yüksektir.

Öğretim elemanları ile kursiyerler; programın amaçlarının açık olarak ifade edildiği, programın amaçlarının olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun olduğu, programın amaçlarının olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebildiği, programın amaçlarının kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olduğu, programın amaçlarının kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak ve programın amaçlarının gerçekleşebilecek nitelikte olduğunu belirtmişlerdir.

Programın İçeriğine İlişkin Sonuçlar

Programın amaçlarına ilişkin öğretim elemanı ve kursiyerlerin görüşleri incelendiğinde; genel olarak katılma derecelerinin yüksek ve görüşlerinin olumlu olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanları ve kursiyerler; programın içeriğinin kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun, programın içeriğinin güncel, programın içeriğinin programın amaçları ile tutarlı, programın içeriğinin olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun, programın içeriğinin kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olduğu ve programın içeriğinin kursiyerlerin gelecekteki öğrenmelerine hazırlık sağladığı görüşündedirler.

Kursiyerlerin eğitim programındaki temel dersler ile ilgili görüşlerine bakıldığında; kursiyerlerin yarısından fazlası “Avuç İzi”, “Parmak İzi Temel Bilgileri” ve “Olay Yeri İnceleme” derslerinin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığı görüşündedirler. Ancak kursiyerlerin yarısına yakını, “Laboratuar” ve “Mevzuat” derslerinin eğitim ihtiyaçlarını karşılamadığını belirtmişlerdir. “Teknik Fotoğraf” dersine ilişkin kursiyerlerin yarısına yakını eğitim ihtiyaçlarını karşıladığını belirtmiş olsa da kursiyerlerin %34,8’i gibi azımsanamayacak bir oranı kararsız kalmıştır.

Eğitim programındaki “Branş Dersleri” ile ilgili kursiyerlerin görüşleri incelendiğinde; kursiyerlerin yarısından fazlası, Olay Yeri İnceleme ile Parmak İzi - Avuç İzi Branş derslerinin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığı görüşündedirler. Teknik Fotoğraf Branş dersinin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığına ilişkin kursiyerlerin %39,1’i gibi azımsanamayacak bir oranı kararsız kalmış olsa da kursiyerlerin yarısına yakını bu dersin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığını belirtmişlerdir.

Programdaki “Hukuki ve Sosyal Derslere” ilişkin kursiyer görüşlerine bakıldığında, kursiyerlerin yarısına yakını eğitim ihtiyaçlarının karşılanmadığı görüşündedirler.

Kursiyerlerin eğitim programındaki konferanslar ile ilgili görüşleri incelendiğinde, kursiyerlerin yarısından fazlası “Adli Tıp” ve “Çapraz Sorgu” konferanslarının eğitim ihtiyaçlarını karşıladığı görüşündedirler. Kursiyerlerin yarısına yakını da “Su Altında Olay Yeri İnceleme”, “Adli Palinoloji”, “Adli Entomoloji”, “Yangın Sonrası Olay Yeri İnceleme” ve “Olay Yerinde Alınacak Sağlık Önlemleri” konferanslarının eğitim ihtiyaçlarını karşıladığını belirtmişlerdir. Kursiyerin yarısından fazlası ise “Adli Toksikoloji” konferansının eğitim ihtiyaçlarını karşılamadığı görüşündedirler.

Programın Öğretim Süreçlerine İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanı ve kursiyerlerin programının öğretim süreçlerine ilişkin görüşleri incelendiğinde; öğretim elemanları ve kursiyerlerin, genel olarak katılma derecelerinin yüksek ve olumlu olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanları ile kursiyerler; derslerde kullanılan öğretim yöntemlerinin konu alanının özelliğine göre seçildiği, eğitimin uygulama zamanının uygun olduğu, derslerde kullanılan öğretim yöntemlerinin eğitim merkezinin imkânlarına göre seçildiği, derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-ışitsel araçlar ile yazılı kaynaklar kullanıldığı, derslerde kullanılan görsel-ışitsel araçların yeterli olduğu, eğitimin toplam süresi, haftalık ders programı süresi ile teorik derslere ayrılan sürenin yeterli olduğu görüşündedirler.

Öğretim elemanlarının yarısından fazlası uygulamalı derslere ayrılan süre ile eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetlerin yeterli ve sınıflardaki kursiyer sayılarının uygun olduğu görüşündedirler. Ancak kursiyerlerin yarısından fazlası ise programdaki sosyal faaliyetlerin yetersiz ve sınıflardaki kursiyer sayılarının uygun olmadığı görüşündedirler.

Ayrıca öğretim elemanlarının büyük kısmı, öğretim elemanlarının eğitsel ihtiyaçlarının karşılandığı, kursiyerlerin seviyesinin programın içeriğine uygun olduğu, kursiyerlerin derslere aktif olarak katıldıkları ve motive oldukları görüşündedirler.

Yine kursiyerlerin çoğunluğu, öğretim elemanlarının anlaşılır ve akıcı bir dil kullandığını, sınıfa hakim olabildiklerini, içeriği katılanların seviyesine uygun hale getirebildiklerini, ders sürelerini iyi kullandıklarını ve derse katılımı sağladıklarını belirtmişlerdir.

Programın Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Sonuçlar

Programının değerlendirme süreçlerine ilişkin öğretim elemanı ve kursiyerlerin görüşleri incelendiğinde; genel olarak katılma derecelerinin yüksek ve görüşlerinin olumlu olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanları ile kursiyerler; eğitim süresince derslerde yeterli ara sınav yapıldığı, eğitim sonunda yapılan sınavların amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yönelik olduğu, sınavların derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde ve sınav sorularının kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlandığı, eğitim sonunda yapılan sınavların türünün derslerin niteliğine göre belirlendiği, sınav sorularının çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlandığı görüşündedirler.

Ayrıca öğretim elemanlarının büyük kısmı kursiyerlerin sınavlarda başarılı olduğu görüşünde iken kursiyerlerin çoğunluğu da öğretim elemanlarının kalıcılığı sağlayıcı tekrarlar yaptığı görüşündedirler.

Sonuç olarak, öğretim elemanları ile kursiyerlerin görüşleri doğrultusunda Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı amaçlarının olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygun ve kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olduğu söylenebilir. Programın içeriğinin olay yeri inceleme polisliği için gereken bilgi, beceri ve tutumları kazandıracak ve kursiyerleri görevlerine hazırlayacak şekilde tasarlandığı söylenebilir. Ancak programdaki temel derslerden “Laboratuvar” ve “Mevzuat” dersleri, “Hukuki ve Sosyal Dersler” ile “Adli Toksikoloji” konferansının içeriğinin yeniden ele alınması gerektiği söylenebilir. Öğretim süreçleri boyutunda uygulamalı derslere ayrılan süre ile eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetlerin artırılması ve sınıflardaki kursiyer sayılarının yeniden düzenlenmesi gerektiği söylenebilir. Değerlendirme süreçleri kapsamında yeterli ve uygun sınavların yapıldığı söylenebilir.

Öneriler

İlgili kaynakların incelenmesi ve bu araştırmanın sonuçları ışığında, uygulayıcılar ve yeni araştırmacılar için iki ayrı başlık halinde aşağıdaki öneriler getirilmiştir. Uygulayıcılar bölümünde yer alan öneriler araştırma sonucunda ortaya çıkan problemlerin çözümüne ilişkin önerilerdir.

Uygulayıcılar İçin Öneriler

1. Programda yer alan uygulamalı derslere ayrılan süre arttırılmalıdır.
2. Programın “olay yeri inceleme” ve “kimlik tespit” diye iki bölüme ayrılmasının iş yaşamında aksaklıklara neden olacağından programda bu tür bir ayırıma gidilmemelidir.
3. Programdaki temel derslerden “Laboratuvar” ve “Mevzuat” derslerinin içerikleri, kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmelidir.

4. Adli Toksikoloji konferansı içeriğinin yeniden değerlendirilerek, alanda faydalı olacak şekilde verilmesi sağlanmalıdır.
5. Hukuki ve Sosyal Dersler olan “İnsan Hakları”, “Halkla İlişkiler”, “Toplum Destekli Polislik” ve “Polis Adliye İlişkileri” ders içerikleri gözden geçirilerek, eğitim ihtiyacını karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.
6. Programdaki ders ve konferanslara ek olarak kursiyerlerin kişisel gelişimlerine yönelik ders ve konferanslar da verilmelidir.
7. Kursiyerlerin motivasyonlarının artırılabilmesi için programda sosyal faaliyetlere yer verilmeli, bu etkinlikler için gerekli ortamlar düzenlenmeli ve yeterli mali kaynak ayrılmalıdır.
8. Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Merkezi, uluslararası standartlara sahip ve kursiyerlerin tüm sosyal ihtiyaçlarına cevap verebilecek hale getirilmelidir.
9. Eğitimin verimliliğini ve öğretim elemanı - kursiyer iletişimini arttırmak için eğitim ortamlarının kapasitesi de dikkate alınarak sınıflardaki kursiyer sayıları azaltılmalıdır.
10. Eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için program, İl Emniyet Müdürlükleri Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlükleri ile koordineli bir şekilde yürütülmelidir.
11. İş yaşamı ile eğitim programının uyumunu sağlamak amacıyla, eğitim esnasında Ankara Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlüğünde staj yapılması, gerçek olaylara gidilmesi ve delillerin değerlendirildiği Kriminal Polis Laboratuvarlarına gidilerek buradaki çalışmaların yerinde görülmesi sağlanmalıdır.
12. Programın başarısını arttırmak için olay yeri inceleme polisliği alanında çalışma tecrübesine sahip uzman öğretim elemanı sayısı artırılmalıdır.
13. Öğretim elemanlarının, derslerde daha güncel ve gerçekçi örneklerle yer vermesi ve alandaki çalışma şartlarına uygun ders anlatabilmeleri için olay yeri inceleme polisliği alanında belirli periyotlarla çalışmaları sağlanmalıdır.
14. Eğitim merkezinde veya başka bir birimde idari görevi olan öğretim elemanlarının sadece derslerde görev almalarını sağlayacak bir düzenlemeye gidilmelidir.

Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim programına daha önce katılarak başarılı olan ve iş yaşamına devam eden personel ile yöneticilerin görüşleri alınarak programın değerlendirileceği araştırmalar yapılabilir.
2. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim programında yararlanılan yazılı, görsel – işitsel eğitim materyallerinin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapılabilir.
3. Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim programında görev alan öğretim elemanlarının sınıf içi davranışlarının incelenmesi ve geliştirilmesini amaçlayan araştırmalar yapılabilir.
4. Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyelik sürecinde Emniyet Teşkilâtının gerek mevzuat gerekse personelinin niteliği açısından Avrupa Birliğine uyumu kapsamında, AB üyesi ülkelerdeki polisin Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitimleri ile Emniyet Teşkilâtındaki durumun karşılaştırılacağı araştırmalar yapılabilir.
5. Suç Araştırma ve Soruşturması Eğitim Merkezinin, uluslararası standartlara sahip bir eğitim merkezi haline getirilmesi konusunda araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- ANIL, H. (1999). İlköğretim Kurumlarında Uygulanan Sosyal Bilgiler Programının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- AYDIN, H. A. (1996). **Polis Meslek Hukuku**. Ankara: Doğu Matbaacılık.
- BABADOĞAN, C. (1989). Kamu Kesimindeki Hizmetçi Eğitim Programlarının Etkinliğinin Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BAŞARAN, İ. (1978). **Eğitime Giriş**. Ankara: Bilim Matbaası.
- BA YRAKTAR, F. (1996). Önlisans Eğitimi Veren Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları Programlarının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BLOOM, B. (1971). **Hasting and G.F. Madams Handbook on Formative, Summative Evaluation of Student Learning**. New York: Mc Graw Hill Book Co.
- BURAN, A. (1992). Türk Polis Örgütünde Eğitim Süreci ve Önemi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2002). **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi Elkitabı**. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- CERRAH, İ. (2000). Güvenlik Hizmetlerinde Profesyonellik ve Meslek Etiği, Halkla İlişkiler, **Yönetimi Geliştirme ve Oryantasyon Eğitimi Bölgesel Seminer Notları**. Emniyet Genel Müdürlüğü, Ankara.
- ÇALIŞKAN, N. (1998). Almanca Öğretim Yapan Anadolu Liselerinde Uygulanan Almanca Öğretim Programının Girdi ve Süreçler Açısından Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ÇIPLAK, A. (2002). İlköğretim 7. ve 8. Sınıf Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Ders Programlarının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ÇÖKER, H. N. (1991). Ankara İlkokullarında Beden Eğitimi Derslerinin Etkliliğinin Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DEMİREL, Ö. (1999). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- DEMİRKAYIK, Ö. I. (2000). İlköğretim Beşinci Sınıf Fen Bilgisi Programının Bilişsel Alanla İlgili Hedef ve Davranışlarının Ulaşılabilirlik ve Öncelik Sonralık İlişkileri Yönünden Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DOĞAN, H. (1997). **Eğitimde Program ve Öğretim Tasarımı**. Ankara: Önder Matbaacılık.
- DOLL, R.C. (1986). **Curriculum Improvement Decision Making and Process**. Boston: Ally and Bacon.
- DRUCKER, P.F. (1992). **Yeni Gerçekler**. Ankara: İş Bankası Kültür Yayını.
- DÜNDAR, A. N. (1987). **Emniyet Teşkilâtı ve Hizmetleri**. Ankara: Yurt Ofset.
- EGM (Emniyet Genel Müdürlüğü). (2002). **Olay Yeri İnceleme Hizmetiçi Eğitim Kaynak Kitabı**. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Basımevi.
- EGM (Emniyet Genel Müdürlüğü). (2006). **İlk Ekibin Görev ve Sorumlulukları**. Ankara: Yiğit Ofset.
- ERDEN, M. (1998). **Eğitimde Program Değerlendirme**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- ERTÜRK, S. (1982). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Meteksan Limitet Şirketi.
- ERZURUM, U. (2001). İlköğretim Okulları Türkçe Ders Programının Niteliği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- FINDIKLI, R. (1996). Polis Eğitiminde Çağdaş Gelişmeler, Avrupa Birliği Sürecinde Türk Polisi, **Uluslararası Sempozyum**, Ankara.
- GÖKÇE, E ve SEMİZ, E. (1999). Yirmibirinci Yüzyılda Polis Eğitimi. **21. Yüzyılda Polis**. Cerrah, İ ve Semiz E. (Ed.). Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Basımevi.
- GÖZÜTOK, D.F. (2001). Program Değerlendirme. **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**. Gültekin, M. (Ed.). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No:716.
- GÜNEŞ, Y. (2002). Biyoloji Programının Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜRKAN, T. (1981). Okul Öncesi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI. (2002). **Emniyet Hizmetleri Sınıfı Branşlı Personel Yönetmeliği (EHS Branş Yönetmeliği)**.

KALEM, E. (2004). Test Analizi.

<<http://www.psikometri.com/olcme/test/testanaliz.htm> (2005, Mart 10)

KEYVAN, N.Ç. (1991). Sekreterlik Hizmetiçi Eğitim Programının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KÜÇÜKAHMET, L. (2000). **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

KÜLAHÇI, Ş. (1995). **Program Değerlendirme Modülü**. Ankara: Özışık Matbaacılık.

MIZIKACI, F. (2001). Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Turizm ve Otelcilik Programının Toplam Kalite Yönetimi İlkelerine Göre Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

MORRIS, L.L and FITZ-GIBBON C.T. (1998). **Hedefler ve Hedef Davranışlarla Nasıl Baş Ederiz?** İngilizceden Çeviren: Tanju Gürkan ve Dilek Gözütok. Ankara: Pegem Yayınları (Orijinal eserin yayım tarihi 1978).

OKTAR, İ ve BULDUK, S. (2001). Ortaöğretim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Davranışlarının Değerlendirilmesi. Milli Eğitim Dergisi, 150, <http://www.yayim.meb.gov.tr/yayimlar/medergi/19.htm> adresinden 13 Nisan 2004 tarihinde alınmıştır.

ORNSTEIN, A.C. and HUNKINS, F.P. (1988). **Curriculum Foundations, Principles and Issues**. New Jersey: Prentice Hall.

ÖZCAN, H. (1985). **Ansiklopedik Hukuk Sözlüğü**. Ankara: Seçkin Kitapevi.

ÖZCAN, T. (2002). İlköğretim Sosyal Bilgiler Ders Programı Genel Amaçlarının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

SEMERCİ, Ç. (1998). Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi Programlarının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TABA, H. (1962). **Curriculum Development**. New York: Harcourt Brace and World.

- TAŞPOLATOĞLU, A. (1993). Türk Milli Eğitiminde Cumhuriyetten Günümüze Program Geliştirme Alanındaki Gelişmeler ve Bir Eğitim Programının Temel Özelliklerine İlişkin Uzman Görüşleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TAYMAZ, H. (1992). **Hizmet İçi Eğitim**. Ankara: Personel Eğitim Geliştirme Merkezi, Yayın No:3.
- TOK, A. (2001). Bilgi Toplumuna Geçişte Polis Eğitimi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TSE (Türk Standartları Enstitüsü). (2001). **Olay Yeri İnceleme Polisi Türk Standardı - TS 12770**. Ankara.
- VARIŞ, F. (1996). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Alkım Yayıncılık.
- YALIN, H. İ. (2001). Hizmet İçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi. **Milli Eğitim Dergisi**, 150, 58-68.
- YILDIRIM, L. (1994). İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Demokratik Tutum ve Davranışları ile Öğrencilerin Demokratik Davranışları Arasındaki İlişkilerin Saptanması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

EK 1: Anket uygulaması için izin belgesi

EK 2: Anket formu (öğretim elemanları için)

EK 3: Anketformu (kursiyerler için)

T. C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

SAYI : B.05.1.EGM.0.72.03.
06.(321-)04
KONU : Akademik Çalışma

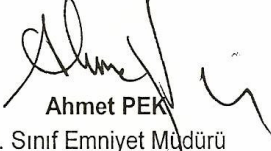
..../04/2004

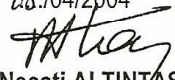
GENEL MÜDÜRLÜK MAKAMINA

Eğitim Dairesi Başkanlığında görevli 224104 sicil sayılı Komiser Uğur MERAL, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimine devam etmektedir.

Bu amaçla, "Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programının Değerlendirilmesi" konulu tez çalışmasını sonuçlandırabilmesi için, Asayiş Dairesi Başkanlığınca 2004 yılının ilk 6 ayı içerisinde düzenlenecek "Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı"nın 2 ayrı dönemine katılacak personele yönelik anket uygulama talebinde bulunmuştur.

Adı geçen personelin, Asayiş Dairesi Başkanlığınca 2004 yılının ilk 6 ayı içerisinde düzenlenecek "Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programı"nın 2 ayrı dönemine katılacak personele anket uygulaması hususunu onaylarınıza arz ederim.

Ahmet PEK
1. Sınıf Emniyet Müdürü
Eğitim Dairesi Başkanı

OLUR
28.10/04/2004

Dr. Necati ALTINTAŞ
1. Sınıf Emniyet Müdürü
Emniyet Genel Müdürü a.
Emniyet Genel Müdür Yardımcısı

EK 2**Sayın Öğretim Elemanı,**

Bu anketin amacı, “Olay Yeri İnceleme Polislerine Yönelik Olarak Düzenlenen Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programının Değerlendirilmesi” konulu çalışma için veri toplamaktır. Elde edilecek veriler, görev aldığınız hizmet içi eğitim programının geliştirilmesi çalışmalarında kullanılacaktır.

Anket üç bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde kişisel bilgiler, ikinci bölümünde eğitim programının amaçlarına, içeriğine, öğretim ve değerlendirme süreçlerine, üçüncü bölümünde ise geliştirme önerilerine ilişkin sorulara yer verilmiştir. Sorulara içten ve objektif olarak cevap vermeniz, araştırma sonuçlarının objektif ve güvenilir olmasına katkı sağlayacaktır. Anket sonucunda elde edilecek veriler, sadece bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Ankete isminizi yazmanıza gerek yoktur.

Yardım ve katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Uğur MERAL

I. BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

1- Rütbeniz / Unvanınız

1. () Polis Memuru
2. () Komiser Sınıfı (Komiser Yardımcısı, Komiser, Başkomiser)
3. () Emniyet Amiri ve Emniyet Müdürü Sınıfı
4. () Diğer (Öğretim görevlisi / üyesi, Avukat, Hakim, Savcı, Doktor vb.)

2- Cinsiyetiniz

1. () Kadın
2. () Erkek

3- Yaşınız

1. () 30 ve altı
2. () 31 - 35
3. () 36 - 40
4. () 41 ve üzeri

4- Öğrenim Durumunuz

1. () Lise
2. () 2 veya 3 yıllık yüksek okul
3. () Lisans (4 yıllık üniversite mezunu)
4. () Lisans üstü

5- Meslek Kıdeminiz

1. () 1-5 yıl
2. () 6-10 yıl
3. () 11-15 yıl
4. () 16 yıl ve üstü

6- Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programında ne kadar süredir görev almaktasınız?

1. () 1 yıldan az
2. () 1-3 yıl
3. () 4-6 yıl
4. () 7-9 yıl
5. () 10 yıl ve daha fazla

7- Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programında görevli olduğunuz öğretim alanı hangisidir?

1. () Temel - Branş Dersleri
2. () Hukuki ve Sosyal Dersler
3. () Konferanslar

II. BÖLÜM

PROGRAMA İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Aşağıda belirtilen ilk (35) ifade için katılma derecenizi kutucuğun içine (X) işareti koyarak belirtiniz.

S.N	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Çok Katılıyorum
A. PROGRAMIN AMAÇLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER						
1	Programın amaçları (kursun sonunda katılımcılara kazandırılmak istenen bilgi, beceri ve tutumlar) açık olarak ifade edilmiştir.					Faktör Yüğü: .768
2	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur.					Faktör Yüğü: .851
3	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir.					Faktör Yüğü: .788
4	Programın amaçları kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur.					Faktör Yüğü: .756
5	Programın amaçları kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.					Faktör Yüğü: .707
6	Programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir.					Faktör Yüğü: .733
B. PROGRAMIN İÇERİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER						
7	Programın içeriği (ders konuları) olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur.					Faktör Yüğü: .827
8	Programın içeriği kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyine (kursa gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine) uygundur.					Faktör Yüğü: .789
9	Programın içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyaçlarını (mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlar arasındaki fark) karşılayacak niteliktedir.					Faktör Yüğü: .860
10	Programın içeriği günceldir.					Faktör Yüğü: .779
11	Programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır.					Faktör Yüğü: .728
12	Programın içeriği kursiyerlerin gelecekteki öğrenmelerine hazırlık sağlamaktadır.					Faktör Yüğü: .723

S.N	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Çok Katılıyorum
C. ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER						
13	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri (<i>öğretmen tarafından bilginin öğrenciye sunumunda izlenen yol örn: anlatım, soru-cevap, tartışma, gösteri vb.</i>) konu alanının özelliğine göre seçilmektedir.					Faktör Yüğü: .689
14	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir.					Faktör Yüğü: .771
15	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar kullanılmaktadır.					Faktör Yüğü: .875
16	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır.					Faktör Yüğü: .809
17	Derslerde kullanılan görsel-işitsel araçları yeterlidir.					Faktör Yüğü: .849
18	Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir.					Faktör Yüğü: .827
19	Teorik derslere ayrılan süre yeterlidir.					Faktör Yüğü: .799
20	Haftalık ders programı süresi yeterlidir.					Faktör Yüğü: .884
21	Eğitimin toplam süresi yeterlidir.					Faktör Yüğü: .830
22	Sınıflardaki kursiyer sayıları uygundur.					Faktör Yüğü: .715
23	Eğitimin uygulama zamanı (tarihi) uygundur.					Faktör Yüğü: .845
24	Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir.					Faktör Yüğü: .831
25	Öğretim elemanlarının eğitsel ihtiyaçları karşılanmaktadır.					Faktör Yüğü: .696
26	Kursiyerlerin seviyesi programın içeriğine uygundur.					Faktör Yüğü: .772
27	Kursiyerler derslere aktif olarak katılmaktadır.					Faktör Yüğü: .883
28	Kursiyerler derslere motive olmaktadır.					Faktör Yüğü: .857
D. DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER						
29	Eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapılmaktadır.					Faktör Yüğü: .796
30	Eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir.					Faktör Yüğü: .716
31	Eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir.					Faktör Yüğü: .803
32	Sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır.					Faktör Yüğü: .817
33	Sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır.					Faktör Yüğü: .849
34	Sınav soruları kursiyerlerin bilgi düzeyine uygun olarak hazırlanmaktadır.					Faktör Yüğü: .802
35	Kursiyerler sınavlarda başarılıdır.					Faktör Yüğü: .727

III. BÖLÜM

Bu bölümdeki sorulara vereceğiniz yanıtları maddeler halinde sıralayınız.

GELİŞTİRME ÖNERİLERİ

36. Eğitim programında, kursiyerlerin motivasyonlarının artırılması konusunda önemli olacağını düşündüğünüz unsurlar nelerdir?

- a)
- b)
- c)
- d)

37. Eğitim programının etkililiğinin artırılması için Eğitim Merkezinin fiziki olanaklarında ne gibi düzenlemeler yapılmalıdır?

- a)
- b)
- c)
- d)

38. Eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde ne gibi düzenlemeler gerçekleştirilmelidir?

- a)
- b)
- c)
- d)

39. Eğitim programında yapılan değerlendirmelerle (sınavlarla) ilgili ne gibi değişiklikler yapılmalıdır?

- a)
- b)
- c)
- d)

40. Ankette yer almayan konular ile eğitim programının etkililiğinin artırılması için başka önerileriniz varsa lütfen belirtiniz.

- a)
- b)
- c)
- d)

İŞBİRLİĞİNİZ VE KATKILARINIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.

EK 3

Sayın Kursiyer,

Bu anketin amacı, “Olay Yeri İnceleme Polislerine Yönelik Olarak Düzenlenen Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Temel Eğitim Programının Değerlendirilmesi” konulu çalışma için veri toplamaktır. Elde edilecek veriler, katıldığınız hizmet içi eğitim programının geliştirilmesi çalışmalarında kullanılacaktır.

Anket üç bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde kişisel bilgiler, ikinci bölümünde eğitim programının amaçlarına, içeriğine, öğretim ve değerlendirme süreçlerine, üçüncü bölümünde ise geliştirme önerilerine ilişkin sorulara yer verilmiştir. Sorulara içten ve objektif olarak cevap vermeniz, araştırma sonuçlarının objektif ve güvenilir olmasına katkı sağlayacaktır. Anket sonucunda elde edilecek veriler, sadece bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Ankete isminizi yazmanıza gerek yoktur.

Yardım ve katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Uğur MERAL

I. BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

1- Rütbeniz / Unvanınız

1. () Polis Memuru
2. () Komiser Yardımcısı
3. () Komiser
4. () Başkomiser

2- Cinsiyetiniz

1. () Kadın
2. () Erkek

3- Yaşınız

1. () 30 ve altı
2. () 31 - 35
3. () 36 - 40
4. () 41 ve üzeri

4- Öğrenim Durumunuz

1. () Ortaokul
2. () Lise
3. () 2 veya 3 yıllık yüksek okul
4. () Lisans (4 yıllık üniversitemezunu)
5. () Lisans üstü

5- Meslek Kıdeminiz

1. () 1-5 yıl
2. () 6-10 yıl
3. () 11-15 yıl
4. () 16 yıl ve üstü

6- Şu anda görev yaptığınız birimde ne kadar süredir çalışmaktasınız?

1. () 1 yıldan az
2. () 1-3 yıl
3. () 4-6 yıl
4. () 7-9 yıl
5. () 10 yıl ve daha fazla

7- Katılmış olduğunuz bu eğitim programına katılma şekliniz.

1. () Kendi isteğimle
2. () Birim Amirlerimin uygun görüşleri ile
3. () Kendi isteğim ve birim amirlerimin uygun görüşleri ile
4. () Diğer (Lütfen Belirtiniz)

8- Eğitim programındaki bölümünüz.

1. () Olay Yeri İnceleme
2. () Kimlik Tespit

II. BÖLÜM

PROGRAMA İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Aşağıda belirtilen ilk (55) ifade için katılıma derecenizi kutucuğun içine (X) işareti koyarak belirtiniz.

S.N	İFADELER	Hız Katkı Katkı Katkı Katkı Katkı
A. PROGRAMIN AMAÇLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER		
1	Programın amaçları <i>(kursun sonunda katılımcılara kazandırılmak istenen bilgi, beceri ve tutumlar)</i> açık olarak ifade edilmiştir.	Faktör Yüklü: .737
2	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur.	Faktör Yüklü: .757
3	Programın amaçları olay yeri inceleme polisliği görevinin ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir.	Faktör Yüklü: .779
4	Programın amaçları hazır bulunuşluk düzeyimize <i>(kursu gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine)</i> uygundur.	Faktör Yüklü: .784
5	Programın amaçları eğitim ihtiyaçlarımızı <i>(mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlara arasındaki fark)</i> karşılayabilmektedir.	Faktör Yüklü: .752
6	Programın amaçları gerçekleştirilecek niteliktedir.	Faktör Yüklü: .707
B. PROGRAMIN İÇERİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER		
7	Programın içeriği <i>(ders konuları)</i> olay yeri inceleme polisliği görevinin özelliklerine uygundur.	Faktör Yüklü: .752
8	Programın içeriği hazır bulunuşluk düzeyimize <i>(kursu gelindiğinde sahip olunan bilgi, beceri ve tutum düzeyine)</i> uygundur.	Faktör Yüklü: .815
9	Programın içeriği eğitim ihtiyaçlarımızı <i>(mevcut davranışlar ile eğitim sonunda kazandırılmak istenen davranışlara arasındaki fark)</i> karşılayabilmektedir.	Faktör Yüklü: .790
10	Programın içeriği günceldir.	Faktör Yüklü: .696
11	Programın içeriği programın amaçları ile tutarlıdır.	Faktör Yüklü: .817
12	Parmak İzi Temel Bilgileri Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .832
13	Avuç İzi Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .805
14	Teknik Fotoğraf Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .749
15	Olay Yeri İnceleme Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .696
16	Mevzuat Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .622
17	Labo ratuar Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .700
18	Olay Yeri İnceleme Dersi (brans dersi) / Parmak İzi - Avuç İzi Dersi (brans dersi) içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .713
19	Teknik Fotoğraf Dersi (brans dersi) içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .709
20	İnsan Hakları Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .806
21	Halkla İlişkiler Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .903
22	Toplum Destekli Polislik Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .888
23	Polis - Adliye İlişkileri Dersi içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .828
24	Su Altında Olay Yeri İnceleme Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .659
25	Çapraz Sorgu Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .722
26	Adli Palinoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .821
27	Adli Entomoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .797
28	Yangın Sonrası Olay Yeri İnceleme Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .807
29	Adli Tıp Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .759
30	Olay Yerinde Alınacak Sağlık Önlemleri Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .770
31	Adli Toksikoloji Konferansı içeriği eğitim ihtiyacımızı karşılamaktadır.	Faktör Yüklü: .744

S.N	İFADELER	Hk Katılmıyor	Katılmıyor	Katılmıyor	Katılmıyor	Cok Katılmıyor
C. ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER						
32	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri (<i>öğretmen tarafından bilginin öğrenciye sunumunda izlenen yol örn: anlatım, soru-cevap, tartışma, gösteri vb.</i>) konu alanının özelliğine göre seçilmektedir.					Faktör Yüğü: .734
33	Derslerde kullanılan öğretim yöntemleri eğitim merkezinin imkanlarına göre seçilmektedir.					Faktör Yüğü: .688
34	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel-işitsel araçlar kullanılmaktadır.					Faktör Yüğü: .782
35	Derslerde öğrenmeyi kolaylaştırıcı yazılı kaynaklar kullanılmaktadır.					Faktör Yüğü: .703
36	Derslerde kullanılan görsel-işitsel araçlar yeterlidir.					Faktör Yüğü: .762
37	Uygulamalı derslere ayrılan süre yeterlidir.					Faktör Yüğü: .789
38	Teorik derslere ayrılan süre yeterlidir.					Faktör Yüğü: .720
39	Haftalık ders programı süresi yeterlidir.					Faktör Yüğü: .782
40	Eğitimin toplam süresi yeterlidir.					Faktör Yüğü: .821
41	Sınıflardaki kursiyer sayısı uygundur.					Faktör Yüğü: .699
42	Eğitimin uygulama zamanı (tarihi) uygundur.					Faktör Yüğü: .683
43	Eğitim programı kapsamındaki sosyal faaliyetler yeterlidir.					Faktör Yüğü: .682
44	Öğretim elemanları anlaşılır ve akıcı bir dil kullanmaktadır.					Faktör Yüğü: .813
45	Öğretim elemanları ders sürelerini iyi kullanmaktadır.					Faktör Yüğü: .797
46	Öğretim elemanları sınıfa hakim olabilmektedir.					Faktör Yüğü: .862
47	Öğretim elemanları, içeriği katılanların seviyesine uygun hale getirebilmektedir.					Faktör Yüğü: .778
48	Öğretim elemanları, kursiyerlerin derse katılımını sağlamaktadır.					Faktör Yüğü: .809
D. DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER						
49	Eğitim süresince derslerde yeterli değerlendirme (ara sınavlar) yapılmaktadır.					Faktör Yüğü: .764
50	Öğretim elemanları, kalıcılığı sağlayıcı tekrarlar yapmaktadır.					Faktör Yüğü: .747
51	Eğitim sonunda yapılan sınavların türü derslerin niteliğine göre belirlenmektedir.					Faktör Yüğü: .785
52	Eğitim sonunda yapılan sınavlar amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını saptamaya yöneliktir.					Faktör Yüğü: .823
53	Sınavlar, derslerin içerdiği bilgi ve becerileri ortaya çıkaracak şekilde hazırlanmaktadır.					Faktör Yüğü: .828
54	Sınav soruları çeşitli kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmaktadır.					Faktör Yüğü: .785
55	Sınav soruları bilgi düzeyimize uygun olarak hazırlanmaktadır.					Faktör Yüğü: .770

III. BÖLÜM

Bu bölümdeki soruya vereceğiniz yanıtları maddeler halinde sıralayınız.

GELİŞTİRME ÖNERİLERİ

56. Eğitim programında, öğretim elemanları yeterliliklerinin artırılması konusunda önemli olacağını düşündüğünüz unsurlar nelerdir?

- a)
- b)
- c)
- d)

57. Eğitim programının etkililiğinin artırılması için Eğitim Merkezinin fiziki olanaklarında ne gibi düzenlemeler yapılmalıdır?

- a)
- b)
- c)
- d)

58. Eğitim programı ile iş yaşamı arasındaki uyumu ve işbirliğini arttırmak için programın içeriğinde ne gibi düzenlemeler gerçekleştirilmelidir?

- a)
- b)
- c)
- d)

59. Eğitim programında yapılan değerlendirmelerle (sınavlarla) ilgili ne gibi değişiklikler yapılmalıdır?

- a)
- b)
- c)
- d)

60. Ankette yer almayan konular ile eğitim programının etkililiğinin artırılması için başka önerileriniz varsa lütfen belirtiniz.

- a)
- b)
- c)
- d)

İŞBİRLİĞİNİZ VE KATKILARINIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.